

CEAUȘESCU DUPĂ DOUĂZECI DE ANI

— M. F. ENESCU —

Dela Alexandru Dumas-Tatăl, pe la jumătatea secolului trecut, douăzeci de ani au devenit o unitate de măsură a timpului trecut. Un tânăr după douăzeci de ani este un om matur. În existența unui șef de stat, de guvern sau de partid, douăzeci de ani reprezintă o epocă și stabilesc un bilanț.

În Martie anul acesta s'au împlinit douăzeci de ani dela înscăunarea lui Ceașescu în capul partidului comunist și deci al statului marxist-leninist. Promovarea lui Ceașescu nu ne-a surprins de tot. În Septembrie 1964 începuseră să circule zvonurile despre sfârșitul apropiat al lui Gheorghiu-Dej. La un congres științific ținut în Septembrie la Veneția, un tânăr participant din exil l-a întrebat pe un bătrân profesor din București, despre cine va fi succesorul lui Gheorghiu-Dej. Bătrânul profesor, în grațiile regimului comunist, cum fusese pe vremuri și în ale regimului carlist, a

răspuns prompt: "Ceașescu sau Dalea, dar mai sigur Ceașescu". Am așteptat cu destulă curiozitate dacă pronosticul din Septembrie se va împlini. Și în adevăr, Gheorghiu-Dej a murit în Martie 1965 și Ceașescu a fost ales în locul lui. Bătrânul profesor fusese bine informat.

Voi recapitula pe scurt faza ascendentă a lui Ceașescu, inaugurată sub auspiciul oarecum prielnic. Gheorghiu-Dej lăsa o dără de speranțe prin veleitățile de descelestare din strânsarea Rusiei și a Pactului dela Varșovia. Vizita lui Maurer, Președintele Consiliului, la Paris în vara anului 1964, întârea așteptarea de mai bine, chiar și sub regim comunist. Ceașescu părea să continue o politică de anumită autonomie față de blocul comunist. Discursul din momentul invaziei rusești în Cehoslovacia, vizita lui de Gaulle și a lui Nixon la București, refuzul de a rupe relațiile cu Israelul după exemplul țărilor din pactul dela Varșovia, ur-

mat până și de Iugoslavia lui Tito, unele singularizări în votările la adunarea Națiunilor Unite, i-au atras lui Ceașescu o reputație excelentă pe atunci, în opinia Occidentului credul. Întârzia însă liberalizarea în interior, simetrică cu tendințele de autonomie în exterior. Numai simetria între politica internă și externă garantează cu adevărat progresul unei țări.

Dar regimul intern a luat cursul invers celui așteptat. După vizita la marele dragon Mao-Tze-Tung în Iulie 1971, Ceașescu și-a lepădat masca și și-a arătat fața adevărată. Un regim din ce în ce mai riguros de factură stalinistă, înarmat cu toate accesoriile, cultul extravagant al personalității, nepotismul, omnipotența politiei represive, exploatarea nemiloasă a populației, și-a întins tentaculele de fier pe tot cuprinsul României. Țara cea mai bogată din Estul Europei a fost redusă la o țară a întinericului, a mizeriei și a

dezolării. Una din națiunile cele mai inteligente din Europa a fost degradată la o masă dezarticulată, desperată, despersonalizată și demoralizată din necesitatea existenței prin recursul la filosofia și tehnica expedientelor. Ca niciodată în trecut, Românii fug și vor să fugă cu toții dintr-o țară care nu mai e a lor, ci a unei caste străine de neam, lăcomă de avere și de putere. Astfel bilanțul epocii lui Ceașescu reprezintă pagina cea mai neagră din istoria României.

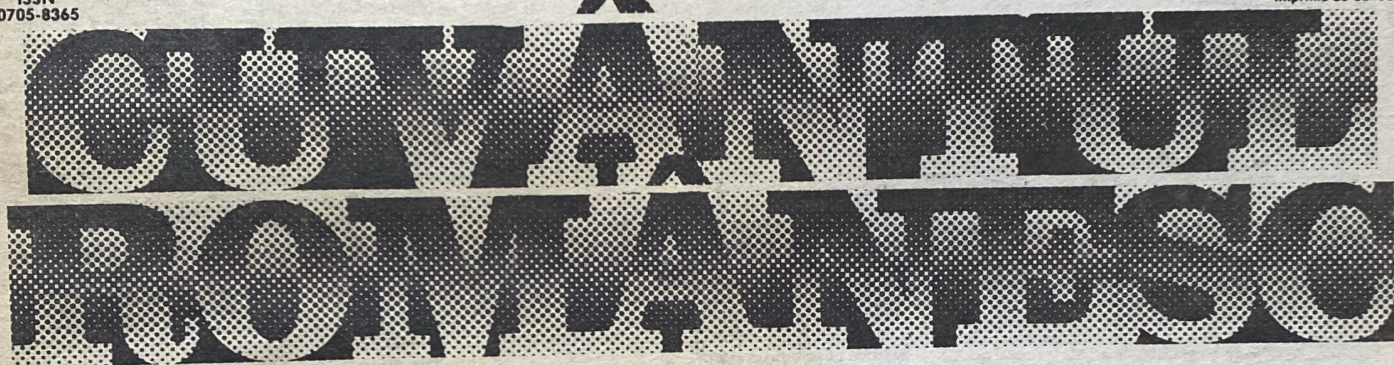
Câtă deosebire între traseul lui Kadar și al lui Ceașescu! Kadar a început prin a fi condamnat ca slugă a Rușilor și trădător al Revoluției din Octombrie 1956. Astăzi el este văzut ca patriarhul unei Ungarii prospere, civilizată și tratată ca o țară quasi-occidentală.

Ceașescu, din contră, a debutat sub beneficiul speranțelor trezite de Dej și de Maurer, pentru că astăzi să fie considerat

Continuare în pag. 4

ISSN
0705-8365

Printed in Canada
Imprimé au Canada

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

PUBLICAȚIE LUNARĂ

DIRECTOR: GEORGE BĂLAȘU

ANUL 11 Nr. 109 - MAI 1985 -

CIRCULAȚIE ÎN AFARA CANADEI: AFRIKA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVEȚIA, GERMANIA, GRECIA, FRANȚA, ISRAEL, ITALIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUECIA, TURCIA, YUGOSLAVIA, NOUA ZELANDĂ

FONDUL NAȚIONAL LA ROMÂNI

Eugen BÂRSAN

Este sursa de viațuire a neamului românesc și de generare a marilor înfăptuiri naționale. Una dintre acestea este înfăptuirea legată de ziua de 10 Mai 1877.

Simplu spus, în această zi Camera Deputaților din Principatele Române a votat moțiunea de ieșire de sub suzeranitatea otomană și de proclamare a Independenței de Stat a României, redusă în acel timp doar la Principatele Moldovei și Valahiei unite nu de mult prin Actul istoric dela 24 Ianuarie 1859. În final, sus-numitele evenimente istorice au constituit baza de făurire a Reîntregirii Naționale - România Mare - dela 1918.

Când sărbătorim ziua de realizare a unei aspirații românești, un sentiment de elementară decență națională ne obligă să mergem cu gândul și cinstirea mai departe. Si anume la toate generațiile de Români din decursul istoriei care prin lupta și sacrificiile lor au demonstrat, în chip mereu prezent, un fond viu și măreț de conștiință națională. Fără de ei și fără de acest FOND nu ar fi fost posibile nici Unirea dela 1859, nici Independența dela 1877 și nici Reîntregirea dela 1918.

La fel, fără acest fond de conștiință și atitudine națională nu va putea fi posibilă nici împlinirea marilor și stringentei aspirații de-acum a poporului român: eliberarea de oligarhia ruso-sovieto-comunistă care l-a încalecat dela 1944 incoace.

Pornind dela Sărbătorirea zilei de 10 Mai, omagiiind pe Români fondului național de înfăptuiri istorice devenite simboluri pentru toate timpurile, ne încumbă marea și sacra datorie ca fondul național-spiritual ajuns dela ei în răspunderea noastră să continue a viețui la un nivel și potențial de factor cât mai viu.

Deci acest fond este, fără doar și poate, chintesenta rezistenței și supraviețuirii neamului în timpuri grele și sursa potențialului național de ridicare din urgi atunci când bate ceasul sau soarele românesc se ridică la orizont.

Continuare în pag.3

UN NOU CONCEPT POLITIC

Alexandru BERCEANU

Prezentând raportul anual privitor la "Situația națiunii" în 1985, în fața Parlamentului Federal din Germania de Vest, cancelarul Helmut Kohl, a împrăștiat fericiți limbajul politicii internaționale, înțepenit într-o terminologie învechită sub care se ascund rădăcinile noi.

De ani de zile Cancelarul Kohl, denunțând vacuitatea la care-a ajuns marelui cuvânt Pace, datorită "comunismului de război" sovietic și care până la urmă a dus la un slogan de intimidare: "besser rot als tot", mai bine roșu decât mort, deci: orivă supuneți imperiului sovietic, ori sunteți șterși depe fața pământului. Comunismul a rămas dela Lenin până azi "comunism de război", și așa e socotit să rămână până la cucerirea lumii întregi, care ar urma să fie supusă unei Pax Sovietica.

Aceasta înseamnă "pace" și când vorbește vreun Brejnev, și când vorbește principalul președinte din orice țară comunistă.

Ce valoare ar avea însă în acest caz o pace mondială cu moartea tot mondială a libertății popoarelor și persoanelor? De ani de zile cei care încă mai au forța să gândească politic în Germania liberă, dau pe față găunoșenia la care a ajuns

conceptul de "pace". Istoria, în adâncurile popoarelor care-o intrupează, se apropie tot mai mult de nevoia concretă a "libertății".

Dacă sub termenul "pace" se ascunde tot mai mult "comunismul de război", sub termenul "suveranitate" se ascunde tot mai mult stalinismul, atât în Europa Centrală germană, cât și în Sud-Estul românesc, care prin fetişismul "președintialist" este în ordinea stalinismului "pe cele mai înaintate poziții". Evident "umaniste" și "raționaliste".

În raportul său Cancelarul Germaniei libere, denunțând găunoșenia termenului "suveranitate", încercând diplomația unei vremi nici de pace nici de război, acoperită de covărele roșii ale barosanilor din vârfuri, care se tot pupă ca la Paștele rusesc, când toată lumea se îmbrățișa în biserică, sau ca Ararat cu Harapii lui. Iată ce spune Kohl: "Europa și implicit Germania, vor să ajungă la o unitate pe cale pașnică. Cheia împlinirii acestui scop este AUTODETERMINAREA. Drepturile omului există pentru a crea cu claritate spațiul de libertate. Nu este vorba însă de

granițe, nici de suveranitate în general, în sensul clasic al statului național. Azi este vorba de autodeterminare și drepturile omului. Europa care se va constitui într-o zi, nu se va baza pe state suverane, ci pe popoare suverane."

Acesta "suveranitate a popoarelor" este un concept nou și îndrăzneț, și de cea mai mare actualitate. Toată țările supuse prin comunism se chiamă "suverane", dar popoarele din aceste țări nu au nici o libertate și nici o posibilitate de a revendica vreo libertate în numele drepturilor omului. O Europă de mâine deci ar urma să nu se mai bazeze pe formalitatea unei suveranități a statului, ci pe suveranitatea libertății popoarelor, între care intră atât autodeterminarea regimului propriu, cât și opoziția pentru o Europă unită în libertate.

De patruzeci de ani, sau aproape, țările numite Est sau Sud-Est europene, sunt supuse unui regim comun impus cu forța de o putere imperialistă. Aceste țări, numite "suverane" nu sunt de fapt decât niște țărâuri, care în cadrul unui Gulag Eur-Asiatic își organizează propriul Gulag, național, suveran... independent.

Conceptele politice fundamentale încep să recapete un conținut, după ce-au fost golite de el timp de patruzeci de ani, în țările sovietizate. Așa că "pacifismul" Gulagului R.S.R., care n'ar putea în nici un caz să întreprindă vreo acțiune războinică, este un fel de-a vorbi parazitar, după cum și "independența" statului numit suveran este tot un fel parazită de-a minți. R.S.R. ar fi o țară a păcii când nu ar mai participa în nici un fel la acțiunile subterane ale comunismului de război. R.S.R. ar fi o țară "independentă" în cazul în care s'ar scutura de un regim pe care nu și l-a ales niciodată poporul, și a cărui sterilă economie ideologică de ocupație îi secătuesc toate resursele, materiale și morale, prin supraefort, subalimentare și jaful organizat de "Big Brother".

Deci: până la o autodeterminare a regimului de viață al societății, culturii și economiei naționale, și până la o respectare de fapt a drepturilor omului pe plan național și internațional, "pacifismul", "suveranitatea" și "independența" din R.S.R. sunt doar pretexte de a chinui la sânge un popor.

editorial

10 MAI ȘI EXILUL ROMÂNESC

În istoria poporului român, ziua de 10 Mai s'a înscrisat per războiul veșniciei, căci a fost o zi de mari împliniri naționale. Poporul român și-a consolidat formațiunea statală prin trei evenimente majore, care au avut loc, ca un imponderabil istoric, în ziua de 10 Mai (1866, 1877 și 1881). În felul acesta a devenit o zi majoră și festivă, ceea ce dă unitate și substanță solidarității naționale.

Ziua de 10 Mai este o zi în care se reconstituie etapele clădirii și fortificării statului român modern, prin mijlocirea căruia s'a asigurat independența, suveranitatea și existența poporului român în istorie.

Noi, cei din exil, ne regăsim cu ocazia aniversării lui 10 Mai, în albia cea adevărată a devenirii românești. Ziua de 10 Mai ne reamintește de marea unii trecut plin de jertfe și lupte seculare, și de împlinirea aspirațiilor celor ce au fost luptători credincioși ai unor idealuri strămoșești.

10 Mai este un memento național care ține trează conștiința noastră luptătoare și ne ține integrați în realitatea istoriei naționale; nu ne lasă să ne îndepărtăm de ele, sau să le trădăm prin neglijență și trândăvie. 10 Mai este o zi prin care ne măsurăm adevărata românită din noi. Adică, un criteriu prin care reevaluăm pozițiile noastre. Cei ce au pierdut sensul sărbătoresc al lui 10 Mai, au pierdut legătura sufletească cu lumea românească. S'au desprins din unitatea națională, pentru că la 10 Mai, cel istoric, cum a fost înregistrat de conștiința poporului român s'a săvârșit unitatea de simțire, gândire, credință și idealuri.

Acest 10 Mai românesc înseamnă putere, voință de afirmare și creație, conștiință a unei misiuni istorice și combativitate, și poruncă vie, care vine de departe.

Noi, exilații români, sărbătorim ziua de 10 Mai nu ca pe un simplu episod, ci ca pe o faptă mareașă, a vitejilor românești, a curajului de a reda o cetate românească, în interiorul căreia să-și găsească împlinire poporul român, prin creațiile lui mioritice și prin legile și obiceiurile lui.

Dacă comuniștii din țară arunca anatema asupra trecutului românesc, noi, românii din pribegie proclamăm mereu viabilitatea acestui trecut, pe care-l păstrăm în profunzimile simțirilor noastre cele mai curate și menținem o legătură strânsă cu acest trecut. Căci, numai așa dovedim românitătea noastră și numai așa suntem îndreptățiți să luptăm pentru eliberarea poporului nostru de sub iobăgia comunistă.

Rățiunea de a fi a exilului românesc este lupta pentru eliberarea românească, și, această luptă nu-și are întemeiere dacă noi am pierdut contactul cu rădăcinile existenței românești.

10 Mai este parte din întregul național românesc, este sărbătoarea românească, care ne aduce liniște, pace și mângâiere, că ne știm prezenți acolo, în realitatea lumii românești.

Prin 10 Mai ne definim, odată mai mult, în calitatea noastră de Români, ne câștigăm încredere mai multă în puterile noastre și în destinul neamului.

În condițiile tragice în care trăiește poporul din țară, ziua de 10 Mai este o zi ignorată și interzisă, ca și când n'ar face parte din memoria neamului, pentru că comuniștii care o ignoră și o interzic, într'adevăr nu fac parte din neamul românesc. De aceea, exilații români, de pretutindeni, sărbătoresc zece Mai, căci este o zi istorică românească și ei se vor să fie Români și deci să continue tradițiile naționale, fără de care totul ar fi sterp și plin de zădărnice.

În lupta noastră de azi, 10 Mai are o rezonanță deosebită, care stărnește entuziasm, bucurie și participare la tot ce este românesc. Adică, tot de ceea ce avem nevoie în eforturile noastre naționale. Numai așa vom fi biruitori.

George BĂLAȘU

O DEMNĂ COMPORTARE

George BRANA

Nu putem fi fericiți de graba Europeanilor de a se duce cu Irozi lui Gorbaciov, pentru a se infrupta cu orice preț din coliva lui Cernenko. Inutil pelerinajul pomanagist, pentru că nu s'a ales nimeni cu nimic. Dar toți au primit un duș rece din partea aliatului american, căruia Europa de Vest, democratică, îi datorează 40 de ani de apărare eficientă împotriva expansiunii comuniste. Reagan nu s'a dus la pomană.

Dar în Europa s'a petrecut și ceva extrem de penibil. Om bătrân, chiar simpatice în felul lui, Pertini, Președintele Italiei, se afla în Argentina, de unde trebuia să se ducă în Brazilia, ca să ia parte la festivitatea instalării noului Președinte, civil și DEMOCRAT. Tancredo Neves. În loc de aceasta, gata să se și prăbușască din

cauza unui avion defectuos, Pertini s'a repezit, cu o falcă'n cer și una'n pământ, ca în poveste, la înmormântarea unui șef al celei mai cumplite tiranii de azi, care nu se ține decât din crime și războaie în toate părțile lumii. Craxi, șeful guvernului Italiei, om serios nu avea nici o "ambție" să se ducă la borsul lui Gorbaciov, dar voia să reducă formalitatea la reprezentantul unui guvern, nu al unei națiuni, al cărui simbol este Președintele.

Despre Papa Ioan XXIII, marele scriitor Ferdinand Celine, scria pe vremuri că era un Sancho Panza. Din nefericire Pertini nu este deloc ceva ca un complimentar Don Quijote. Căldura oarecum de babă superstitioasă, insistența cu care Pertini îl strângea cu toate mâinile pe Gorbaciov, au fost perfid scoase în relief prin îndiscreția

televiziunii. În acest fel se dă dreptate unei profeții după care Italia era amenințată să devină țară de chelneri. Din fericire omul viguros și cu bun simț care se arată a fi Craxi, sperăm că va libera marea națiune italiană de împlinirea acestei profeții, care ne-ar lăsa pe noi toți Europeanii.

Desigur Pertini a fost un socialist rezistent antifascist, dar ce are a face aceasta cu realitățile de azi? Noi ceilalți europeni, și nici Italianii, nu avem nici o nevoie de vreo țară de chelneri, mereu primejdii de-a primi unde nu se spune, câte-o lovitură de cismă din partea oricărui Gorbaciov de serviciu al Imperiului-caracatiță și cancer al lumii.

Civilizația greco-romană este de altfel minată și de alt socialist posedat, Papandreu.

În termenii parazitari ai diverselor socialisme, aceasta se cheamă "conflictul Nord-Sud".

Dar Sovietele unde sunt?

Nu sunt la Nord, de unde acum trei mii de ani au dat buzna peste Geto-Daci, fioroșii Sciți, băutorii de lapte de iapă și cu casele în căruță, cum zicea Herodot?

Din "Mare Nostrum", Mediterana este amenințată să devină un lac al nomadismului bolșevic. Chiar dacă toți Pertini și Papandreu la un loc doresc așa ceva, suntem siguri că totuși nu se va împlini. Dar între timp va costa foarte scump o apărare ce-ar fi mai simplă fără Papandreu și rezistență ca Pertini, care în realitate nu știu la ce să "reziste".

Exemplul de comportare al Americii, ne dă însă o nădejde. □

CĂTRE REDACȚIE

* TRAIKIRCHEN, AUSTRIA - Rene Descartes spunea la vremea sa: "Noi toți oamenii ne naștem buni, dar societatea în care trăim ne face, ori mai buni, ori mai răi". De acest lucru ne-am putut convinge foarte mulți dintre noi, din aceia care am părăsit țara de curând, acei care am avut de suferit foarte mult de pe urma abuzurilor de putere ale organelor de conducere din instituțiile unde ne desfasuram activitatea, cât și din partea organelor de mișcare și securitate.

Eu am făcut parte dintre acei care nu s'au supus dogmelor comuniste. Datorită faptului că am avut curajul să trimit o scrisoare la Europa Liberă, descriind nemulțumirile noastre și cerând rezolvarea în 100 de zile, sau o să intru în greva foamei și a muncii, datorită faptului că am intrat în această grevă la domiciliu și am așezat lozinci în geamul locuinței, am fost arestat, bătut, anchetat și condamnat la un an pușcărie. În acest timp mi s'a cerut să declar că renunț la grevă și la idelle mele despre occident și totodată să lupt pentru cauza comunismului. Deși acest lucru a fost foarte dificil, am intrat în închisoare cu 81 kg și am ieșit cu 45, nu m'am gândit nici un moment să renunț la lupta mea.

Ajuns în Austria după lungi și cumplite chinuri, am constatat cu satisfacție că pe lângă bunăstarea materială mai găsești și oameni de bună credință. Deci lupta mea nu a fost zadarnică. Totodată însă, am aflat și constatat cu indignare în lagărul în care sunt, că unii dintre compatrioții români care au venit aici, au alte scopuri decât de a se integra luptei de eliberare a fraților români, ca de exemplu: 1. De a intimida pe acei mai tineri și mai proaspăt veniți, arătându-le că aici, în Occident poți fi repede împușcat, atacat, violat; 2. De a descoperi, prin a-i trage pe unii de limbă, prin ce metode au reușit să treacă granița. Prin această metodă, se închide repede unele porți de evadare din RSR; 3. De a-i îndemna pe unii să fure, pentru a arunca cu noroi asupra tuturor Românilor de bună credință din exil. Prin această metodă, comuniștii vor să determine guvernele țărilor occidentale de a nu mai primi refugiați români; 4. De a-i îndemna pe unii să nu declare la interviuri că au fugit din țară din cauze politice, ci din cauza crizei economice existente actualmente în țară, pentru că declarând astfel, se vor mai putea întoarce în țară; astfel comuniștii vor să se spele pe mâini, spunând că societatea comunistă nu este vinovată de criza economică, ci este în fond vinovată întreaga criză mondială; 5. De a-i descuraja pe unii, spunându-le că dreptate au avut comuniștii când au afirmat că toți emigranții sunt fosiști în Occident la muncile cele mai murdare și mai josnice; 6. De a produce unele dezbinări între anumite grupuri sau chiar între doi compatrioți, pentru a crea scandaluri. Aceasta este altă metodă de a arunca cu noroi în fața refugiaților politici, dând posibilitatea comuniștilor de a spune că din RSR pleacă numai lichelele și trădătorii de țară și neam.

Vă doresc multă sănătate și succes în a învinge răul.

Ioan SFARAILA

* TROISDORF, GERMANIA DE VEST - Urmăresc cu mult interes ziarul D-voastră, pe care-l consider ca cea mai importantă și competentă publicație a exilului românesc.

Subsemnatul, sunt cetățean român de origine maghiară, făcând parte din una dintre familiile cu mari tradiții în trecutul istoric maghiar.

Stabilindu-mă în Germania Federală, am avut de înfruntat multe dificultăți de ordin administrativ privind valorificarea drepturilor mele și vreau să vă rog să pot folosi amabilitatea D-voastră, pentru a aduce pe această cale mulțumirile mele deosebite avocatului anton Colorian din Frankfurt/Main (Germania Federală), Tausnstrasse 43, care cu multă pricepere, specială competență și persvasiune, m'a susținut în fața Tribunalului german până am obținut câștig de cauză. Mulțumesc din inimă, Domnule Avocat!

Adam von BAGOSY

* CLUJ, ROMANIA - Nu am văzut în viața mea atâtea lume la toate bisericile din Cluj, ca anul acesta de Paști, atât la slujba Inverii, cât și la sfîntul Paștilor. Se pare că, pe măsură ce se dau tot mai multe indicații ca lumea să nu meargă la biserică, cu atât numărul credincioșilor crește. Este de asemenea de semnalat numărul crescând de tineri, crescuți și educați sub regimul comunist, care iau parte la slujbe. Si aceasta se întâmplă în ciuda muncilor patriotice programate de obicei Duminică, și mai ales în ziua de Paști, sau cu ocazia programelor artistice sau dansurilor organizate în noaptea Inverii.

M.R.

DEZMINȚIRE

Stirea, referitoare la Dl. FLORIN DECUSEARA, cetățean român cu domiciliul în Canada, 64 Elfrida Scarborough, Ontario, MIL 4L8, publicată în ziarul "Cuvântul Românesc" nr.102, din Octombrie 1984, la pag.21, este neadevărată, conform declarațiilor acestuia.

CANADA
HOUSE OF COMMONS

Equality Rights

Section 15 of the Canadian Charter of Rights and Freedoms, in force from April 17, 1985, guarantees the equality of all Canadians and prohibits discrimination.

A Committee of Members of Parliament will now hold hearings to see what federal laws should be changed to ensure equality.

If you want to participate, or would like more details, please contact: Clerk, Committee on Equality Rights, House of Commons, Ottawa, Ontario K1A 0A6 Telephone: (613) 996-1438

J. Patrick Boyer, M.P.
Chairman Committee on Equality Rights

ABONAȚI-VĂ

LA ZIARUL "CUVÂNTUL ROMÂNESC"

Abonamentele și reînnoirea lor, se pot face după cum urmează:

- Din Canada și U.S.A., se pot trimite "Cec Poștal" (Money Order) sau "Cec Personal."
- Din Europa și alte Continente, prin "Mandat Poștal" sau "Cec Internațional" pe adresa ziarului:

CUVÂNTUL ROMÂNESC, Box 4217, Station D,
Hamilton, Ontario, Canada L8V 4L6

Second Class Mail Registration Number 4133

REÎNNOIȚI-VĂ ABONAMENTUL

CEI DE PE CALEA VICTORIEI

—Romulus ODOBEȘTEANU—

Abuzurile, nedreptățile, disprețul diabolic de om, se vădesc nu numai în ușurința de a distruge un sfert din Bucureștiul patriarhal, pitoresc și istoric, care făcea în bună parte personalitatea specifică a Capitalei României, cu vechi și memorabile monumente istorice, ci și în amplasarea ciracilor regimului în cele mai avantajoase locuințe construite din banii poporului, dar pentru agenții partidului.

S-a construit în ultimii ani pe Calea Victoriei și alte artere din plin centrul capitalei o suită de blocuri, începând dela întretărirea cu Cheiul Dâmboviței, Biserica Zlătari, "Delta Dunării", vis-a-vis de Telefoane, complexul dela Biserica Albă și fosta Cofetărie Nestor, cuartul dela Sala Congreselor, până sus în Piața Victoriei.

Ar fi pe deplin edificator, asupra caracterului antidemocratic și cert inechitabil, să verificăm cui a atribuit regimul Ceaușescu aceste locuințe din hipercentrul orașului.

Să verificăm, să vedem dacă stă în vreunul din sutele de apartamente construite aici o singură familie de muncitori dela Uzinele "23 August" sau "Grivița Roșie" de exem-

plu, dacă stă vreun strungar, maistru, șofer, matrișer, etc., sau cel puțin vreun plutonier M.A.N. sau chiar M.I.

Nu. Numai ștăbi și ștăbuleți. (Stăbiu cei mari au cartierul lor închis la Sosea).

Adică în "regimul clasei muncitoare", muncitorii locuiesc la periferie iar în centru "elita", învârtiții regimului. Smecherii și profitorii tuturor regimurilor în care libertatea și dreptul la critică a fost suprimat, șmecherii și profitorii care apar peste tot în lume unde se instalează dictatura și este suprimată democrația și deci dreptul de a te apăra contra încălcării legilor, a abuzului și arbitrarului.

Cei care își aveau locuințele lor de exemplu în preajma Tribunalului și au fost evacuați în 48 de ore, au fost duși în fundul Bălții Albe sau Berceni II în niște blocuri nefinisate sau mizerabil finisate, dela ei încolo începând câmpul, în timp ce pe Calea Victoriei, în blocurile recent construite s-au mutat diverși "instructori", "tovarăși cu munci de răspundere", "activiști" de tot felul, care servesc pe moșia familiei Ceaușescu, adică Tara Românească, de azi.

Clasa muncitoare din România este invitată, pe această cale, să facă un control, să vadă cine stă în centrul orașului în locuințele construite "pentru muncitori", dar de fapt ocupate de oligarhia conducătoare mare și mică.

Aceasta-i democrația muncitorească-socialistă de tip stalinist. Dispreț și praf în ochii proștilor, pentru cei mulți și care efectiv făuresc cu palmele lor bunurile societății, avantaje peste avantaje, profituri peste profituri pentru vechilii și argații celor care au pus mâna pe putere acum patruzeci de ani cu ajutorul trupelor rușesti, și pretind că guvernează în numele clasei muncitoare.

Exemplul pe care-l dăm acum și aici, este unul din sutele de exemple care se pot da.

El este edificator și pentru muncitorii din alte țări, care se lasă amăgiți de propaganda comunistă.

Muncitorii din Franța, din Italia, în special, poate și cei din Spania, trebuie să afle ce înseamnă în practică și în concret "dreptatea muncitorească", "etica și echitatea socialistă".

Aceasta-i amarnica realitate. Fațada înseamnă vorbe goale, minciuni demagogice pentru realizarea scopurilor imorale ale unor briganzi politici, lipsiți de orice scrupul de conștiință civică, semidocți din punct de vedere intelectual, incompetenți în meseria în care se pretind calificați și totdeauna dispuși la orice compromisuri numai pentru a-și asigura continuitatea și siguranța răsfățului lor personal. Total indiferenți la suferințele crâncene ale poporului, ale propriilor lor rude, prieteni, vecini, etc.

Tipologia caracterologică a "activistului", a "tovarășului cu munci de răspundere" mai ales în "epoca cenusă" denumită schizofrenic "epoca lumină", s'a conturat într'un exemplar uman total respingător din punct de vedere moral.

Ei populează blocurile recent construite din centrul Capitalei.

Ei sunt, din punct de vedere social și politic, complet antagonici față de membrii clasei muncitoare. Sunt paraziți, sunt impostori, sunt sterpi din punct de vedere spiritual și ideologic. Nu cred în nimic, decât în mărunțul lor răsfăț cotidian și în modalitățile prostituante de "a se aranja" pe ei și pe membrii imediați ai familiei lor.

În orice caz, în virtutea unor legi ineluctabile ale istoriei, cei plasați de regimul comunist pe Calea Victoriei, dacă citesc aceste rânduri, să afle că se apropie timpul, care vine ca o mare furtună, pentru a-și face bagajele și a se muta ei în Berceni II, Sulea sau Macarelei, și a veni de acolo adevărații reprezentanți ai clasei muncitoare, strungari, forjori, mecanici, constructori, etc., pentru a se împlini vreaa celui care a spus: "vei călca pe Calea Victoriei cu pas de stăpân nu de rob." □

Eugen BÂRSAN

DESPRE UNA-ALTA ȘI DESPRE YALTA

S'a găsit țapul ispășitor!

Vinovat de relele ce s'au abătut asupra țărilor din Europa de Răsărit este tratatul dela Yalta.

Dacă prin eliminarea unui tratat se îmbunătățește situația din țările satelite, atunci dacă am elimina toate tratatele, plus promisiunile de libertate și cinci găini în oală, lumea ar zburla de bine.

Să începem cu inflăcărutul discurs al Pres. Roosevelt ținut în ziua de 6 Ianuarie 1941 în fața Congresului din Washington.

Popoarele lumii trebuie să se bucure de cele patru libertăți: "Freedom of speech and religion, freedom from want and fear..."

L-am crezut și ne imaginam că după înfrângerea lui Hitler, Ion, Ianoș și Ivan vor merge Duminică la biserică având sub braț Biblia și ziarul "The Washington Post".

După 6 luni (Iulie) Roosevelt și Churchill s'au întâlnit în mijlocul oceanului și au mai adăugat la cele patru libertăți "opt declarații de principii", printre care și aceea că hotarele nu se pot schimba fără voia băștinașilor.

Dar când Stalin a anexat Țările Baltice, parte din Polonia, Basarabia, etc. nimeni nu i-a șoptit la ureche că există "Charterul de pe Atlantic".

La Yalta, peste grămada de "libertăți" și "principii" s'a prins în copci încă o fericire: dreptul popoarelor de a-și alege conducătorii.

Regele Mihai a aflat mai târziu că Yalta este egală cu Vișinski și Vișinski este egal cu Yalta plus armata sovietică.

Dacă vom renunța azi la Yalta (ori Vișinski) credeți că mâine vom avea alegeri libere și tov. Ceaușescu va confecționa pantofi de damă?

Când Churchill a vândut la Moscova 90% din interesele României, el n'a avut nevoie de tratat! Tocmeala s'a încheiat pe un petec de hârtie scos de sub mână.

Marile Puteri au năvăl cu respectă țargurile făcute la întuneric și aruncă la oș tratatele făcute la lumină.

Doi cercetători francezi au stabilit că dela 1925 și până în 1941, Rusia a semnat 15 pacte de neagresiune și neutralitate, dintre care a respectat doar patru; iar între 1950-80 din 18 tratate de alianță, Rusia a violat 15, printre care și "Înțelegerea dela Helsinki." (Documentele au fost publicate în "The Wall Street Journal").

Politicienii, ca să scape de răspunderea morală au găsit săpunul cu care să-și spele obrazul:

În loc să tragă la răspundere pe cei care violează legile, ei convoacă o nouă conferință, dau mâna, se fotografiază, pâlăvrăgesc, promit și iscălesc un nou tratat care e respectat la fel ca și celelalte hârtii parafate și uitate....

Trăiască Diplomația!

Francezul are o zicală:

A promite e nobil, a te ține de cuvânt e burghez! D-nii Roosevelt și Churchill au fost oameni nobili, chiar foarte nobili, de aceea noi dorim ca Președintele Reagan să fie mai puțin nobil și mai mult burghez.

Stroe MOLDOVEANU

FONDUL NAȚIONAL LA ROMÂNI

Urmare din pag. 1

În chip firesc, fiecare generație de Români cu problemele ei. Dar prin ce trec Români dela al doilea Război Mondial încoace nu are echivalent în istorie.

Aceasta este timpul nostru. Si singurul drum onorabil pe care îl putem avea față de problemele neamului românesc din acest timp al nostru, e numai unul: pe cât problemele neamului sunt mai mari și mai grave pe atât noi trebuie să fim mai uniți și mai tari. Si să fim cu ochii deschiși la ce se întâmplă.

Ce presează dela al doilea Război Mondial încoace să scoată neamul românesc din matca lui, este o combinație de trei lucruri:

- rusismul pe plan politic;
- marxismul sau comunismul pe plan social;
- și ateismul pe plan spiritual.

Nici unul dintre noi nu are voie să ignoreze și deci să nu lupte contra acestei combinații nefaste care sapă zi de zi și adânc la temelia neamului.

Fondul Național-Spiritual ajuns în răspunderea noastră ne cere să fim Români buni și vrednici. Să facem tot ce ne stă în putință,

-ca țara românească să nu ajungă la punctul de a fi înghițită de Rusia;

-ca ea să fie eliberată de regimul marxist sau comunist ce i se aplică prin impunere și teroare;

-și, ca ea să fie salvată dela constrângerea ateistă aplicată contra ei.

Nu mai la capătul acestor împliniri putem vedea chipul cuvenit al României din istoria pământului, a vieții și a drepturilor ei firești: o Românie în chip real liberă și independentă, întregită în hotarele ei de care țin și Basarabia și Bucovina de Nord, și sub semnul Crucii care a călăuzit sufletul neamului românesc dela lungul istoriei lui.

Aceasta este România la care ne gândim azi și în viitor. România din spiritul și jertfele din generații ale Fondului Național călăuzitor. Un fond care a fost și trebuie să fie și pe mai departe axa de viață națională a neamului.

Cu aportul celor care nu vor și nu pot să întrerupă firul care ne vine dela strămoși și în ciuda a tot ceea ce el confruntă, Fondul Național-Spiritual Românesc subsistă și în acest timp al nostru. Numai că pe lângă alte probleme de viață și de moarte cu care are de-a face, el trebuie să mai facă față și tentativei de subminare care constă într'un fapt îngrozitor de rușinos: sunt Români (și nu ne referim la cei care pe față și deci deschis fac parte din regimul impostor din țară) care jonglează cu anti-fondul conștiinței naționale. O atitudine perversă a unui frate, este mai periculoasă decât cea venită dela dușmanul din afară.

Eugen BÂRSAN

TABĂRĂ DE VARĂ LA CÂMPUL ROMÂNESC DIN HAMILTON-CANADA

ASOCIAȚIA CULTURALĂ ROMÂNĂ
HAMILTON, ONTARIO, CANADA

Vă invită să petreceți anul acesta vacanța de vară la

CÂMPUL ROMÂNESC 28 IULIE-4 AUGUST

O SĂPTĂMÂNĂ DE ZILE

PETRECEȚI VACANȚA ÎNTR'O ATMOSFERĂ ROMÂNEASCĂ

Lăsați totul deoparte

Vă oferim ceva pentru fiecare, tânăr sau bătrân

Aduceți cu Dvs. corturi sau treiere pentru dormit și cele necesare gătitului

Pentru informații scrieți la adresa:

Asociația Culturală Română
Box 4217, Station D., Hamilton, Ont., Canada

UN ANUNȚ MORTUAR:

MOARTEA CULTURII DIN RESERE

Radu DUNĂREANU

Acum șapte ani în urmă în paginile acestui ziar, scriam în articolul intitulat "Otrăvirea și moartea lentă a unei culturi", că scopul de bază al regimului de ocupație dela București, de a distruge complet națiunea Română, este atins și prin căile culturale, otrăvind esența spirituală a poporului nostru, distrugându-i în felul acesta orice tendință de a rezista teroarei paranoice comuniste.

Cu ocazia congresului rușinii am constatat că scopul lor morbid a fost atins dincolo chiar de propriile lor așteptări și planificări.

Decăderea culturii reseriste și a intelectualilor implicați, este atât de profundă încât nici chiar o purificare prin foc nu ar curăța complet peisajul sinistru ce-l oferă așa zis-arta și cultură partinică.

Exemplul cel mai elocvent îl oferă însuși președintele uniunii scriitorilor care, în incinta congresului declara că scriitorii sunt ai partidului (ca și cum ar fi vorba de o nouă sclavie) prin conducătorul spiritualității românești, creator de epopee națională care, bineînțeles, nu e altul decât gângavul și perenialul președinte de comitate și comiții. Iar într-o telegramă, în cor, toți scriitorii, fără cel mai elementar simț al ridicolului, declară că vor face totul pentru a fi la înălțimea încrederii cu care nou zeu cultural i-a investit, așa încât activitatea lor (presupus literară) să fie la înălțimea timpului eroic în care trăiesc cei închiși în ael uriaș lagăr de concentrare și exterminare, numit resere.

Am în față, pe masa mea de lucru, un teanc deolan de impresiv cu pagini din presa "culturală" a Bucureștilor și dacă nu ar fi tragismul situației în care știu că frații mei se zbat dela o zi la alta, pentru o precară supraviețuire, aș păstra aceste pagini pentru o antologie a umorului involuntar.

Pe locul întâi se situează, ca de obicei, agramatul și sferodocul Virgil Teodorescu (mi se pare că a fost al seful uniunii scriitorilor) cu versuri de inegalabilă stupiditate:

"Vizionar și'n luptă spre bine opelit / Înalte ritmuri muncii fertile a'mplănat / mereu în fruntea noastră s'a fie acest bărbat / mereu la cârma țării, vitează și neclintit."

Repetarea acestui "mereu" implică deja sensul nemuririi ceea ce, ca să fim sinceri, nici Stalin nu a pretins dela lingăii lui literari.

Nu știam că partidul e o ființă ("ești ființa cea mai dreaptă din acest popor") și încă una nemuritoare ("ești veșnică iubire") sau mai direct "partid, ești nemurirea" așa după cum ne învăța un alt versificator cu ciudat nume românesc Horvath Dezideriu.

Luna Noembrie, luna congresului rușinii devine piatră unghiulară de acum incolo în istorie (zice Ion Potopin) când "se rostește destinul luminii în forum, prin oamenii țării".

E interesant leitmotivul luminii, ce apare în literatura unei țări în care penuria de energie electrică e mai acută decât în Albania.

Destrăbălarea ditrambelor cultului personalității atinge limite mai mult decât mistice, la care Stalin nici nu ar fi îndrăznit să viseze: "...la înălțarea FIULUI IUBIT..." (sublinierea nu-mi aparține!) sau "...Fiul națiunii cel mai bun" (din nou cu majuscule)... "avem în frunte un bărbat de seamă / e Ceaușescu vajnic patriot" "...câci de aproape 20 de ani / mai viu se aprinde soarele în steme..." presupunere că datorită acestui fiu gângav, înseși procesele astronomice se accelerează.

Dar ascultați o mostră de versificație:

"Acesta-i Ceaușescu, Erou pe timp de Pace / izvor al demnității și mester faur / ...I datorămăteea: Canalul și Metroul / și Transfăgărășanul, și case ca-n povești / platforme, irigații și încă foarte noul / proiect de Centru Civic în vechii București." (Corneliu Vadim Tudor)

Reiese că poporul român era un popor de neputințioși și ar fi rămas așa dacă nu ar fi fost acest fiu, care are toate calitățile, inclusiv cele ale ubicuității și ale nemuririi. Mai mult chiar:

"...el este fondatorul doctrinei militare..." nici mai mult nici mai puțin! Credeți cumva că numai o anumită generație se balăcește în zăoalele cultului lui Ceaușescu? Sunteți greșiți. Din generația veche, ultimii pentru care ar fi trebuit să avem respect, se întrec și ei în a se scufunda în blidul de linte. Uitați-vă la Serban Cioculescu care, specialist în Caragiale, ar fi fost de așteptat să aibă simțul ridicolului. El știa

foarte bine ce a însemnat Canalul morții și totuși nu se poate abține să nu semneze penibile osanale legate de "opera unor inițiative mai recente... atingând cu mâna centura de mirifice construcții..."

Dar pentruca "universalitatea lui C." să fie pe deplin ilustrată, slugile dela București cheltuiesc o groază de bani cu care sunt mituiți "scriitorii" străini, pentru a comite osanale. Si ce scriitori, tot umul șiul, de circulație mai mult decât "mondială" Sabah Bagdad-Irak, Hussein Jasser-Kuweit, Marwa Mehri-Liban, Asturias, penibilul și vândutul Rușilor Asturias-din Guatemala, etc. Mă bântuie o idee că ei nici măcar nu au scris nimic ci s'au lăsat "traduși" pentru o mână de arginți, de preferință dolari.

Căci nu-mi imaginez cum cineva ar putea scrie în arabă... "umanitatea se va întoarce în Eden / iar epoca Ceaușescu nu va cunoaște sfârșitul..."

Cu ocazia congresului rușinii s'au făcut eforturi financiare internaționale serioase ca să se împingă pe piață "opere" necumpărate de nimeni, deoarece se face publicitate titlurilor, dar nu și tirajului vândut, așa cum se procedează în orice casă de editură decentă. Mai mult decât atât, se trambitează titlurile și limbile în care "operele" sunt traduse, dar nu se spune și casa de editură, care știm că e Casa Școlii, unde se tipărește în toate limbile și încă gratis!

Titlurile arată ca și cum ar fi alese de către Dumitru Popescu-Dumnezeu, făcătorul de discursuri sau de către Păunescu și sunt bune, cum spuneam, de o antologie a umorului involuntar: Umanismul politic al lui C., N.C. despre calitatea vieții, N.C. strategia politică a rațiunii, De la Buerebista la Ceaușescu(!).

Orașele în care se presupune că aceste cărți au fost distribuite (și am menționat numai mai puțin de 5% din titluri) sunt și ele foarte speciale: Delhi, Islamabad, Port Louis-Mauritius, Atena, Colombo, Rabat, etc.

Iar toate aceste "opere" presupus scrise de N.C. și presupus tipărite în țări de alte limbi, sunt apoi recenzate glorios, probabil de aceleași nume care le-au și scris, cum e cazul lui Costin Murgescu.

Pentru ca peisajul lingusirii să fie complet nu

lipsește nici "opera" savantei, care se bucură de nenumărate și neterminabile recenzii ale unor "lucrări științifice" presupus publicate în străinătate, numele editurilor trebuind să fie cât mai pompoase, ca și titlul lucrărilor, ca de exemplu: Editura Științifică Beijing, Universitatea Națională Autonomă din Mexic, Pergamon, Londra sau alte din Tokio, Atena, Roma, Moscova. Si tot ca în Caragiale, de câte ori se vorbește de savant, nu are importanță spațiul tipografic, după fiecare citare a numelui ei se înscriu toate titlurile: ing., Dr., Docent, acad., prim-vicepreședinte al guvernului, președinte al consiliului național pentru știință și tehnologie, etc., etc.

Dacă credeți că numai mănutorii de condei au decăzut în resere, iarăși vă înșelați, pentru că în aceași situație sunt și artiștii plastici. La București a fost deschisă o expoziție de arte plastice pompos numită "Ani de glorioase împliniri", titlu destul de vag, care s'a dea frâu liber unei desănțate adulări a clanului C.

S'au prostituat artiștii plastici din România, dar din nou nu s'a pierdut

de a se cheltui bani pentru plata unor lucrări comandate la străini așa după cum e sculptura capului lui N.C. de Turcul Osman Makunluoglu, care a folosit precis o fotografie din frageda tinerețe a nemuritorului. Dacă Caligula și-ar fi respectat nemurirea și deitate pe care și-o proclamase, acum ar putea fi invidios. Toată această "artă" referitoare la împliniri glorioase se referă 100%, exclusiv la nemuritor și la savantă. Am să vă citez numai câteva titluri, ca sa nu vă plictisiți prea mult.

Omagiu de Z. Dumitrescu. Un grup de copii, pionieri, oferind flori celor două mumii pictate după poze dela prima lor cununie civilă.

Triptic de Wanda Mihuleac, care triptic se referă la trei ipostaze foto ale mărețului fiu.

Eugen Popa cu al lui Omagiu ar trebui să fie ales șef al uniunii plastice, deoarece genialul e în prim plan (poza dela 20 de ani) iar fundalul, estompat, e format din chipurile adevăraților eroi și voievozi ai neamului.

Traian Brădean îi face Portretul pe un fundal de baraj, în care, bineînțeles, natura e un auxiliar al chipului celui omnipotent,

cu 40 de ani mai tânăr.

-Marșul Păcii de Geta Marinescu e un candidat serios contra lui Eugen Popa deoarece aici N.C. e pictat ca Sfântul Spirit, pe boltă de catedrală.

-Peste tot, ca "In mijlocul minerilor" (N. Groza), "Primăvara" (Eugen Palade) "Dialog cu tânăra generație" (Gh. Apostol), "In mijlocul brigadierilor" (de același N. Groza), "Tăpiterie" de Cornelia Ionescu, genialul e arătat ca un nemuritor, fără vârstă și fără riduri, mai frumos și mai proaspăt decât atunci când l-a sedus Dej, în închisoare.

Si artiștii, plastici cum sunt, adică fără coloană vertebrală, nu uită să o nemurească și pe savantă așa cum face C. Nițescu în "Omagiu", Eugen Palade în "Primăvara", etc.

Cu amărăciune trebuie să notez că până și talentatul Brăduț Covăluș s'a amestecat în această cocină plastică.

Scind aceste rânduri, am un sentiment de dureroasă milă pentru mulțimea de tineri care, trăind acea epocă morbidă, li se spală creierii și rezultatul va fi mai cumplit decât al revoluției culturale chineze.

Căci în resere cultura e moartă, iar ceea ce citim nu sunt decât produsele gregarilor ei.

ABISINIA DE PE MALURILE DÂMBOVIȚEI

Constantin MAREȘ

Motiv: "Necumestorea cauzei face să dea gres efectul" Francis Bacon (Necum Organum)

Lumea occidentală este confruntată în ultimii ani, și mai ales în ultimele luni, cu tulburătoare imagini ale unei Africi pradă foametei. Cele mai impietrite inimi se înmoaie la vederea unor copii pe care pagini de ziare sau reviste, dar mai ales secvențe televizate, îi arată cu abdomenele tumefiate, cu pielea lipită de os, cu ochii infundați prematur în orbite, adesea nemai având puterea nici de a se hrăni, atunci când li se dă posibilitatea. Din punct de vedere medical, un copil consumă mai multe vitamine și proteine decât un adult și este practic lipsit de rezerve în lipide. Cauzele sau mai bine spus, vinovații de acest dezastru, sunt în principal prezentate a fi două: seceta și mai ales, dar mai ales, omul alb. Omul alb care se îngrășă în timp ce lumea a treia se anemiează, omul alb care se înarmează în loc să ajute pe fratele său din Sahel aflat pradă foametei și bolilor, omul alb exploator, colonizator, spoliator.

Dar nu orice om alb! Omul alb dela Moscova, Moscova care ucide în Afganistan, omul alb sau aproape alb din Havana, care ucide în Angola, consilierul militar sau specialistul în subversivă, alb, din Praga, Sofia sau Berlinul Răsăritean, aceștia nu poartă nici o vină, nu au nici o răspundere nu datorează nimic, nimănui.

O campanie pentru ajutorarea Africii desfășurată în iarnă în Germania Federală a dus ca într-o singură zi să se colecteze echivalentul a aproape 40 milioane de dolari pentru ajutorarea infometaiilor. Convoaie aeriene pornite din Statele Unite, Anglia, Germania au transportat alimente către Africa Centrală. La ONU acest sovietodrom care propagă antiamericanismul cu banii contribuabilului american, delegați ai lumii a treia infometate, delegați rotofei, îmbrăcați în stofe englezești și circulând în Cadillacuri, nu încetează să acuze și să ceară. Să acuze democrațiile occidentale, să ceară democrațiile occidentale și să voteze pen-

tru regimurile comuniste. Tiermondismul, apărut în ultimii ani ca o variantă internațională a marxismului, folosește tragedii reale pentru a acapara, a semăna confuzie și diversivne, a submina. Dar ca și marxismul în secolul trecut, tiermondismul s'a născut ca ideologie în Occident și în emisfera nordică, aparent o soluție la problema mizeriei, în realitate un garant, al permanențizării mizeriei. Tiermondistii refuză să recunoască faptul că țările cele mai lovite de foamete sunt țările cu regimuri marxiste, cum ar fi Abisinia, Tanzania sau Mozambic. Tiermondistii clamează efectele ferindu-se să enunțe, cu atât mai puțin să analizeze cauzele. Tiermondistii cer ajutor pentru Abisinia, dar dacă le spui că regimul comunist instalat la Adis Abeba infometează voit regiunile țării care li sunt ostile, că pentru a sărbători 10 ani de dictatură marxistă a cumpărat din Anglia zeci de mii de lăzi cu sticle de whisky, te vor acuza de imperialism și lipsă de umanism. Tiermondistii cer ajutor pentru regimul comunist instalat în Vietnam, dar dacă li se spune că Vietnamul își consumă resursele invadând și ocupând Cambodgia și Laosul, îți vor striga că această afirmație constituie un amestec grosolan în treburile interne ale unui stat suveran. Tiermondistii cer ajutor pentru Tanzania, dar dacă le arăți că toată catastrofa acestei țări se datorește regimului marxist și că însuși dictatorul local Nieree a recunoscut că așa zisa lui experiență constituie un eșec total, te vor acuza că ești orbit de un anticomunism visceral. Tiermondistii sunt gata să aducă la bară democrațiile occidentale care se înarmează spre preîntâmpina o eventuală și deloc improbabilă agresiune sovietică, deoarece se cheltuiesc sume mari pentru un ar-mament pe care Occidentul dorește să nu-l folosească. Dar aceiași tiermondisti nu fac nici o socoteală a costului zilnic al

Continuare în pag. 6

DUPĂ DOUĂZECI DE ANI

Urmare din pag. 1

ca un enervament de spiță neroniană, tiranul unei țări adusă în ruină la coada chiar a țărilor comuniste. Noi care am urmărit traiectoria lui Ceaușescu din unghiul analizei politice, am ajuns la o părere din ce în ce mai generalizată. Rusia vrea nimicirea biologică și morală a națiunii române, care stă în drumul pan-rusismului în Europa. Ceaușescu ar fi agentul conștient sau inconștient în executarea acestui plan rusesc de eliminare fizică și istorică a României.

Acesta ar fi prețul mascaradelor tolerate de Rusia în afară. Dar cine le mai ia în seamă în țară și în străinătate? Cum am mai spus, este necesar un studiu exhaustiv, fără devieri emoționale, al fenomenului Ceaușescu.

Noi nu știm când și cum va lua sfârșit epoca lui Ceaușescu. Până atunci însă, ideile lui Martie 1965 își prolongește efecte malefice, spre ispășirea cine știe căror păcate.

M.F. ENESCU

GLOSE CONTEMPORANE

M. F. ENESCU

ÎNTINERIRE ÎN U.R.S.S. ?

Cel mai bun început în acest comentariu este un citat din articolul lui Patrick Waisman, publicat în "Le Figaro" parizian, la moartea lui Cernenko. Citez: "Îndată ce un dirigent sovietic a răposat, se găsesc instantaneu observatori occidentali care să proclame în toate azimuturile că succesul va fi mai pragmatic, mai porumbel, mai reformator, mai modernist, pe scurt mai puțin primejdios pentru lumea liberă. Succesiunea pe seama lui Gorbaciov a suscitat cum era de așteptat aceleași analize." Waisman, unul dintre cei mai serioși și competenți comentatori din publicistica occidentală, este pe drept cuvânt alarmat de clișeele mediilor apusene. El caută să explice de ce, în lămplacabila mașină sovietică de sfărâmare a personalității, "Gorbaciov nu este decât o piesă de schimb". În fond articolul ar trebui reprodus în întregime. Voi încerca totuși să dau o versiune proprie. Pe alte cuvinte, o variantă pe aceeași temă.

Ultimul deceniu a fost în Rusia o adevărată eră a muribunzilor. Trei secretari generali septuagenari bolnavi de moarte, au fost duși la groapă lângă zidul Kremlinului, în doi ani și jumătate. O butadă circula la Moscova: "trei parade au loc pe an în Piața Roșie, la 1 Mai, la 7 Noiembrie, și la îngroparea Secretarului General". De ce abia acum a fost admis în vârf un om cu o generație mai tânăr, considerat la 54 de ani un "tinerel" în mentalitatea "nomenklaturii" gerontocratice? În primul rând fiindcă lista spetugenarilor "secretariabili", betegi sau nu, a fost epuizată. Căuta moșnegilor care consacra succesori, ne mai având pe cine să pună din ai lor, a fost constrânsă să se resemneze și să consimtă la transferul de generație. În al doilea rând nomenklatura nu s'a oprit la Gorbaciov decât după ce l-a dresat bine și l-a verificat sub interregniurile lui Andropov și Cernenko. Căci înădevar, Gorbaciov este tot un "aparacik", crescut în spiritul gregar condiționat de aparatul partidului. Copilăria, adolescența și primii săi ani ai tineretii, s'au scurs în timpul lui Stalin. Formația sa de bază și instrucția școlară, poartă pecetea erei staliniste. Gorbaciov este un vâltar al nomenklaturii, poznică cumplită a intereselor create de un sistem sedimentat în aproape șapte decenii. Nomenklatura nu admite nici o noutate care ar putea periclită stabilitatea sistemului și deci existența ei ca o castă privilegiată. Nu sunt deci de așteptat nici dela Gorbaciov reforme spectaculoase de sistem, care să schimbe fața Rusiei în acest sfârșit de secol.

Aceasta înseamnă că nu se va pretece chiar nimic nou, sub "tânărul" Gorbaciov în fruntea partidului bolșevist? Ba da, desigur, vom vedea schimbări, dar nu în afara sistemului, ci în interiorul lui, în sânul nomenklaturii, nu contra ei. Vom asista parte la renovări, dar nu la inovări care să modifice anormalul regimului comunist. Destul de probabil vor fi remanieri de personal. Experiența istorică ne înstruiește că odată cu orice schimbare de stăpânire, cea nouă înlocuiește vechea gardă cu garda personală, cu oamenii ei. Nu va face excepție dela această uzantă istorică nici Gorbaciov. Așa în Rusia Sovietică, Stalin a lichidat cea mai mare parte din vechea gardă a lui Lenin. Hrușciov a eliminat resturile staliniste, stâlpi ai lui Stalin, Brejnev s'a lepădat de orticii lui Hrușciov, Andropov și Cernenko n'au avut timp să amenajeze curtea lor. Andropov totuși a apucat să promoveze câțiva protejați, printre care Gorbaciov. Noul Secretar-General va avea să strunească rivalii, fie prin supunere, fie prin îndepărtare. În mod normal Gorbaciov va fi înclinat să plaseze elemente din propria generație. Nu știm însă cât va permite nomenklatura să-și lărgască baza de putere. Se vor lăsa de bună voie moșnegii din "colegiul sacru" să fie pensionați? Și nu va fi îngăduit Gorbaciov de nouă "troika"? Testul îl vom vedea curând la alegerea noului președinte al Prezidiului Suprem și al Consiliului Apărării Naționale. Aceste funcții au fost cumulate de ultimii secretari generali.

Un rival însă deosebit de primjidos este Grigori Romanov, cu 8 ani mai în vârstă și exponent al complexului militaro-industrial. Chiar de mirare este că nomenklatura nu l-a preferat lui Gorbaciov, responsabilul agriculturii, sectorul cel mai falit al economiei sovietice. Pe semne că lupta istorică pentru putere în Rusia, între "katapi" și "hahlai", adică între oamenii din Nord și cei din Sud, s'a decis încă o dată în beneficiul unuia din Sud. Din cei 8 conducători ai Rusiei bolșeviste din 1917 până azi, numai doi au fost din Nord, Lenin și, scurt timp, Malenkov. Ceilalți șase, Stalin, Hrușciov, Brejnev, Andropov, Cernenko și acum Gorbaciov, provin din Sud. La alegerea acestuia însă s'au adunat toate rațiunile pe care încă nu le știm.

Dar chiar dacă Gorbaciov ar fi învins cu puteri mai mari, n'ar putea face mult în cadrul sistemului marxist-leninist. El n'ar putea aduce pe această bază multidecennială înțepită de o birocrație pletorică, decât o întinerire a cadrelor în spiritul nomenklaturii, și

câteva cârpeli, în cel mai bun caz sub nivelul modelului unguresc. Sistemul marxist-leninist este prea rigid constituit în monopol al puterii în beneficiul exclusiv al clasei conducătoare, pentru a fi pasibil de modificări fără riscuri mortale. Nomenklatura, pe lângă confiscarea absolută a puterii, a aplicat în beneficiul propriu doctrina marxistă a plus-valutei, atribuită de Marx exploatarea capitalistă. Sistemul marxist-leninist permite nomenklaturii să-și apropie plus-valuta, adică plusul de valoare creată de muncă, fără nici o grijă de spolierea masei salariate, altfel spus a clasei muncitoare. Despuieră muncitorii în proporții mult mai mari decât în timpul lui Marx, în vechea societate capitalistă. Cum remarcă Voslenski, nomenklatura a organizat "producția socialistă" pe baza exploatarea muncitorilor, exact așa cum ea a fost analizată de Marx în secolul XIX. "Societatea Socialistă" a devenit o societate feudală și sclavagistă. Nomenklatura însăși s'a convertit prin tendințe de ereditate într-o aristocrație feudală. Și ca în oricare feudalitate, înmulțirea privilegiilor are forță de dogmă.

În acest conșpect nomenklatura înțelege prin "reformă" legi de înăsprire în "disciplina muncii" prin controlul poliției represive contra lipsei de zel, absenteismului și corupției. Nomenklatura vrea mărirea producției pentru că crească și plus-valuta pe care ea o încasează toată. Asemenea "reformă" a propus Andropov! Numai comentarii occidentali irresponsabili sau complici, i-au atribuit acestui polițist voință de "reformă" și de "liberalizare". Tot acest gen de "reformă" a anunțat și Gorbaciov în primele sale discursuri dela tribuna prezidențială. Astfel de precepte imobiliste agravează impasul în care se află Rusia. Sistemul acesta de exploatarea sclavagistă a muncii și organizarea producției pe bază de constrângere polițistă și nu de incurajare a inițiativelor, menține Rusia într-o criză permanentă economică, socială, politică și morală de aproape șapte decenii. Așa redevine stringentă, nu ca doctrină ci numai ca întrebare, a lui Lenin "Que Faire?" Ce este de făcut? dela începutul secolului. Să vedem și noi ce ar fi de făcut, în câteva cuvinte.

Proportia crizei rusești în creștere, exige reforme radicale. Soluții efective și nu paliative, ar fi privatizarea unei mari părți din economie, dispariția colectivizării agrare, încurajarea artizanatului și a întreprinderilor mici și mijlocii, libertatea inițiativelor private și a cir-

culației, desființarea poliției represive, reducerea drastică a birocrației și a forțelor armate, renunțarea la expansiunea imperialistă, și ca un corolar la toate, suprimarea privilegiilor deținute de aparatul partidului bolșevist, adică de nomenklatură. Astfel de reforme la bază ar presupune convertirea regimului totalitar-colectivist în regim mixt autoritar-semiliberal. Această operație chirurgicală implică sabordarea nomenklaturii și o vastă campanie de reciclare.

Convertirea aceasta în profunzime și în amplitudine ar fi posibilă de bunăvoie? Teoretic da, prin aplicarea corectă a constituției și revenirea la o versiune modernizată a unei N.E.P., după precedentul lui Lenin. Dar atunci, curând după revoluție, nu se consolidase o nomenklatură, consacrată pe urmă de privilegiu în multe decenii. Și apoi exista Lenin. În fapt, cu Stalin și o jumătate de secol de stratificare quasi-geologică a sistemului, europeanizarea regimului ar însemna o revoluție. Numai revoluția privează de privilegiu clasa feudală.

Revoluția anti-marxist-leninistă poate să aibă origini deosebite, după cum s'ar produce de jos în sus sau de sus în jos, în funcție de conjunctură. În prima ipoteză de lucru, o explozie spontană a maselor ca la Petrograd în Februarie 1917 care a măturat regimul țarist secular în câteva zile, n'ar fi posibilă decât în condiții similare, adică un război prost organizat și foamete. Nu vedem astăzi condițiile de atunci. Războiul din Afganistan nu are suficiente proporții pentru a afecta sensibilitatea rusească. Cât despre alimentația la limită, are grijă Occidentul capitalist să împlinească lipsurile economiei "socialiste". Mai mult încă populația Rusiei a fost dresată de un sistem polițist de pervertire totală a conștiințelor, până la o resemnare de natură patologică. Cât timp regimul nu comite imprudența unui conflict frontal cu puterile occidentale și nu pierde sursele de aprovizionare, masele vor continua într-o toropeală fără de speranțe. Revoluția maselor nu este iminentă în Rusia. Dar nici Lenin și nici Kerenki, n'au prevăzut revoluția din Februarie.

Rămâne deci cea de a doua ipoteză, o revoluție de sus în jos, gen Mustafa Kemal Atatürk, părintele Turcilor. Să analizăm și această ipoteză de lucru. N'ar fi totuși exclus ca o minoritate mai lucidă a nomenklaturii, elemente competente din economie și ambițioase din cadrele chiar din comandamentul Armatei Roșii, să-și dea seama de paraliza-

progresivă a regimului bolșevist. În consecință această constelație ad-hoc s'ar putea convinge de necesitatea de a salva în numele lui Lenin, ce mai e de salvat, cu renunțări de forme și chiar de fond. Așa a procedat directoratul Franței post-revoluționare, sub egida lui Barras. Când acesta a constatat epuizarea regimului, l-a descoperit pe Bonaparte ca salvator în parte al situațiilor create de revoluție. În condiții similare, "apolul la soldat" devine ineluctabil. De altfel un nou gen de bonapartism, "Bonapartismul Social" și-a făcut intrarea în lagărul sovietic odată cu Generalul Jaruzelski. Comentarii și oamenii politici occidentali nu vor să recunoască încă importanța istorică predecisivă a regimului militar-socialist, instalat pe ruinele partidului comunist polonez. Existența regimului bonapartist-social în Polonia, dovedește corespondența de idei și de persoane și în Rusia și în alte țări ale blocului comunist. Și în Rusia se află undeva un general, sau poate colonel, tânăr, ambițios și dotat cu capacități de comandă, care să atragă adeviziunea Armatei Roșii și a unei elite tehnocrate. El ar capta astfel revoluția de sus în jos în

Rusia. Bonapartismul Social este probabil singura cale de adevărată întinerire și de refacere a Rusiei de mâine. Consecințele revoluției de mase sau a celei de cadre, nu aparțin temei noastre.

Dar toate acestea sunt astăzi de domeniul futurologiei. Sistemul marxist-leninist stă încă țeapăn și Gorbaciov îl înfrunghiează cu o față mai tânără. Se va întinde o întinerire cât de relativă și pe suprafața Rusiei? Aceasta nu ține numai de viitorul lui Gorbaciov. Dar care este viitorul acestuia? În cel mai bun caz, va reedita versiunea unui nou Brejnev. În cel mai rău caz va avea soarta lui Malenkov. Tenacele Grigori Romanov stă la pândă, poate și generalul sau colonelul tânăr și ambițios necunoscut.

Ce ar fi însă dacă însuși Gorbaciov ar asuma rolul lui Barras, și ar deschide în Rusia drumul Bonapartismului Social? Totul depinde de conjunctură, de cât este Gorbaciov de oportunist și cinic, de caracterul Doamnei Gorbaciov, de complicitatea nomenklaturii și inteligenței și de ce dau în schimb Bonapartii contra-marxist-leniniste. □

Chermeză la Zidul Berlinului

Corneliu FLOREA

Mare chermeză, mare... "Ziua victoriei!" Patruzeci de ani, nu scăpați ocazia...

Lume multă, cască gură, președinți (moaște sau în carne vie), regi și begi, decorații și fanfare, zid serios de șase metri, gargaristi și tromboniști, vorbe mari ca întotdeauna, falși eroi și marionete, urale și sudalme, flori și ipocrizie, bere și cârnați, asigurări și mistificări, diplomați și polițiști, dublarea Zidului, îngroșarea și înălțarea lui, "pacea" învingătorului, capturare necondiționată, cizme multe bat cadența, excremente lângă zid, filatori și turnători, gloată și trupe, chermeză absurdă...

Unui război absurd i-a urmat o pace absurdă.

La o pace absurdă se face o sărbătoare absurdă.

Priviți-o, începe: Stalin, Churchill, Roosevelt.

Stalin a împărțit Europa și cu Hitler și cu Churchill, doar Rușii au un singur testament: cel lăsat de Petru cel Mare, Churchill, cel cu zonele de influență, din care a mai rămas doar zona de dominație rusească. Englezii pierzându-și coloniile și devenind ceea ce au fost întotdeauna... o insulă în ceață. Roosevelt,

cel cu principiul capitulării necondiționate, atât știa el din istoria lumii, și l-a aplicat invers, după câte vedem la Americani de atunci încoace, fie că suntem la Yalta, Potsdam, Helsinki sau Coreea, Cuba, Vietnam.

Vin ostași, morți și vii, vin să vadă Zidul pentru care au murit sau vor trebui să moară. Sunt amestecați, par filme biologice identice pe o planetă cât un bob, ce păcat că au murit pentru un zid absurd, păcat. O, voi ostași, ce soartă ați avut... Ostaș român, sacrificat în Est și'n Vest, predat dușmanilor de propriul său rege, umilit și pedepsit când s'a întors la vatră... cum s'a prăpădit mințit și vândut.

Gloata mare de gunoale, profitori și trădători, speculanți și afaceriști se îndreaptă către Zid să mai pună o cărămidă, o piatră sau o proptea, câte nu le aduce zidul vieții lor parazitare, ce conțea că omenirea va ajunge cu un secol mai târziu acolo unde trebuia să fie deja de un mileniu!

Mișună spioni pe-aici, printre amici și inamici, printre aliați și alienați, printre axați și dezaxați ce-și dau mâna, își fac cu

Continuare în pag. 7

Reflecții pe tema "Epoca CEAUȘESCU"

UN HOHOT DE RÂS NAȚIONAL

Camilian DEMETRESCU

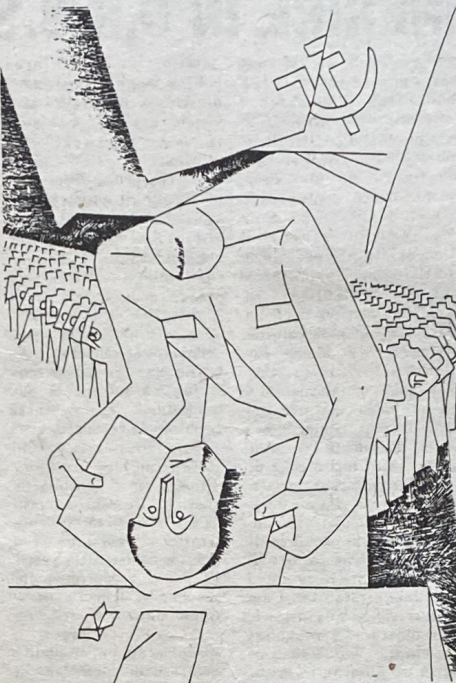
Obsesia agresivă a tuturor revoluțiilor, dictaturilor, a tiranilor și a răvrătiților ideologici a fost și este crearea omului nou. Nimeni n'a fost încă în stare să definească această specie, să-i dea un conținut plauzibil, nici măcar Nietzsche. Cu o singură, deconcertantă excepție: intelectualul de partid, mai precis un anume scriitor și director de teatru național, Horia Lovinescu. Lui îi datorăm perla perlor: "Epoca Ceașescu" (m'am referit la acest caz într'unul dintre articolele precedente "Autocefală... dar în genunchi"). Sigur pe instinctul său profetic, Lovinescu întărea corul delirului omagial - în volumul colectiv dedicat lui Ceașescu care împlinea 55 de ani - lansând splendida definiție a "omului nou": "...vom depune toate strădanile pentru ca teatrul românesc...potrivit cu îndemnul dvs... să devină... și să contribuie la făurirea omului nou. Pentru că modelul acestui om nou, spre care trebuie să tindem cu toată tăria, e înfăptuit, îl avem în fața noastră. El se cheamă Nicolae Ceașescu." Textual.

Intrebare: își dădea oare seama Lovinescu, dramaturg, că de fapt, prin astfel de rânduri, îl continua pe Caragiale? Un Caragiale de zece ori înrăit de fiere beckettiană... A dispărut probabil fără să-și dea seama de profunzimea contribuției sale la explorarea absurdului în literatura română. Păcat.

A doua întrebare: lăsând la o parte această cutremurătoare excepție, să reflectăm cum a fost posibil și este ca o lume intelectuală, ca cea bucaresteană de pildă, în mod firesc tentată de zeflema și cinism să fie înghițită efectiv de mlaștina lingusellii unanime, să se dea cu atâta

răvnă la practica târâului în genunchi și pe brânci. Unde s'a scurs aroganța contestată a stângii care îl etala periculos pe Kafka sau pe Bakunin sub nasul jandarmului sau polițaiului imbecil? Unde s'a topit demnitatea refractară la orice conformism a avangardei ilegale, deținătoare adevărului ultim, superba impertinență a revistei "... a comunistilor suprarealiști din București lui Carol al doilea? S'au domesticit, așa, subit, sub blajina corecție pedagogică a consilierilor sovietici, iar acum, marinați în siropul patriotard legat cu pelteaua "anilor lumina" a "epocii Ceașescu" sunt serviți la banchetele naționalismului securist, cu acompaniament de "Cîntarea României". Curioasă metamorfoză. Dar la urma urmelor consecventă. Cu tradiția fanariotă care își demonstrează vitalitatea.

Un supliment la întrebarea precedentă. Românul e inestrat de Dumnezeu cu daruri ferice, ca de pildă răbdarea, dragostea pentru pământul lui, aplecarea spre artă, poezie și cântec. Mai puțin cu virtutea curajului, a eroismului vehement. Dar dacă nu poate fi mai curajos decât îi este dat omului blajin și iubitor de femeia, pruncii și bătaura lui, cerul l-a binecuvântat cu un excepțional sens al umorului. Românul arde, pișcă, ustură cu vorba, știe să rădă și să te facă să râzi cu măsura gustului latin și cu năzdrăvănie orientală. Înțelegerea: s'a cuibărit poate spaima în sinea lui într'atât încât să uite de acest dar al providenței? Imi vine în minte un amănunt de mizerie. În toate țările cât de cât normale, când costul vieții se scumpește, lumea

Naționalizarea

Desenele apărute în articolele - Reflecții pe tema "Epoca Ceașescu" - fac parte din volumul de litografii politice PLURALISM (42 desene despre fantoma socialismului real, Roma, 1982) de artistul și scriitorul Camilian DEMETRESCU.

protestează, pe bună dreptate. Chiar și cele mai corupte autorități recunosc logica după care scumpirea e un lucru rău și caută să-l înlăture. Ce se întâmplă la noi? Se ridică la sindicat un tovarăș, un Român și mulțumește partidului pentru "reșezarea prefurilor". Spontan, din proprie inițiativă. Și în loc să fie fluierat sau, dacă insistă, să fie pus în cămașă de forță și dus la balamuc, e aplaudat călduros de adunare. Și chiar mai mult, exemplul lui e imitat pe loc de alți tovarășii. Partidul e evident mulțumit de mulțumirea lor. Până unde poate ajunge această formă

de autovolență, o știm. Ar rade Românul, sănătos, cu poftă, chiar de necaz, dar nu-i mai vine; sau nu mai poate; în orice caz i-e frică. Râsul e periculos.

Dar dacă Românul simplu se ferește să rădă, cel complicat (adică intelectualul, omul de cultură) se dezvăță să rădă prin autoeducație: el aspiră la forme mai rafinate de participare la grotescul politic. Are fanatie, cunoaște arta sofismelor, are voluptatea masochismului. El nu mulțumește partidului pentru scumpirea zahărului sau a untdelemnului. E în stare în schimb să propună ca secolul nostru să se

numească secolul Ceașescu. Dar și în cazul lui reacția publică e identică. În loc să fie luat pe sus și transportat la balamuc, e ovaționat, premiat, înălțat în grad. La un anumit nivel de nebulie tragicul întâlnește comicul. Dacă Românul complicat e în stare să propună, pe un ton foarte serios, botezul epocii Ceașescu, Românul simplu are tot dreptul să exulte de fericire pentru scumpirea untdelemnului: devine o chestiune de bun simț. Comicul situației rezultă din gigantică dimensiune a minciunii. Aspectul tragic în schimb e datorat faptului că nebulia protagoniștilor din cele două exemple, nu e reală, e simulată. Cu un scop precis: de a face carieră (adică, mai exact, să nu-și piardă locul de muncă, sau să-și asigure o viză pentru străinătate, etc). Și unul și altul au renunțat la libertatea secretă a umorului. I-au căzut victimă.

Revoluția e o chestie serioasă: nu se răde tovarăș!

Poporul și-a luat soarta în propriile mâini. Slogamul imi sugerează un biet cetățean ce umblă grăbit cu o pungă goală, de plastic, în mâini. Asta e soarta lui, să caute cozi unde se dă ceva. Minciuna e atât de gogonată că te umflă râsul chiar dacă nu e voie, chiar dacă ti-e frică. Dar, tovarășe pictor, bagă-ți creionul în buzunar și rupe desenul, e antirevoluționar! Atunci fac desenul în minte. Mult mai bine decât pe hârtie. Poporul, puna și soarta capătă dimensiuni ciclopice, pe adevărată măsură a minciunii. Asta nu mi-l pot confiscă. Românii desenează în minte, cu talent și cu poftă imaginea umflată de ridicol și de grotesc a celui dintâi mincinos, a mincinosului planetar, strivind sub călcăul victorios dușmanului său de moarte: ortografia. Desenează în minte și răd.

Se opresc să răsuflă și, când își aduc aminte de chestia cu "Epoca" și cu "anii lumina", se tăvălesc, le vine rău de râs și ca să le treacă, se așează repede la o coadă, unde trebuie să fii serios. Așadar poporul nu a uitat să rădă. E doar suferind. De atâta amar de vreme a trebuit să-și muște limba, buzele, degetele, ca să nu se vadă cumva că are nevoie cumplită să rădă și nu poate, pentru că nu e politic, nu e principal. Știm ce înseamnă să-ți vină să râzi din rărunchi și să trebuiască să te ții. Te poate duce la disperare. Când ai ajuns acolo, nu mai poți, îți dai drumul și explodezi. Mai gândesc că la urma urmei Ceașescu va fi măturat de uraganul unui hohot de râs național, de explozia hilară a unei enervări acumulate în patruzeci de ani de condamnare la elogiul forțat al minciunii.

Si după ce își va consuma furia răzbunătoare, hohotul se va prelungi din ce în ce mai destins în generațiile viitoare ale României, într'un răs sănătos, vindecat de spaimă, pe seama stupidului panopticon al "epocii ceașiste". În manualele școlare vor fi date ca exemple de parodie deșantată și limbaj caragialesc de iarmaroc politic, perlele inventate pentru "fiul cel mai iubit". Istoricii humorismului vor avea grijă să le catalogheze după cum se cuvine. Vor rade generații întregi de gafele voastre domnilor scriitori activiști: veți rămâne pentru totdeauna consemnați în antologia rușinii și a ridicolului. "Anii lumina" vor deveni un proverb sarcastic care va vrea să zică "vremuri demente". Consolați-vă că totuși, măcar prin aceasta, ați adus și voi o contribuție la imbogățirea folclorului suburban din țara românească. Locul vostru e asigurat.

ABISINIA DE PE MALURILE DÂMBOVITEI

Urmare din pag. 4

războiului din Afganistan, al ocupației sovietice din Germania răsăriteană, Cehoslovacia, Polonia și Ungaria, sau al războiului dintre Irak și Iran. Tiermondisti consideră că între statele africane există conflicte deoarece granițele lăuate de fostele puteri coloniale nu sunt juste, ca și cum anexarea Letoniei și Basarabiei, a Prusiei Orientale și Nordului Bucovinei, a Estoniei și regiunii Herța, a Lituaniei și Insulelor Kurile ar fi acte de dreptate. Exacerbând culpabilitatea omului alb, dar dela casa Albă și nu dela Kremlin, tiermondisti exploatează nenorociri care nu-i interesează și nu ating, spre a-și atinge scopul ce-i interesează: extinderea globală a marxismului.

Fără îndoială că în Republica Socialistă România nu se moare de foame pe străzi. Astfel de imagini, televiziunea apuseană, în genere bine manipulată de răsărit, nu arată și nici nu poate arăta. Există însă tragedii, unele izolate, altele mai puțin izolate, pe care nici o publicație din Occident, nici un reporter, nu le înfățișează. Ca un bătrân este alungat din casa pentru care a muncit o viață, spre a face loc

târâcoapelor, iar el în loc să-și transporte modestul avut într'un fund de mahala, își pune capăt zilelor, nu interesează. Că în spitale nu se moare de foame, dar se moare de frig, nu interesează. Că în România rata de sinucideri bate recordul mondial (în "era Ceașescu"), nu interesează. Că un bolnav moare pe masa de operație, deoarece chirurgul imbrăcat în palton i-a tremurat mâna de frig în sala operatorie, nu interesează. Că sunt oameni care mor din lipsa unor medicamente străine, în timp ce din străinătate se achiziționează iahtul lui Onasis, nu interesează. Că o generație ce va fi mâine matură crește indoctrinată, dar lipsită azi de vitamine, de proteine, de minerale și lipide, nu interesează. Că în afara de pâine, în afara de căldură, omul are nevoie și de libertate, de demnitate, de adevăr și dreptate, nu interesează.

Că la Canal s'a murit de lipsuri, de bătaie, de epuizare, nu interesează. Că la Pitești, unde nu exista nici dreptul și nici posibilitatea de sinucidere, cei cu dinții puternici și-au mușcat venele spre a pune capăt chinurilor, nu interesează.

Interesează doar tragedia reală, o

recunoaștem - din Africa în genere, din Abisinia în special. Dar interesează doar efectul. A umbla la cauze înseamnă a fi agent al imperialismului american. A repeta ce au constatat parlamentarii englezi, anume că soldații armatei comuniste jefuiesc populația de ajutoarele primite, înseamnă a fi agent FBI sau CIA.

A critica faptul că la ONU, mașina de vot hotărăște construirea unui palat administrativ la Adis Abeba, în loc de un spital înseamnă a fi un lacheu al capitalismului. Că în Ciad, unde este foamete, Ghadafi care posedă petrodolari trimite tancuri în loc de grâu, este un lucru normal, ca și Jilava, ca și Galagul, ca și Katynul, ca și împărțirea Germaniei, ca și dictatura comunistă în Cuba și Nicaragua.

Anormal și condamnat este omul care trăiește liber într-o țară independentă, mai ales dacă acel om păcătuiește și prin aceea că are pielea albă. Si pentru a se pune capăt acestei anomalități se folosește leacul vechi al marxismului și acela mai nou, al tiermondismului.

Constantin MAREȘ

ACOLO

Acolo unde vântul

Din toamnă'n toamnă plânge,
In suflute tradite...
Măntreb cum e firesc
De ce atâta sânge
In plopul care plânge,
Pe plaiul românesc?

De ce atâtea gânduri

Zidite'n pușcării,
Si brate vlăugite...
In zborul lor spre soare,
Zvârlite jucării, și-atâtea generații
In rol de sacrificii,
Sinistre nebunii?

Ca un blestem din tată

In fiul tău, Române,
Amarul își înfige...
Cu sete colții săi,
Si vremea rece vine
In casa ta, Române,
In ochii triști ai tăi!...

Carol BOLOGA

CALEA POLITICĂ ȘI CALEA MILITARĂ

—Constantin MACRI—

În înfruntarea care are loc azi între blocul sovietic, blocul dictaturilor oligarhice din Răsărit pretins reprezentant al "Socialismului", și blocul Atlantic în frunte cu U.S.A., reprezentant al democrației și al libertății chiar așa imperfecte cum apar, ambele tabere apelează concomitent la două căi posibile de rezolvare a acestei teribile confruntări istorice, una militară și alta politică, ideologică.

Trebuie să recunoaștem că în perioada din urmă, așa cum era și de așteptat, U.S.A. a dobândit și dobândește progresiv un necontestat ascendent și avans tehnologic asupra U.R.S.S.-ului.

Aceasta din urmă are avantajul, dacă avantaj se poate numi din punct de vedere moral și civic, că fiind o dictatură perfect stabilă și eficientă în mijloacele sale de reprimare, poate investi până la 40% din venitul său național în înarmare, fără a da socoteală nimănui fără a se supune vreunui control. "Pentagonul" sovietic fiind ocupat și condus de profesioniști ai militarizării totale, ca o dovadă de consecvență "revoluționară", "partinică".

Dacă ipotetic Mihail Gorbaciov ar dori, în binele

popoarelor sovietice, să pună o stavilă acestui zel militarist, imediat ar fi suspectat că nu mai este "revoluționar", nu mai este "partinic" și ar avea poate soarta lui Hrușciov. Aceasta cel puțin pentru câțiva ani, până când genul lui politic (dacă îl are) și dinamica propriei sale personalități, ar putea reuși să domine și pe militari.

La ora actuală militarii hotărăsc configurația și elementele politicii sovietice.

Situația se prezintă invers în U.S.A. și democrațiile occidentale. Aici militarii nu au nici un cuvânt în problemele politice, soluționate și dominate de oameni politici.

Dar ce politică face U.S.A. și aceste democrații?

Politică statu-quo-ului și a menținerii păcii și actualei ordine internaționale. Vezi tratativele ruso-americane de la Geneva, vezi Helsinki, etc.

Ce politică face U.R.S.S. și acoliții săi?

O politică de continuă expansiune ideologică, teritorială, militară, de agitație demagogică pe tema "socialismului victorios", de infiltrare continuă și subversiune (vezi Nicaragua, Salvador, Etiopia, Afganistan, etc.)

Dacă pe plan militar

democrația Occidentului se apără eficient datorită genului oamenilor săi de știință creatori liberi într-o societate liberă, pe plan politic se comportă lamentabil datorită unui climat de dezorientare culturală, global vorbind, întreținut de elemente conștient sau inconștient pro-sovietice.

Ofensiva politică, ideologică și culturală a Occidentului civilizat împotriva Răsăritului anacronic și stagnant cu aceleași slogani politici de aproape șapte decenii, este slabă, oscilantă, nesigură și necorespunzătoare.

Necorespunzătoare mai ales dacă ne raportăm la marile idealuri care formează baza invincibilă a libertății față de opresiune.

Aceste două concepte sunt de bază, sunt decisive în fixarea pozițiilor ambelor tabere.

Libertatea datorită naturii ei specifice comportă și multe contrarietăți și inechități. Rămâne totuși valoarea supremă a existenței omenești individuale sau colective. Fără ea viața nu merită să fie trăită.

Deci, dacă din punct de vedere militar Occidentul civilizat răspunde corespunzător asaltului Răsăritului de veacuri cotoptor, din punct de vedere politic pare descumpănit. Această

descumpănire vine din falsa credință că Rusia Sovietică este totuși "o țară socialistă", că totuși "socialismul" cu toate carentele și viciile sale de dezvoltare e corectabil-pentru a se salva și promova "fondul de aur" al gândirii marxiste.

Fundamental fals.

Mai întâi că acest fond s'a dovedit a fi falimentar în lumina revoluției tehnico-științifice și a virtuților democratice autentice.

Ultimele reforme chineze vin să ne confirme acest lucru.

În al doilea rând U.R.S.S. n'a dus și nu duce o politică proletară antipatlistă ci o politică primordială de expansiune panslavă și rusă, tipică și tradițional imperialistă, atât în Vest cât și în Est. Vezi teritoriile poloneze, Țările Baltice, Rusia Subcarpată, Nordul Bucovinei și Basarabia, apoi insulele Kurile și în prezent Afganistanul, etc.

Această politică de supraputere imperialistă a compromis definitiv și iremediabil orice credibilitate a U.R.S.S.-ului pe plan ideologic și politic în general.

Moscova nu mai este Meka internaționalismului proletar ci capitala unui imperiu, din ce în ce mai mare, de la Ivan cel Groznic, Petru cel Mare, Ecaterina a II-a, etc.

Relațiile ei cu mișcarea muncitorească internațională de orientare marxistă sunt exclusiv dominate de interesele specifice rușei. A se vedea în acest sens directivele venite dela Moscova pentru partidele comuniste din Occident în perioada 1938-1941.

Dacă prin preluarea puterii de Stalin s'a optat pentru calea militară împotriva revoluției mondiale trokistă, aceasta s'a făcut sub înăurirea fac-

torului naționalist rus și panslav cu vădită influență asiatică, în fapt abandonându-se orice "conștiință" de clasă, pentru a fi înlocuită cu conștiința de "patrie sovietică".

Aceasta e un moment decisiv în istoria politică și ideologică a lumii contemporane.

"Marele război de apărarea patriei" s'a desfășurat, așa cum îi arată și numele oficial adoptat de Sovietici, sub conștiința și flamura apărării patriei și nu a "cuceririlor revoluționare".

De aceste "cuceriri" care în fond înseamnă tot atâtea eșecuri, nu se vorbește niciodată în U.R.S.S., în momente de criză.

Si cu toate acestea U.R.S.S. are un număr imens de prozeliti în Occident, care îi susțin interesele de supraputere imperialistă invocându-se calitatea ei de "patrie a socialismului".

Si cu toate acestea U.S.A. și aliații ei își fac complexe morale și doctrinare față de expansiunea marxistă fomentată dela Moscova, în practică marxismul fiind repudiat și de Moscova și de Pekin.

Lumea liberă trebuie să se aplece deopotrivă de eficient și pe plan politic așa cum se apără pe plan militar.

Virtuțile democrației liberale sunt infinite mai profitabile omului de pretutindeni decât virtuțile dictaturii marxist-leniniste, care devin în fond, după cum am văzut și practica a dovedit-o, dictatura unui grup de ambițioși, megalomani și incompetenți care aduc la sapă de lemn popoarele care s'au lăsat amăgite și le-au permis ascensiunea la putere (vezi Cuba, Etiopia, România, etc.).

Deci calea politică trebuie abordată și de lumea liberă cu același spirit de

răspundere și de combativitate ca și calea militară.

Mai mult decât atât, susținem că lumea liberă nu și va fi valorificat pe deplin potențialitățile ei creatoare de lume nouă, decât când se va fi hotărât să creadă ferm și entuziasmat în misiunea ei de a face istorie, de a forja un viitor luminos de pace și progres și prosperitate pentru toate popoarele globului.

Lumea liberă trebuie să proclame și ea concepte mondiale, internaționale dacă vreți, cu semnificație autentică de echitate și progres, chemând la mobilizare toate conștiințele libere ale întregului pământ.

Lumea liberă trebuie să și proclame mândră și îndrăznească superioritatea ideologică, morală sa socială, față de lumea Răsăritului unde domnește necontestat tirania și arbitrarul politic, unde face ravagii incompetența economică, căreia îi cad zilnic victime, milioane de oameni.

Lumea liberă este un organism viguros care are tot ce-i trebuie să-și resoarbă propriile ei mici abcese de anomalie, nefiresc și nedreptate, în raport cu lumea Răsăritului care este un uriaș care abia mai respiră din cauza malformațiilor lui fiziologice.

Nimic nu funcționează în lumea Răsăritului normal, în afară de armată.

Sunt câteva lucruri care nu merg ca lumea în lumea liberă. Dar vigoarea lumii libere este imensă și învinge progresiv toate anomalitățile și va învinge toate inechitățile. Aceasta trebuie strigat în toate cele patru puncte cardinale, cu toată puterea.

Aceasta înseamnă pentru Occident a aborda calea politică cu toată vigoarea ca și calea militară. □

Triumful libertății

—Eugen POPESCU—

Cu ocazia discursului Președintelui Reagan privind starea națiunii americane, ținut în luna Februarie 1985 la Washington în fața Congresului american, am reținut unele părți ale discursului său, din care rezultă un progres important al economiei americane, respectiv al bunei stări a națiunii americane, cu tendințe de creștere, în continuare.

Miracolul acestui progres trebuie explicat prin încrederea pe care economia americană o are în Președintele Reagan, precum și încrederea pe care deținătorii străini de capitaluri o au în Președintele Reagan, datorită căreia au investit sume mari în industria americană, ca și orice fel de achiziții imobiliare, sau afaceri comerciale.

Somajul a scăzut, prețurile au rămas stabile, iar creșterea însemnată, iar valoarea dolarului american față de devalize străine are în continuare un curs ascendent. Inflația este o problemă de studiu, dar nu de îngrijorare.

La rândul său, Președintele Reagan a afirmat, cu ocazia raportului despre starea națiunii americane, că succesele din economia americană le consideră ca un triumf al libertății, adică al sistemului economic american bazat pe libertate. Nu se putea formula mai simplu și mai

adevărat, decât ceea ce a declarat Președintele Reagan.

Libertate în economie, iată secretul progresului. Formulele de economie planificată, economie dirijată, economie socialistă, de stat, intervenționism de stat, economie controlată, au fost încercate și urmărite în executarea lor și s'au dovedit a nu fi cele mai potrivite.

Economiștii clasici, Adam Smith și Ricardo, care au propovăduit liberalismul economic, ar avea azi bucuria să audă declarațiile Președintelui celei mai bogate și mai prospere țări din lume, U.S.A., că salturile economiei americane se datoresc libertății pe care guvernul american o asigură bunului mers al întreprinderilor americane.

În România nu este posibilă, azi, o astfel de situație prosperă pentru că acolo, dela proiectare, până la darea în funcțiune a unei noi unități economice și în continuare în producție, nu se mișcă nimic fără voia partidului, hăturile sunt ținute de aparatul de partid, care nu s'a dovedit până acum a fi capabil și bun conducător în treburile economice și chiar dacă ar fi, pe ici pe colo, prin absurd, dar nu este lăsat de doctrină, de sistem, să facă ce este bine, ci numai ce se ordonă de sus.

Este surprinzător că

Români din refugiu întocmesc planuri de redresare economică a României de azi sub conducere comunistă, deși este cunoscut că orice propunere conținând o deviere dela doctrina marxistă și dela liniile trasate, prin congresele periodice de partid, sau prin indicațiile conducătorilor, nu este acceptată și nu se poate aplica.

Planuri de redresare economică, da, dar întocmite pentru o Românie în stare de libertate, care va trebui să revină la proprietatea particulară în economie și la restaurarea unei piețe libere, care să se conducă după legile firești ale unei economii libere, pentru a asigura prosperitatea națiunii. În acest fel vom putea spune și noi, cândva, că prosperitatea economiei românești este un triumf al libertății.

Fără libertate nu se poate concepe progres.

Fără concurență, deci fără piață liberă, marfa va fi scumpă, în dezavantajul consumatorilor, care vor cheltui mai mult și vor avea bunuri mai puțin.

Fără interesul întreprinzătorului, dispare stimulul în economie și viața bate pasul pe loc.

Oameni politici care vor ține seamă de aceste legi simple și le vor încuraja, vor aduce bunăstarea în casele oamenilor și vor binemerita dela națiune. □

Chermează la Zidul Berlinului

Urmare din pag.5

măna, sau își arată mâna. Diplomații, trăind din subtilitatea înșelătoriei permanente, se învârtesc în jurul Zidului făcându-se că nu-l observă; deși măsoară REALIZAREA.

Rușii au pretenții, Englezii au decepții, Americanii au intenții... Chineii setrezesc... omenirea se schimbă.

JUMATATE DIN OMENIRE s'a născut după cel de-al 2-lea Război Mondial, și pentru ei războiul - ori cum ar fi fost el - este TRECut, este FOST eveniment.

PREZENTUL pentru ei nu este "ziua victoriei", ci

"deceniile păcii", este Zidul Berlinului, este o Europă îngheșuită la margine de Atlantic, este energia armelor și lipsa de energie a înțelegerii.

Zidul Berlinului în aceste zile se îngroașă dublându-se, divizând o fostă capitală, o fostă națiune, o fostă omenire, parca ar fi un fitil de APOCALIPS. Zidul Berlinului e în această primăvară, un tăvălug ce în șerpuirea lui, strivește case și biserici vrând să domine adevărul și creștinătatea. Zidul Berlinului e tot așa de rușinos ca și bombardarea celor fără de apărare, ca și lagărele de exterminare de ieri și de

azi, ca și zonele de dominație ce răpesc libertatea, ca și oprimarea micilor națiuni prin pacea necondiționată, ca și bolile sărăciei și ignoranței la sfârșit de mileniu, ca și foametea.

Acum, când unii se pregătesc de chermează, este momentul să ne întrebăm noi cei de o parte și alta a Zidului, jumătatea dinaintea războiului și jumătatea de după război, dar TOTI având deasupra capetelor noastre sabia nucleară: DE CE??? PANA CAND??? CUM???

Corneliu FLOREA

**CITIȚI ȘI RĂSPÂNDIȚI
ACEST ZIAR**

RELIGIA ROMÂNILOR

Horia STAMATU

În mentalitatea europeană sud-răsăriteană, mai până acum, se manifesta un spirit "anagoric", în sensul că pentru această mentalitate, toate "realitățile" au un suport sacru, pe care îl actualizăm neîncetat, nu doar în liturghie și sărbători, ci în tot traiul de toate zilele.

De aceea oricând și oriunde omul este după chipul și asemănarea lui Dumnezeu, care este suportul sacru, etern, al chipului trecător. În schimb credința este după chipul și asemănarea omului. Așa înțelegeau Românii când spuneau "legea noastră", ceea ce era egal cu creștin și român. Întrucât credința este după chipul și asemănarea omului, există și în sânul creștinismului mai multe feluri de exprimare a credinței, ceea ce nu este egal cu mai multe credințe deoarece credința este aceeași.

O primă împărțire a lumii creștine de baștină, deci din Europa, ar fi între creștinii din Nord și creștinii din Sud, deosebire făcută acum exact cinci sute de ani. Iar cei din Sud, s-au împărțit cam de o mie de ani între Sud-Est și Sud-Vest. Noi suntem în Sud-Est. O deosebire capitală între cele două creștinisme de Sud constă în faptul că aceia de la Vest au dat "protestantismul", pe când cei din Est n-au avut niciun fel de protestantism. Poate afară de Bulgarii, suprapuși, iconoclasti-bogomili. Toți creștinii au același Dumnezeu, dar pentru mărirea acestui Dumnezeu se împart în "culturi" și "culturi" creștine, diferite. Și toate popoarele cu culturile lor au un "creștinism" al lor. Primul care a vorbit de un creștinism propriu al Românilor a fost Iorga. După aceea alți gânditori, mai tineri ca el, l-au justificat. Așa că după un istoric a venit să gândească aceste lucruri un metafizician, Nae Ionescu, a venit și un filosof al culturii, Lucian Blaga, amândoi contemporani cu cel mai important teolog ortodox azi în viață, Dumitru Stăniloae. E greu de înțeles, sau mai bine zis imposibil, cum de zeci de ani sunt oameni care o țin tot una, și se încrânceneză să denigreze gânditori ca Nae Ionescu sau Blaga, până la penibile insulte și luări peste picior care nu le fac deloc cinste. De ce aceste periodice ponegriri, dincolo de orice filosofie, teologie, istorie sau pur și simplu civism intelectual?

Care ar fi păcatele gânditorilor români? Din cât s'a arătat, s'ar putea spune pe scurt: nu au pledat pentru romanitatea romană explicită istoric a creștinismului românesc, ci au arătat originalitatea acestui creștinism, și în consecință independența lui, pe care o poate constata oricine a avut timp să adăncească istoria Românilor, și știe că istoria nu se gândește "ce am fi vrut să fie", ci aceea ce a fost. Pentru că altfel explicăm istoria de ieri prin ceea ce facem sau am vrea azi, punând istoria în serviciul unei voințe active. În acest caz, de ce mai ne opunem marxismului?

Dacă în prima parte a Evului Mediu, Românii au fost chinuți, am spune "canoniți", fiind vorba de canonicitate, de niște invazori nomazi, turcomani, Bulgarii, în cea de-a doua parte a Evului Mediu românesc, mai lung decât al Europeanilor din Vest, între bătălia de la Posada, 1330, și asasinarea lui Mihai Viteazul, 1601. Țările Românești au fost cele mai independente țări din Europa, în primul rând pentru că nu au fost conduse de niciun Imperiu creștin. Aceasta a fost perioada de independență a Românilor față de Imperiile creștine și de luptă continuă împotriva Imperiului altor turcomani, după Bulgari și Maghiari, Turcii. Românii au cel mai original capitol de istorie din Europa aceluia timp: au fost niște mici țări cu exemplară independență. Dependența la care s'a ajuns nu a fost decât o plată pentru a nu fi invadați, birul, contra căruia s'a răsculat Mihai Viteazul și nu l-a ajutat nimeni. În orice caz "ocupățiile" turcească n'a existat în Principate, ca în tot Balcanul și după asasinarea lui Mihai Viteazul în "occidentală" Ungarie. Chiar și Românii din Balcani au avut un regim de libertate, spre deosebire de Grecii sub ocupație. Așa că la Români creștinismul s'a dezvoltat altfel decât sub "ascultare".

Din nașterea lor, Românii au fost ecumenici, mai întâi pentru unitatea lor de popor și limbă le-a fost făcută prin

creștinism. Așa că au avut limbajul religios fundamental roman, iar cultul lor și cultura religioasă cu atâtea tradiții, au rămas în spiritul creștinătății sudice de Est, cu o majoră contribuție creativă originală. Popor de sinteză și ecumenic, Românii nu trebuie să li-se dea "lecții" ecumenice, indiferent de unde ar veni. Pentru că ecumenismul este în ei, în firea lor, dar azi e asuprit de niște forțe profane, angajate într-un război radical împotriva oricărei sacralități. Ele se opun la tot ce este intuitiv sau revelat, ca rânduie providențială în lume, printr-o revoluție a cărei analogie nu o găsim decât în procesul "disocierii atomului", în revoluție fiind vorba de o "disociere a istoriei".

În jurul anilor 1930, a fost în România o discuție, pe când țara nu era ocupată de cele mai mari forțe atee din lume ca în 1948, între catolici și uniți pe de-o parte, și ortodocși pe de altă parte. Discuția s'a dus la un înalt nivel academic, nu ca injurături ca "execrabil", sau bătai de joc împotriva lui Nae Ionescu ori Blaga și împotriva teologilor români din România Mare, ortodocși.

Pe urmele lui Iorga, gânditorii filosofici și teologii, s'au străduit atunci să arate că Românii nu au în firea lor catolicismul, așa cum s'a dezvoltat el, și la el primează credința creștină, nu confesia. Din motive și structurale și istorice, neamul nostru și-a găsit pentru credința lui creștină o expresie a lui, într-o cultură proprie.

Ce se întâmplă azi? Un lucru cât se poate de trist. Și anume se caută să se arate că disoluția bisericii în România de azi, ar fi doar consecința "ortodoxiei" și a unor teorii "folclorist-romantico-fanteziste", care ar pretinde că ar fi vorba de o religie "națională", și bine înțelese, gânditorii și teologii României Mari care-au făcut aceste teorii ar fi fost... împotriva Romei creștine, cum sunt puși să fie azi vladicii și teologii din țară, sub constrângerea forțelor profane care ocupă țara. Acest răufăcător sofism este inacceptabil.

La origina acestor rele, ar fi slavizarea bisericii, după ce populația din Dacia fusese creștinată în limba romană. S'a petrecut, e adevărat, o intervenție imperialistă, a Bulgarilor, cum arată și Xenopol. Mai întâi că aceste rele de acum o miecincisute de ani nu mai au nimic de-a face cu gândirea filosofilor și teologilor din România Mare, iar în al doilea rând, rămâne deschisă întrebarea dacă blocarea bulgaro-slavă ne-a ținut spiritualitatea pe loc, dacă paleoslava impusă cu forța de niște turcomani slavizați ne-a ținut poporul în întineric. Dacă citim bine istoria, vedem că pe Români i-a împiedicat altceva decât "paleo-slavismul bulgăresc" să ajungă cu cultura lor la dezvoltarea din Franța, Italia, Spania, țări în care civilizația romană intrase cu mult mai adânc ca în Dacia, și în care viața citadină n'a suferit soluția de continuitate din Dacia. Parțial la fel și cu Germania și Anglia, care n'au avut de luptat cu ce s'a luptat în Dacia. Dar "biserica" nu face tot în istoria culturii: Dante a creat limba italiană poetică fără să întrebe biserica, într-un timp în care în Dacia, Românii se luptau cu alți turcomani nomazi, Maghiarii. Românii erau într-o condiție precară și nu puteau crea așezări urbane, ca în toată România Vestică. Fără urbanitate, noi nu am avut centre de iradiere cristalizate care să ducă la o ierarhie sistematică organizată. Nu creștinismul Românilor s'a spus că ar fi "național", ci naționale au fost condițiile istorice specifice, care ne-au obligat și ele să ne dezvoltăm într-un fel specific. Acest specific a fost o viață de secole cu mai mult război și năvăliri, decât pace constructivă. Românii n'au ajuns însă, bulgărește, iconoclasto-bogomili.

Ar fi bine să discutăm ca lumea și în exil. Ceea ce nu putem face decât pe urmele celor care au gândit la noi serios, în istorie, în filosofie, în toată tănăra noastră cultură scrisă. Așa că din capul locului trebuie să spunem că problema religiei Românilor înșiși are cu totul alte măsuri, decât confesionaliste și disciplinariste.

Orice discuție cu "dacă ar fi fost altfel" este absurdă, pentru că istoria este cum a fost, nu cum am fi dorit să fie, iar noi trebuie să înțelegem ce a fost cu Românii

în istoria lor. De aceea o luăm de la cât mai "început" posibil, și anume plecăm de la termenul "păgân". Care nu a fost discutat niciodată decât în imediatul filologic.

După cum știm, "păgân" vine de la "paganus", care însemna la început, țaran, și venea de la "pagus", sat, iar acesta de la "pangere", a cultiva. Deci cel din sat, care cultiva pământul, era "paganus", sâtean. De ce a rămas acest termen în sensul de ne-creștin, și când l-am adoptat noi: în timpul epocii romane, sau după ce-au plecat Romanii din Dacia? Credem că aceasta este o întrebare cheie, în problema creștinismului nostru și de la noi.

În celelalte limbi romane "paganus" a rămas cu sensul nostru de păgân, dar din el s'au disociat unul sau doi termeni, ca la Francezi: "païen", păgân, "pays" țară, "paysan" țăran. Din "păgân" roman se trage numele "țară" în toate limbile române, afară de română, pays, pais, paese. Înseamnă că în lumea României Occidentale, primii păgâni au fost țărani, mai conservatori ca orașenii, "progresaji" cu creștinismul. După ce și țărani au fost creștinați, a rămas păgân pentru necreștini, iar transformat a însemnat țară, pays. În lumea romană creștinismul a plecat misionar, din niște centre civice, în primul rând din Roma, din cea Italică sau cea din Răsărit, Bizanțul. Acest centralism civic s'a repercutat la toate centrele civice, orașele, și pe urmă păgânii, adică țărani au fost aduși la dreapta credință. După aceea, cei din afara zonelor de credință au rămas "păgânii" propriu ziși, ca țăraniul de înainte de creștinare. În acest fel creștinismul a dat o clasă conducătoare spirituală, care s'a aliat cu clasa conducătoare politică, și s'a ajuns la dublul sistem aristocratic și bisericesc din Evul Mediu Vestului creștin.

În spațiul viitorilor Români, nu s'a petrecut așa ceva. Creștinismul a ajuns în Dacia prin predicatori, când exista încheag terminologic un creștinism roman. A-l numi pe acesta pur și simplu "catolic", la anul 400 ca la anul 1400, este o absurditate. Au venit în Dacia predicatori de limbă romană, dar aceștia nu erau organizatori de biserică, ci veneau cu evanghelistarea, care a prins temeinic la Daco-Romani. Așa că în terminologia lor au adus și pe "păgân" în sensul de ne-creștin. Termenul fusese fixat ca atare la creștinii Romani. În Dacia nu se împământise cuvântul "paganus" pentru țărani. Oamenii nu își ziceau "țărani" pentru "cultivatori" ci pentru "oameni ai locului". Țară-țăran s'a format în analogie cu pagus-paganus. După ocolul făcut prin creștinarea celor de limbă romană, păgân a venit în Dacia cu sensul lui de azi.

Toate acestea nu au nimic de-a face cu catolicismul sau ortodoxismul de mai târziu. Cultura creștină românească s'a creat pe baza terminologiei fundamentale romane, în care intră și "păgân", și prin miraculosul creștin, aduse de misionarii care au evanghelistat pe Daco-Romani. "Teoria" și "canonicitatea" adică raționalismul și juridicismul civic pe urmele Imperiului roman, nu au avut vreun rol la Români, cum l-au avut în romanitatea Sud-Vestică. Aceste suprastructuri ale spiritualității neasimilate la începutul creștinismului în Dacia, nu puteau fi asimilate peste o mie de ani. La noi nu a fost ceva ca o "hotezare", în masă, ca la Bulgaro-Slavi, ca la Franci, ca la Maghiari, ca la Germani sau Slavii din Est. Oamenii din Dacia au fost creștini mult înaintea acestora, creștini prin evanghelistare, nu prin trecerea sub o "autoritate". Așa ceva nu a rămas în conștiința românească. De aceea nici comunismul, tot cu o "autoritate centrală", nu a prins la Români ca la Ruși sau la creștinii vesteri, unde oamenii "ies" din Biserică și "intră" în partid, cum ieșiseră din păgânism și intraseră în Biserică.

Creștinismul Românilor are caracteristicile lui, și prima este că nu s'a născut dintr-o "convertire" cu intrarea sub o "autoritate centrală", civică așa cum spuneam, din cetatea cetăților, ci prin asimilarea unui limbaj și a unui spirit evanghelic, care s'au potrivit foarte firesc Daco-Romanilor. Vestul European, cu și Estul Rușilor, s'au convertit, la o

ascultare de o "autoritate centrală", adică la o Romă sau alta. A se face vinovată romanitatea că s'a lipsit de cele două Rome ca de un adevărat jăcat împotriva Sfântului Duh, este o evidentă exagerare. Gânditorii și teologii români nu au avut deloc "ambția" ca Românii să aibă și ei "creștinismul lor specific", ci doar au ținut seamă de istoria Românilor, care a fost istoria lor, cum a dat Dumnezeu, nu a Francezilor, a Italianilor, a Spaniolilor sau a cine știe cui. Această istorie nici nu este amestecată în lupta dintre Biserici, sau dintre Biserici și puterile seculare; GRILJA în istoria Românilor fiind cu totul alta, și anume a supraviețuirii lor ca neam. Așa că nici nu au devenit niciodată adoratorii unui "cult", ci au fost pe urmele pre-Românilor adoratori ai lui Dumnezeu Christos, încă mult înaintea rupturilor dintre Est și Vest în care totuși nu s'a rupt unitatea liturghiei, aceeași și la Est și la Vest. Românii cu creștinismul lor s'au dezvoltat pe urmele unei societăți fără orașe, pentru că retragerea Românilor din Dacia fundamentală aceasta a fost: dizolvarea orașelor, unde erau administrație, tribunale, garnizoane, comerț. De aceea creștinarea n'a adus spiritul ierarhic de clasă conducătoare a unei clase conduse, dela oraș la sat, ca în Vestul Europei. Românii nu au avut nici o cultură a ierarhiei nici una a clasei, ci în conștiința lor s'a ordonat o ierarhie "totalitar-supraistorică", nu una particular-istorică. "Totalitatea" era a lumii, în întregime ei, munda vizibilă și sacră invizibilă, ceea ce ar fi o fundamentală poziție "anagorică", pe când Vestul s'a dezvoltat în ierarhia conducători-conduși într-un sens foarte "pedagogic".

Există o părere, cam pe dos, sau cum am zice "pe picior", și anume că istoria Românilor a fost cam amărită pentru că nu a fost catolică romanitatea. Chiar când cineva face socoteli în categorii pe care le crede politice, nu este scutit de cunoașterea istoriei. Am văzut că Maghiarii, cu religie occidentală, precumpăitor catolică, au avut țara făcută pașalac, pe când Românii, ne-catolici, spre deosebire chiar de alți ortodocși balcanici, nu au fost binecuvântați cu un pașalac în țările lor.

Deci două lucruri ar fi bine să iasă din discuție. Și anume mai întâi acuzarea adusă tradiției religioase din România, numită global "ortodoxă", care combinată cu ambiția onora de a avea chiar o ortodoxie națională, ar fi dus la situația de azi a religiei în România. Această situație nu este nici ortodoxă, nici românească, ci imperialistă comunistă. Deci și atribuirea unei ambiții "romantice" a unor "ignoranti" pentru că nu ar fi știut ce este "adevărată credința creștină", de asemenea trebuie să iasă din discuție nefind decât insultă gratuită.

Plecând dela discutarea unei cărți importante, "Introducere la studiul literaturii vechi" de Alexe Popovici (1922), Nae Ionescu începe prin a confirma că "național" și "creștin" se suprapun la Români dar ei s'au născut creștini "fără activitatea precisă a unei ierarhii bisericești, constituite, ci prin lucrarea stăruitoare, anonimă și individuală a unor misionari desprinși materialmente de baza lor canonică, sau în orice caz nereprezentând-o în chip expres și eficace." ("Nae Ionescu, "Biserica Țăranilor", CUVANTUL 8, XII, 1926). "Receptarea" creștinismului la Români nu a fost deci rezultatul unei acțiuni autoritare, centraliste, ci liberă și difuză, iar Românii, oameni după chipul și asemănarea lui Dumnezeu, ca toți oamenii, și-au făcut după chipul lor credința în același Dumnezeu în care credeau și cei de sub cele două Rome. Așa că Românii au rămas "păgâni", în sensul de "țărani" cu o notă a lor caracteristică: primatul lui Christos, nu al unei instituții. Și pentru că "păgân" lăsa venit târziu, nu s'a mai disociat semantic, ci Românii au rămas cu ce au avuseră, "țară" și "țăran" (u).

"Ortodoxia noastră țărănească", spune mai departe Nae Ionescu "nu e atât o religie cu o biserică chezoșitoare a credinței, cât mai ales un fel de cosmologie, în care elementele de dogmă strict ortodoxe se hipostasiază în relații

Continuare în pag. 9

CARE "NEVINOVĂȚIE"?

—Adrian B. COSMA—

Desigur că a face pe Americani unilateral vinovați de Yalta, este nedrept. Si formal imposibil, pentru că ei pot invoca oricând o "bona fide", democratică, de care Sovietele, totalitare, au abuzat.

Intr'adevăr, Sovietele au abuzat, dar ce le-a dat forța să abuzeze? Ce a fost sub sindromul Teheran-Yalta-Potsdam? Spunem "sindrom", pentru că sub aceste "înțelegeri", era ceva nesătuș, și anume: o "încredere" a Americanilor forțată, adică voită cu orice preț, în "corectitudinea" bolșevică. În aceasta își are rădăcinile forța de abuz a Sovietelor. Forțarea unei încrederi, care nu trebuia să aibă loc fiind vorba de ISTORIA LUMII, și nimic mai puțin, era opera unei "inteligenții" a așa zisilor "liberali" din U.S.A. care aveau o enormă influență la palat, în "Casa Albă", prin soția Președintelui de atunci, persoană plină de temperament, focosă activistă politică și jurnalistică, de mare influență. Nu poate fi vorba în nici un fel de vreo "nevinovăție" din motive de "naivitate" sau...lipsă de "informație", ci de o politică voită cu orice preț de "încredere" față de bolșevici.

Dar acțiune umană fără greșală, nu s'a văzut în această lume. Numai că tot așa de umană este și voința de-a repara erorile. Ceea ce până azi însă, nu s'a văzut, exceptând doar ceva "semne" din ultimul timp. După ocuparea țărilor

din Est, și comunicarea lor cu forța, fără să se izbească nici măcar de vreo opoziție "diplomatică" din partea Occidentului, în Kremlin s'a ajuns la convingerea că se poate face orice. În două cazuri s'a ivit câte o piedică, în acțiunea lui Marcos din Grecia, și în atacul chinez din Coreea, unde însă a fost evitată foarte posibilă victorie totală, pentru a se împărți o țară în două, ca să nu se indispușă frații democrați din Kremlin. Nu mult după aceea a venit o eroare capitală. Când Franța care domina situația în Indochina, dispunând de o tânără forță armată de-o excepțională vigoare, guvernul din 1954-55 a trădat-o luând ca pretext așa zisul "dezastru" dela Dien-Bien-Fu, bătălie care nu avea nimic decisiv și nici catastrofal, cum a vrut să propage o presă influențată de toate forțele anti-europene.

Atunci Americanii au luat chestiunea Indochinei în mână, manevrând însă așa de miserabil, încât s'a ajuns la un război care nici n'ar fi avut loc, dacă situația internă din Indochina nu ar fi fost perfect ignorată de noii responsabili. Războiul ar fi fost câștigat, dacă nu exista voința de a nu-l câștiga, ca să nu se supere Kremlinul. Acesta a fost susținut în America de o explozie a presei nemăitântărită nici chiar într-o țară mereu amenințată de isteria presei. Aceasta, cu tipar, radio, televiziune și

cinematograf la dispoziție ca într'un stat zis "totalitar", a organizat atunci cea mai mare acțiune de dezarmare morală a unei națiuni, din toată istoria acestui secol.

Toate acestea își aveau originea în "politica de încredere" din fostul război mondial. Era o falsă încredere, sintetică, dar dictatorial impusă cu cele mai democratice mijloace. În acest fel Sovietele se vedeau garantate cu nedrepturi extraordinare, în cazul oricărui abuz de putere. Si s'a ajuns pe baza "încrederei" inoculate de o lume perversă, care nu știm la ce s'o fi închinând, la genocidul din Afganistan, concomitent cu cel din Abisinia, nu la multă vreme după acela din Cambodgia.

Terrorismul, acum pe față mondial organizat, își are originea tot în lipsa de măsuri din partea Occidentului, după abuzurile care încep după Teheran-Yalta-Potsdam. Unde-a putut ajunge acest terorism, s'a văzut în 1981, cu încercarea de asasinare a Papei. Imediat s'a dat vina, ca la un ordin precis, pe "fascism", numai că destăinuirile atentatului, duceau la anti-fascismul din...Bulgaria. Aproape concomitent cu această tentativă de atentat cu totul nouă, s'a încercat și asasinarea lui Regan. "Explicațiile" date atunci au fost niște povești de adormit în picioare. Iar chestiunea a fost închisă așa de "ermetic", încât nu puteam avea nici o îndoielă

asupra motivelor.

Toate nenorocirile de azi, adică în primul rând Afganistanul, Abisinia, terorismul ajuns aproape război civil generalizat, își au originea în ceea ce-am numit la început "sindromul Teheran-Yalta-Potsdam".

În tot "după războiul" din 1945 încoace, nu s'a dat pe față decât spiritul fals în care s'au făcut niște "înțelegeri", fără nici o bază care să le dea caracterul de lege al unui tratat de pace. Ultima mizerie "înțelegătoare" a fost "Helsinki 1975", urmat de caricatura dela Madrid.

Noi Românii, unii dintre sacrificiații acestei ingrozitoare mlaștini diplomatice întinsă între Teheran-Yalta-Potsdam, și Helsinki-Madrid, nu am fost pasibili nici de crimă de război, nici de crimă împotriva umanității.

Procesul dela Nuremberg ne-a ignorat, pe bună dreptate. De aceea suntem îndreptățiți să spunem că istoria din 1945 până azi nu a fost deloc așa cum nu putea să fie, ci a fost datorită unei implacabile voințe comune, așa cum nu trebuia să fie. Toate puterile mai mari ca a noastră sunt răspunzătoare de mlaștina politică internațională de azi, după aproape o jumătate de secol de răzvrătire împotriva istoriei, pentru căa bucată cu bucată, omenirea să fie scoasă din istorie. Si aruncată cu toată violența în post-istorie. □

PĂCATE

Privesc în oglinda păcatelor mele și văd aburind conștiința eului meu, festilă aprinsă sub stele, curată ca ele, ca fața curată a lui Dumnezeu.

De ce n'am aprins păcatelor rug, de ce n'am avut puterea să fug din preajma ispitei, în codru sub frunza căzută să ngrop și carnea și pofta și miezul de vrere, să rup dela gâtul violenei Venere șiragul de perle din scoica de viață, de ce am trăit în păcat și în ceață?

Pe drept, mai apoi, m'ai agățat de gratii biciuit de strigoi și mi-ai dat din cumplita-ți dreaptă măsură burete cu oțet drept cuminăcatură. O, Doamne, cât ai fost de bun cu furul, cu nelegea, cu cel câpcaun, că dela toți ai luat cele grele, pe toate, de spânzură azi la tâmpile vieții pe crengile de păcat încărcat și nu se văd dela mine decât, poate, cele ce-au fost doar în vis săvârșite sub cerul cu zilele zidite.

Radu BUDIȘTEANU

RELIGIA ROMÂNILOR

Urmare din pag. 8

concrete; deci, cu alte cuvinte, creștinismul a coborât la noi în realitățile imediate ale zilei, contribuind la crearea unui univers specific românesc, obiectivat așa de caracteristic în folclorul nostru" (N.I. idem). Peste multe zeci de ani, unul dintre excepționalii elevi ai lui Nae Ionescu, reia această concluzie: "Una dintre caracteristicile creștinismului țărănesc la Români și la alții din Europa de Răsărit, este prezența unor numeroase elemente religioase păgâne arhaice, uneori abia creștinate. Este vorba de o nouă creație religioasă, proprie Sud-Estului European, pe care o numim creștinism cosmic, pentru că, pe de o parte, proiectează misterul christologic asupra naturii întregi, și pe de altă parte neglijează elementele istorice ale creștinismului, insistând asupra dimensiunii liturgice a existenței omului în lume". (Mircea Eliade, "De Zalmoxis la Gengis-Khan", Paris 1970). Așa stând lucrurile, se explică, spune mai departe Nae Ionescu, "de ce ortodoxia noastră țărănească așa de vie și de susținută nu s'a completat în chip necesar cu o ierarhie bisericească, cum a fost de pildă cea rusă sau cea romano-catolică; precum și de ce slăbiciunea împinsă uneori până la inexistența acestei ierarhii, nu a fost în stare să primejdiască fermitatea religiozității noastre țărănești" (N.I. ibid.).

Accentul profetic al acestor cuvinte este indiscutabil, iar prin rigurozitatea gândirii pe care o exprimă, înțelegem în adânc rostul desființării țărănimii de către revoluția imperialismului comunist: numai așa poate fi scos Dumnezeu din țara noastră în care s'a scris "Isus în țara mea", sau "Țara de peste veac" (N. Crainic), pentru că numai așa Români ajung la desnadejdea desființătoare. Cât privește aberațiile antipapiste ale funcționarilor nu sunt decât hârtie

măzgălită, care nu reprezintă nimic. Cine citește aceste etemeeride?

Dacă Roma creștină nu le-a organizat Românilor dreapta biserică universală, Români nu au devenit în schimb nici bulgaro-slavi, nici ruso-slavi, nici maghiari, nici greci. De asemenea Români nu au fost "împotriva" Romei, ci nu se potriveau cu ea, iar "origina latină" este pur și simplu pusă cu furca în această discuție.

Dar numai comuniștii au obiceiul să transforme pe "ce a fost" în ceea ce vor ei "să fi fost". Două zeci de secole ale istoriei creștine se apropie de sfârșit. Discuția asupra "diferențelor istorice" este azi tot așa de inactuală ca o nouă "cruciadă împotriva Albigezilor", și peste măsura de provincială. Creștinismul are azi un reprezentant excepțional într'un Papă, care după secole, scoate Vaticanul dintr'un lung somn politico-diplomatic.

Papa Ioan Paul al doilea, este un Papă revoluționar, care vine dintr'o lume profund nedreptățită și asuprită, așa cum e și a noastră, și încurcă toată diplomația occidentală și toate ipocriziile "real-politice" ale Estului încât s'a încercat chiar asasinarea lui. Până la urmă are chiar și nemăitântăritul curaj să atace "catolicismul de stângă", să pună la punct trădarea cu "teologia liberării", care este urmașa "preoților muncitori" dintre cele două războaie, și care "politic-diplomatic" nu au fost atunci niciodată puși la punct. Dar în revoluția Papei de azi, nu este vorba de vreo "restabilire a ordinei", ci de mult mai mult, adică de o renaștere creștină. Ea vine când Europa creștinilor intră în prevederea lui Novalis, e drept poet "romantic", după Revoluția Franceză, la începutul secolului trecut: "Europa va fi creștină mai departe, deci și în mileniul viitor, sau nu va mai fi deloc, devenind cum vedem azi că a devenit în parte, o colonie a Eurasiei. De aceea

"creștinismul" este azi mai actual decât orice "confesionalism", și el se bazează pe "universalitatea în Christos". Tot creștinismul este universal, și dacă nu ar fi așa, Papa nu ar spune în fiecare an la Paști, în toate limbile creștinilor, "Christos a înviat". De aceea este rău venită batjocorirea unora de către alții, sub specia "confesionalismului". Români, de când sunt ei, nu s'au închinat "ortodoxiei", dintr'o parte sau alta, ci s'au închinat lui Dumnezeu.

Noi Românii putem reveni la spiritul ecumenic nativ al poporului nostru. Ințorși la noi înșine, fără să ni-se dea lecții, găsim toate argumentele în istoria noastră, care ne învață că Români vor fi creștini și mai departe, sau vor fi transformați total în mediu de cultură al virusului desagregării umanității. Problema nu este de "confesie", ci de "libertate", de libertatea de a fi creștin, așa cum a fost până în 1948. La Români găsim unele dintre ultimele manifestări culturale "anagice" din lumea creștină. La mijlocul secolului trecut, când a fost o foarte vie mișcare de artă populară în Transilvania, iartă ni-se "folclorismul", unul dintre acei pictori, "naivi" cum se zice azi, cu o clipă înainte de moarte a spus: "acum, iacă mă duc și eu în Rai". Cuvinte pe care le-a spus Jakob Böhme.

În secolul XX, în România a fost o mișcare de renaștere creștină (nu bisericească), unică în Europa. Unul dintre martirii aleși din această renaștere, a fost gânditorul creștin ortodox Mircea Vulcănescu. El a pus bazele unei metafizici, numite de el "prolegomena la orice metafizică viitoare", care era comentarea filosofică aprofundată a poemului liturgic bizantin, "Acatistul Maicii Domnului". Este interesant de știut că acest imn așa de viu în tradiția noastră, a fost scris după ce Crucea lui Christos a fost luată dela păgâni, în secolul VIII, de Bizantinii. A fost prima cruciadă și singura victorioasă, pentru că a fost con-

secventă cu scopul ei, adică înfrângerea Islamului navalitor. Această victorie a făcut ca abia peste șapte sute de ani, Centrul creștinismului de Răsărit să cadă cu Sfânta Sofia, în mâinile "păgânilor". În același timp acest poem a deschis drumul "mariologiei", cum numesc catolicii cultul Maicii Domnului. Ca gânditor român ecumenic, Mircea Vulcănescu a fost unul care în anii '20 a adus în România exemple de creștinism catolic adânc, punând în discuție diverși autori, sau chiar traducând, cum a făcut cu Charles Peguy, cel mai profund poet religios european din acest secol. Cu acest prilej Vulcănescu face o prețioasă observație, "ecumenică" și "țărănească": "Peguy e ortodox între catolici..." (poate mai mult decât în sens figurat). Peguy era de origine țărăn. (1).

Ceea ce se scrie azi în România sub pretextul "ortodoxiei românești", nu este nici ortodoxie, nici românească. Un regim ateu decide ce să se scrie. De aceea punerea gânditorilor și teologilor din ROMANIA MARE în același talger al balanței cu aceștia, este un grav sofism. Adică se "demonstrează" că gânditorii din România Mare au fost falși, prin ceea ce se face azi în România nici Mare, nici liberă. Ne credem îndreptățiți să spunem că "românești" și "creștinești" este necesar să se iasă din acest sofism, și să se renunțe la o agresivitate care nici ROMEL, nici ROMANILOR, nu le folosește la nimic și chiar le face rău. Perspectivile noastre nu se opresc la niciun oraș din această lume, ci ele ne sunt deschise de IERUSALIMUL CERESC. De aceea comunicăm cu toți cei care cred în Dumnezeu. Îl preamăresc și se roagă Lui, indiferent din ce confesiune ar fi, și fără niciun fel de "rezervă mentală". □

1) Mircea Vulcănescu, în "Gânduri, fapte", IDEEA CRESTINA, nr. 2, Iunie 1926.

Horia STAMATU

SALON LITERAR

NEGRU ȘI ALB

—Dumitru STĂNCESCU—

De nu se mai știe de câtă vreme, ani, revista "Luca-fărul" dela București, publică în fiecare săptămână un foileton cu urmare, intitulat "Pseudo-cultură pe unde scurte". E ceva literalmente scris cu picioarele, o plăchie indigestă și luptând s-o citești, ai impresia tipică de coșmar, că nu te poți urni din loc. Nu se înțelege absolut nimic. Cine l-o fi scriind îi trage neîncetat cu "diversionist", "diversioniști", cu deosebire "grupul diversionist dela Free Europe". Zicem și noi ca Marin Sorescu undeva în culegerea lui "La Lileci": "ce spui Franț?" Cine Dumnezu s-a înțelegă așa ceva: "Un interviu al lui Vlad Georgescu (din 6 Ian. 1985) făcea elogii școlii dogmatice în care-a crescut" iar în paranteză nesăratul ziarist adaugă: "se vede unde-a ajuns".

Care școală dogmatică, nene? Si cum poate să facă "interviul" elogiul școlii dogmatice. Mai întâi un "interviu" nu poate să facă nimic, n'are mâini, n'are picioare, n'are gură. Cine poate urmări acest fel de-a vorbi în dodi?

Alt citat: "In dogmatism, zicea mai deunăzi Virgil Ierunca, condițiile de formare intelectuală erau cu totul altele, mult mai bune decât azi (2 Sept. 1983)".

De ce dogmatism e vorba? De cel materialist-istoric-științific, de cel catolic, de cel ortodox, musulman sau fundamentalist?

Deci ni-se vorbește de niște "diversioniști", fără să aflăm dela ce "diversionează", pe deasupra și "dogmatici", fără să aflăm de ce "dogme" e vorba și care toți la un loc ar alcătui "avangarda deseserată". Iote, iote! "O rage, o deseserată" ("Le Cid").

Poate aceste chestii pe care nu putem să le descurcăm în nici un fel, sunt semnele Artur Silvestri. Ne amintim o anecdotă de prin liceu. Un Englez își duce fiul la grădina zoologică. Acolo vede o girafă. Se uită, tace, iar se uită, tace, până când, printre dinți, fără să scoată pipa din gură, îi spune fiului: "Imposibil, acest animal nu există".

Din ce în ce însă, aceste foiletoane ne întăresc convingerea că aici se petrece un straniu machiavellism. Secția cu literatura dela "Securitate", a însărcinat probabil un grad cu totul inferior, să facă, abia camuflată, o intensă, îndelungă, răbdătoare publicitate scriitorilor din exil. Puse cap la cap, aceste foiletoane se constată că efectiv, sunt un foarte conștiincios pomelnic al tuturor scriitorilor din exilul nostru, cu sau fără unde scurte. In acest fel, cititorii "Lucafărului", din nefericire puținți, află de existența unei alte literaturi române contemporane. E de dorit deci, pentru informarea compatrioților, ca acest foileton

să dureze cât mai mult. Deci: la mulți ani, și sănătate!

***

Dar în literatura dela București, nu e chiar totul veselie. Amărăciunea e cu mult mai mare, și roade adânc. După prozatorul Sorin Titel, aflăm că s'a stins, tot în puterea vârstei, poetul Grigore Hagiu. In "Lucafărul" găsim cu prilejul anunțării morții lui, o mică jerbă de poezii, nobile, cu o foarte strânsă contextură a discursului liric, dar și de o gravitate ce face simțită ca un aer de ghiță, apropierea Ingerului Morții.

Pagina rezervată poetului abia plecat din lume, este singura din toată revista, în care nu putem găsi nici o ineptie. Dimpotrivă, toate aceste participări emană un suflu de umanitate pe care o credem dacă nu pierdută în adânc, cel puțin necomunicabilă la suprafață din atâtea motive știute. Prin cine s'a apară umanitatea în public decât mai întâi prin scriitori? In orice caz interesant este că printre numele participanților la doliu, afară de al lui Fănuș Neagu, care e cum e, nu găsim nume ale "ajunșilor", cum am spune, de azi. Ceea ce arată că în afară de "consacralitate" sunt rezerve foarte vii de "umanitate". Și ceea ce probabil cam lipsește la "consacralitatea" zilei, găsim aici într-o manifestare de "prietenie". Acesta este unul dintre sentimentele cele mai prigonite azi.

Dar ce sunt scriitorii? Sunt în primul rând transmițători de "idei" sau de "sentimente", simțiri pe românește.

Să stăm bine, să stăm cu dreptate. Ce "idei" se pot transmite în cadrul unui sistem ideologic care acoperă persoanele ca masca de fier pe legendarul personaj, nici azi știut cine era. Idei de "critică literară"? Vai de capul lor. Nici în condiții normale acestea nu sunt bune de nimic, iar dacă nu acoperă total auzul ca "masca de fier", îi suppose la niște transformări chirurgicale care nu mai lasă nimic din ei. Cu atât mai rău critica pe bază ideologică, și care în principiu este obligatorie, încă de mai înainte de-a se scobi un metropoliten în București. Este evident însă că azi fuge toată lumea de critica ideologică, toți care încotro apucă. Ceva numit grosso modo "critică literară", ține azi loc de eștiastică, dacă nu chiar și de filosofie.

Totul dă faliment în R.S.R. iar ideologia este un munte de dărâmături. In economie a dus la frig, în tunerie și foamete, în politică la cea mai feroce izolare de popor a guvernului, deși se zice că e un guvern de masă, în cultură s'a ajuns la nimicirea școlii de toate gradele, la dizolvarea științei și a cercetării științifice în toate domeniile, iar în sectorul literaturii la un fel de înmormântare, lentă și in-

directă a sistemului, care constrânge oamenii să descrie totul în negru.

Literatura din R.S.R. este cea mai neagră din lume, mai neagră chiar decât a sucursalelor realismului socialist din Occidentul cu Premiul Nobel la nevoie, iar patriotismul din bojoci, și idolatria organizată de securitate, răgușesc tot mai mult, "masele" se mișcă tot parcă mai în somn. Dar în acest amar de ani s'a ajuns totuși la o evidență: scriitorii, chiar când unii se întrec în servilitate, sunt o permanentă "opozitie", nu simplu "diversionism" sau "dizidență".

Nerecunoscută, fără nici un drept, această opozitie este ca un fel de caracatiță benefică, bine intenționată, la care autoritățile îi mușcă brațele cu disperare, dar a-cestea cresc mereu la loc. S'a ajuns vrând nevrând la concluzia că ori se desființează toată literatura, ori se refuză a vedea în scriitori vre-o opozitie, ca și în seriile de tineret tot mai nemulțumite.

Scriitorii nu au cum să provoace o răzvrătire generală împotriva unei stări generale de fapt, la a cărei "construcție" a fost consacrată toată "munca politică", de 40 de ani încoace. "Muncitorii politici" transpiră sânge cîșnindu-se să țină piept Domnilor Scriitori. Dar nici ei nu se lasă, și îndrăznesc să afirme sentimente, cum ar fi cel al prieteniei, amintit mai sus. Să sperăm că acest curaj se va face tot mai vizibil într-o literatură mai dezlegată de ororile unor realități, "construite" timp de 40 de ani.

A venit timpul ca scriitorii să se angajeze la altceva decât răpciugă "patriotică", sau Președințial-partinică, și să treacă la o primenire a suletelor prin transmiterea unor sentimente reale, sincere. Poeți și mai ales multe poete, arată din când în când cu evidență, necesitatea lor interioară de a se angaja în acest fel. Credem că la o atență și răbdătoare cercetare, s'ar găsi multe cazuri de asemenea "salturi" neîngăduite "conștiinței socialiste" pusă în slujba necondiționată a "construcției socialiste", pentru a se împlini într-un semestru planul cincinal, și pentru a se apropia cu cel puțin o mie de ani de comunism.

Împărțită între o literatură de ocupație și una de opoziție, literatura din R.S.R. are o viață proprie, care la o interpretare neconformistă, oferă multe surprize. De aceea Domnilor Scriitori, li-se publică de fapt din ce în ce mai puține cărți, întâi din lipsă de hârtie, iar în cîinelele ce vor veni și din lipsă de energie, ca să nu mai vorbim de o primejdioasă relaxare a disciplinei, care de fapt se topește văzând cu ochii.

Dintre dărâmăturile

"construcției" pe bază de vid, se aud din ce în ce mai mult, câte un suspin, câte un strigăt de durere, sau chiar de alarmă. Restul, cu masele, cum scria cineva nu de mult, ca ultimă

ipostază a defensivei, se face un fel de plantă, un fel de "n'a vede, n'aude", tot mai spre greul pământului și mai departe de ușurelul vîntului. Dar ca un ultim fir care ne mai ține să nu

cădem total din istorie, a rămas nădejdea. Suntem convinși că Românii nu o pierd, și poezii care mai descoperă câte un petec de cer sunt exponenții acestei nădejdi.

Intellectualitatea

—Traian FAGURE—

Marea majoritate a intelectualității a suferit supliciile sistemului comunist chiar dela ancorarea sa în țara noastră. Insa, așa după cum spunea I.L. Caragiale în piesa sa "O NOAPTE FURTUNOASA": "Iac să fie că broaște sunt destule"; tot așa și în materie politică "lichelelor" li s'a ivit ocazia, să sară în lacul comunist.

Si au sărit, fără să aștepte vre-o invitație. S'au asociat cu lumea interlopă formată din avortonii sociali și-au dat năvală în noul sistem politic impus nouă de Moscova. Din această mizerabilă împletitură a luat naștere elito-crația comunistă, care dăinuiește în țară și astăzi; deoarece s'a transmis din tată în fiu. Timorată de opresiunile sălbatice ale sistemului comunist, o altă parte, precizabilă, a intelectualității, obsedată și de dictionul latin "Prudentia est mater sapientiae", s'a atașat frontului format în sensul arătat mai sus. Nimeni din rândul acestora nu s'a gândit măcar o singură clipă ce înseamnă conducere comunistă.

S'au înjugat la carul comunist și trag și astăzi pe brazda sângeroasă a comunismului, răsplătiți fiind doar cu posibilitatea de a aplauda lozincile debitate de dictator și de un trai bun, lipșit de griji. Acest strat subțire de parvenii politici n'au răgaz măcar o singură clipă, să se gândească, sau să privească la întregul popor, care trăiește în cea mai neagră mizerie. Acestora le adresez doar următoarele versuri din poezia "Noi vrem pământ" de Gheorghe Coșbuc: "Ce-i poartă jugul și a-l mai purta vor, să-l poarte că-i spre rușinea lor." Nu pot înțelege de ce acești rătăciți, nu și-au dat și nici nu și dau seama, că au apucat pe un drum, care nu mai are întoarcere. Doar doctrina comunistă precizează: partidul comunist fiind format din muncitori, nu poate fi condus decât tot de muncitori. Iar imperativul stalinist ordonă: în pedepsele pe care le veți aplica, să nu vă conduceți după sentimentalismul burghez. Lucru ce s'a petrecut cu prisosință în Rusia și se aplică și la noi și astăzi, în mod exacerbat. Ei au nevoie de intelectuali numai în timpul și în măsura în care se pot servi de ei.

După aceea îi dau peste bord fără nici un fel de ezitare. Iată câteva exemple: doctor Petru Groza, la una din agapele comuniste, a fost apostrof de Gheorghe Gheorghiu Dej, care trecuse în stare de ebrietate, cu următoarele cuvinte: "Tu cât ai să mai stai în rândurile noastre, măi chibburile!" și l-a luat la bătaie. A fost necesară intervenția celorlalți spre a-l salva din mâinile lui. Lucrețiu Pătrășcanu, fost ministru, cel mai pregătit intelectual din rândurile lor încă din ilegalitate, a fost ucis, după ce le-a servit toate interesele. Fostul ministru de externe Corneliu Mănescu, care le-a făcut tot jocul peste hotare, a fost îndepărtat, dat afară din partid și trimis la muncă de jos la un I.A.S. (Întreprindere Agricolă de Stat), unde a fost ucis. Cauza morții? A fost călcat de un tractor. Virgil Trofin, fost ministru, a fost dat afară din partid și ucis. Iliescu Constantin, fost ministru, a fost ucis, etc, etc. S'au agățat nu numai de cel viu, dar și de cel morți. Nicolae Bălcescu, după ce i s'a scos în evidență acțiunea sa revoluționară, a fost acceptat în partid "post mortem". Dar, după ce și-au dat seama că Nicolae Bălcescu a luptat nu pentru pauperizarea țăranilor, ci pentru scoaterea lor din iobăgie și înproprietărire; l-au considerat că n'a mers pe linie comunistă și l-au dat afară din partid "tot post mortem". Din elito-crația comunistă, am să mă opresc la prototipul lichelelor, Adrian Pănescu,

care raportând "cucoanei" și "domnului", că îi este imposibil să mai găsească în dicționar superlativ de laudă la adresa lor, a căzut în dizgrație și a fost dat afară din CC. Acum, probabil că nu-i mai rămâne altceva de făcut, decât să caute și să găsească un accident de automobil, sau...poate chiar de tractor.

Cei mai mari savanți pe care i-a dat Oltenia, dar cu care "oltenii" nu se pot din păcate-mândri sunt doi: Petrache Lupu, care susținea, că l-a văzut pe "MOSU" (adică pe Dumnezu), dar fiind săsăit, nu putea spune "Moșu" ci "MOSU" și pe Nicolae Ceaușescu zis "Bălăbăla", care fără să ne spună, știm noi, că l-a văzut pe "dracu", deoarece toate măsurile pe care le ia și le aplică, sunt de ordin drăcesc. Influențat de ideea demență a lui Nero, a procedat și procedează la dărâmarea barbară a Bucureștiului, motivat de faptul, că vrea să-l modernizeze. Se știe că împăratul roman Nero (Lucius Domitius Ahenobarbus Nero), care a domnit între anii 54-68 e.n., era foarte crud și ambițios. A provocat uciderea fratelui său vitreg, Britannicus, spre a împiedica pretendența acestuia la titlul de Cezar și pe a mamei sale Agrippina, care urmărea, să aibă un rol însemnat în conducerea statului. In anul 64 e.n. acuzat de a fi fost autorul incendiilor Romei, a dat vina pe primii creștini, începând persecuțiile exacerbate împotriva lor. Răscala legiunilor din provincie a pus capăt domniei lui, care s'a sinucis. Dacă dictatorul României, s'ar lăsa convins și de ultimul act comis de Nero, l-ar comite și el; și poate fi sigur că nimeni din țară nu l-ar jeli, nici chiar elito-crația comunistă, formată din vârsătură neamului, instrumental sau de dictatură și opresiune barbară. Intelectualii și muncitorii din alte țări libere, filoxerați de concepția comunistă, pot fi siguri, că dacă întâmplarea ar face-că de noi nu le dorim-ca sistemul comunist, să se înșurubeze și în țara la ei, deznodământul ar fi și la ei tot atât de tragic ca în lagărul comunist barbar din răsărit. Noi, care suntem roși de cruzimea acestui utopic sistem politico-economic, dăm "semnalul de alarmă" și cine are ochi de văzut, să vadă; iar cei ce au urechi de auzit, să audă, că-i spre binele lor și-al țării lor. Noi cei de aici suntem mușceti de năpârca comunistă. Am suferit în lagăre de muncă, de exterminare: Bicaș, Delta Dunării, Canalul Dunăre-Marea Neagră, etc, precum și acerbele închizări din toate închisorile din țară. Ne-am declarat dela bun-început adversari conșinși ai aberantului și utopicalui sistem politico-economic comunist. Intre barbaria răsăriteană și civilizația apuseană, noi am ales și ne-am înregistrat în frontul civilizației, în care luptăm cu abnegație și devotament. Din cauza tratatului dela Yalta, Europa întreagă suferă și este transformată într-un butoi cu pulbere, gata să explodeze în orice moment. Avem convingerea că tratatul dela Yalta nu va mai putea constitui multă vreme nodul gordian dintre civilizație și barbarie. Într'un viitor apropiat, dacă el nu va putea fi dezlegat pe cale pașnică, va fi imperios necesar, ca cei competenți să interbunțeze exemplul lui Alexandru Macedon pentru deznodarea lui; fapt ce va duce la înmormântarea anxietății mondiale, care nu duce la altceva decât la închistare sufletească și dezumanizare. Ea va fi înlocuită cu o totală încredere între oameni și popoare, lăsând drum deschis mersului înainte în ascensiunea progresului, științei, civilizației și umanizării.

LA A NOUĂZECEA ANIVERSARE A POETULUI (9 MAI 1985)

Mit și analogie în poezia lui Blaga

Prof.dr. Gheorghe RĂDULESCU

Creatoare a unei simbolistici mitice, poezia lui Lucian Blaga pare liniară, fără complicații de subtext. Un infinit ascuns într-un univers finit se cere descifrat pentru aflarea elementului intern, hermeneutic, în sfere spirituale cosmogonice.

Cuvântul simplu așezat într-un context delimitat, acoperă un sens fantasmatic cu trimiteri metafizice.

În lirica sa, mitul este o entitate abstractă cu amprente antropologice demonstrative, lăsând să se întrevadă un teozofism cu trăsături creștine accentuate. Mitul lui Lucian Blaga se desprinde dintr-o mitologie panteistrală, creată în mediul și atmosfera spațial-temporală gnostică a veșniciei mioritice rurale.

"Eu cred că veșnicia s'a născut la sat" spune poetul.

Cerul și pământul sunt generatoare și creatoare de elemente supranaturale, imaginative și enigmatice, divizate în forțe suverane ale binelui și în exponenți antitețici popular-demonice. **Dela** aceste coordonate, poetul ajunge la tabuuri simbolice, izvorite dintr-o necesitate spiritual-organică și psihologică, din credința de dominare a forțelor spirituale ce cuprind semnificații metempsihozice a perpetuării existenței vitale:

"Dănuie un suflet în adieri,
fără azi,
fără ieri.
Cu zvonuri surde prin arbori
Se ridică vecuri fierbinti.
În somn sângele meu ca un val
se trage din mine
înapoi la părinți."

(Somn)

În versul lui Lucian Blaga, cuvântul sapă și adâncește spiritualitatea. Poetul trăiește intens descoperirea spirituală a lumii, el se miră și se întreabă de toate tainele care i se arată sau se cer să-i fie cunoscute.

În concepția sa, mitul este creația anonimă, spirituală izvorită din mediul ambiant, dintr-o necesitate de cunoaștere, de explicare a universului, privind fenomenele, obiectele, procesele naturale și psihologice sugestive, în așa fel încât proporționate și metamorfozate după natura și valoarea lor, se ajunge la anumite semne și simboluri, transmise și modificate pe parcurs, dela înțelegerea profană la explicarea psihico-științifică de astăzi.

Așa cum sesizează autorul "trilogiei culturii", mitul nu a putut fi înlăturat de cercetătorul și poetul modern, ci dimpotrivă, el s'a cerut insistent explicat și valorificat, începând cu Nietzsche până la Mircea Eliade, ajungându-se la o participare științifică existențială, drept element de referință în analogia poetică.

În mitologie, tot ce există este creat pe bază analogică. Elementul mitic suprapus și analog realității noastre devine credibil și concret, cel puțin în aparență. Acest element are o ritmicitate, o mișcare proprie.

Dela planete și astre, la vânturi și seisme, până la visuri, presimțiri, ori basme, sunt reprezentate și interpretate prin mișcare, în diferite ipostaze și forme, conturându-se astfel metamorfozele închipuirii, analoage metamorfelor universului poetic.

Pentru Lucian Blaga ca și pentru Saint-John Perse, ritmul mișcării concordanță continuu cu ideea artistică analoagă prin imagine și sens cu elementul comparat. În această privință, cuvintele scriitorului francez către Roger Caillois sunt edificatoare. "Poezia pentru mine e, înainte de orice, mișcare: în nașterea, ca și în creșterea și deschiderea ei finală.

Filosofia însăși a poetului îmi pare a se putea reduce, în esență, la vechiul rheism elementar al gândirii antice (...). Si de asemenea metrica (...) nu tinde decât la mișcare și la frecvența mișcării, în toate resursele sale vii, cele mai imprevizibile."

Interesant este că Lucian Blaga parcurge un spațiu mitic analog perioadelor istorice temporale, ajungând la transcendență metafizică ca în "Lauda somnului" (1929), unde tristețea specifică straturilor de dincolo de noi deschide spațiul atemporalității spirituale creatoare.

Pentru poetul "laudei somnului", spre deosebire de gândirea mitică impenetrabilă a altor popoare unde somnul devine analog morții, somnul este simbolul analog transcendenței eterne monadelor cosmice.

"Noapte. Subt sfere, subt marele,
monadele dorm.
Lumi comprimate,
lacrimi fără de sunet în spațiu,
monadele dorm.

Mișcarea lor lauda somnului."

(Perspectivă)

Apropiat de optica filosofiei germane kantene în genul lui Eminescu, Blaga este în fond un tradiționalist cu trimiteri spirituale îndepărtate autohtone, adoptând însă în concepția sa poetică formula esteticii principiului bergsonian a cunoașterii intuiționiste prin "intellectul extatic," spre deosebire de marele său înaintaș român. El ajunge la construcția interioară a spiritului, drept model pentru lumea exterioară, la extatism și explozie, la o îngemănare între real și supranatural, conform expresionismului. De aici, veșnicia pe care o vede poetul în viața rurală, a împletirii celor două sensuri, real și supranatural, spre o eternă și lungă relație și rotație între ieri și mâine, prezentul fiind într-o continuă mișcare de trecut și viitor, fără exemplificări certe statice, ori de perspectivă, principii deosebit față de romantismul paseist, ori de simbolismul prezentului permanent, gnostic sau viitor.

Eternul acoperă timp și zodii, travestit și investit prin veșnicul logos. Analogia imaginii, a semnificației între real și ireal deschide cursul profund al spiritualității, spre tristetea metafizică cosmică:

"Adânc sub bătrânele
verzile zodii,
Se trag zăvoarele,
Se întind fântânile.

Așează-ți în cruce
gândul și mâinile
Stele curgând
ne spală țărânile."

(Noapte ecstetică)

Cu ajutorul culturii și prin ea, Blaga coboară pe "Nebănuitele trepte" (1943), la rădăcina mitologică a poporului său, răscolește filogeneza acestui pământ, află căile ancestrale ale mușteniei semnificative de vecuri ale neamului său, desprinde sensul spiritual al căutărilor telurice și cosmice ale ființei și neînțelegerii umane, consfințind expresia poetică a geniului în acest univers fără început și sfârșit:

"Lucian Blaga e mut ca o lebădă.
În patria sa
zăpada faptului ține loc de cuvânt.
Sufletul lui e în căutare,
în mută, seculară căutare,
de totdeauna,
și până la cele din urmă hotare.

El caută apa din care bea curcubeul.
El caută apa,
din care curcubeul
își bea frumusețea și neînțelegera."

(Autoportret)

Dificil e drumul poetului spre alt plan existențial, gravă și mioritică e trecerea eului pe "Nebănuitele trepte". Transcendența sa e o poetică neîntreruptă, zbuciumată și metafizică, imaginea universului cuprinde analogic lumile pe trepte imprevizibile unde solitar străbate spiritul prin necunoscut:

"Calea aici ce greu se găsește.
Nu-i nimeni să te îndrepte.
Numai tăria, numai o clipă
uitată pe urmă și ea,
îți dezvăluie
Nebănuitele trepte"

(Epitaf)

În lirica lui Lucian Blaga n'am putea vorbi de o stilistică a metaforei propriu-zise în context lingvistic, ci de o metafizică metaforică a sensului spre mister, spre miraculos în universalitate. În acest fel, analogia apare prin structuri diferite între concretul realului fizic și abstractul spiritual metafizic. Fantastical însă, ca de exemplu în unele poezii din "Pașii profetului" (1921) se interferează cu ideea artistică într-o deschidere surprinsă în universal, printr-o analogie cosmică între cele două lumi. Poetul disimulează în parte și delimitează părțile, anamneza își pierde din contur datorită timpului în repaus, al eternului static, atemporal. Interogația, ca în versurile de mai jos, devine un recurs spre cognoscibilitate spre dorința de reîntoarcere temporară în real:

"De mână-ș prinde timpul ca să-l pipăi
pulsul rar de clipe.
C-o fi acumă pe pământ?
Mai curg aceleși stele peste fruntea lui în stoluri
și din stropii mei
mai zboară roiuri de albine spre păduri?"

(Gândurile unui mort)

Spiritualitatea copleșește în poezia lui Blaga tiparul prestabilit al finalului contur uman. Dezideratul poetului devine fantasmatic, metaforic, de proporții cosmice. Întoarcerea în real însă deschide planul concret al lucrurilor, dorința de cuprindere cosmică rămâne o realizare a visului, cu toată forma superdimensională a sufletului încarcerat în spațiul vital al materiei:

"Pământule larg fii trunchiul meu,
fii pieptul acestei năpraznice inimii,
prefă-te-n lăcașul furtunilor, care mă strivesc,
fii amfora eului meu îndărătnic!

Dar numai pe tine te am trecutului meu trup."

(Dați-mi un trup voi munților)

De fapt, poetul nu caută să zădărnicească așezarea lumii, el se întrupează din rodul tainic al universului, lucru pe care îl spune în poezia sa de început din "Poemele luminii" (1918). "Eu nu strivesc corola de minuni a lumii", fiind ca un manifest poetic, negrogramatic însă, nu ca acela din lirica simbolist-baudelaireană din "Correspondances" și nici apropiat de poezia lui T.S.Eliot a cărei estetică este tributară simbolismului cu toată transcenderea din real în irealul misterului abstract.

Blaga rămâne fidel sieși, mitului său poetic, un tradiționalist mitic într-o travestire estetică expresionistă, asemănătoare într-o privință concepției lui Georg Heym sau Georg Trakl, apropiindu-se prin adâncime de viziunea lui Holderlin din "Hyperion":

"Eu nu strivesc corola de minuni a lumii
și nu ucid
cu mintea tainele ce le nătlănesc
în calea mea
în flori, în ochi, pe buze ori morminte."

(Eu nu strivesc corola de minuni a lumii)

Prometeic, poetul izvorăște în jurul luminii adunată în veșnicia magică a spiritului ce-și cere eliberarea în marea și eternă necuprindere a universalității. Concentric, există o analogie în versul lui Blaga între cele două cercuri de o forță, suflet și univers, o tendință spre evadare, contrară,

dar în același timp similară viziunii lui Eminescu din "Luceafărul".

"Pământule, dă-mi aripi:

Săgeată vreau să fii să spintec
nemărginirea,
să nu mai văd în preajmă decât cer.

Si-aprins în valuri de lumină
să joc străfulgerat de-avânturi nemaipomenite
ca să răsuflă liber Dumnezeu în mine,
Să nu mă cătească:
"Sunt rob în temniță".

(Vreau să joc)

În poezia lui Blaga descoperim un orphism, un dualism declarat (suflet - corp), o căutare a urmelor spirituale metamorfozate o biogeologie ce traversează spații temporale îndelungate:

"Viața mea a fost tot ce vrei,
Căteodată fiară,
Căteodată floare,
Căteodată clopot - ce se certa cu cerul."

(Călugărul bătrân îmi șoptește din prag)

Se observă în lirica lui Lucian Blaga una din trăsăturile specifice principiilor expresionismului lui Worringer, o tendință spre analiza expresiei, a studiului spre relația expresie-psihic dar și o extindere a limbajului local, separarea lui de spațiul geografic al altor națiuni, deci al unui expresionism adaptat și tratat în mod original tradiției culturii noastre. Contrar expresionismului însă, până la "Noul val" nu există în creația lui Lucian Blaga o depersonalizare, o dizolvare în anonim al eului poetic, deoarece tendința poetului merge spre spiritualizarea metafizică, bine delimitată și dirijată filosofic pe un fond mitico-folcloric. Conștiința vizionară a poetului pătrunde în sferele transcendente ale metafizicii, împovărându-se de tristețe, de pesimism, luciditatea îi deschide adevărul inexorabil al fatalității, al durerii în pragul spre necunoscutul plan existențial al spiritului, în genul lui Leopardi, Eminescu ori Trakl. Cărturarul poet ezită să primească harul etern al destinului uman ca "în marea trecere" (1924), diferit concepției anonime a mitului mioritic: "Oprește trecerea. Stiu că unde nu e moarte nu e nici iubire, și totuși, te rog oprește, Doamne, ceasornicul cu care ne măsurăm destrămarea."

Timpul în poezia lui Blaga are o semnificație deosebită față de factorul temporal, dezagregant din poezia lui Eminescu, Bacovia, Arghezi, Baudelaire ori Trakl. La Lucian Blaga ca și la acești poeți, timpul este factorul esențial de eroziune și de descompunere, dar și elementul propulsant de reînnoire, în continuă lucrare asupra materiei și a spiritului. El este cel mai fecund element al creației, simbol stigmatizator al morții și al procreației succesorelor terestre:

"Bolnav e omul, bolnavă piatra,
se stinge pomul, sfărâma vatra
Piezișe cad lacrimi din veac,
Învoc cu semne uitare și leac."

(Boală)

Teoretic, un rol important în promovarea și evoluția expresionismului ca limbaj artistic, superior impresionismului l-a avut în România Lucian Blaga. Poetul pornește dela arta plastică, ajungând pe plan conceptual filosofic la literatură. El distinge printr-un studiu profund latura de esențializare a artei, trece dela concretul artistic spre factura abstract metafizică creatoare, subliniind caracteristicile specifice expresioniste ca: idealitatea, forța de expunere și creație, dinamismul, esențializarea, patetismul, organicitatea și ritmicitatea. Blaga extinde granițele expresioniste germane spre arta franceză, rusă, română, a țărilor nordice, poetul ajunge la adevărate revelații prin adâncime, identificare și transfigurare ca în sculptura brâncușiană, descoperind adevărate fețe ale realității prin abstractul spiritual metafizic. Aici vom găsi formula unui limbaj-adevart expresie, limbaj pe care Blaga îl creează în poezie, prin interpretarea ideii ca simbol al mitului, prin transpunerea în realitate a subiectului introspectat. Chiar și atunci când scriitorul trece dela poezia versului alb, neconformist, la rima clasică, poezia sa rămâne în fond structurată de aceeași viziune modern-expresionistă, înscrisă pe coordonatele tradiționaliste ale motivelor și genezei românești, lucru ușor de sesizat la unele poezii din ciclul "Mirabila sământă" (1962), până la ultimele creații apărute după moartea poetului:

"Pe drumuri ce îngână trăinicia,
amurg de ghindă, frunze roșii cad.
Ca un haidec eu umblu prin legendă
prin ciclul vremii mulcom încheiat."

(Drum de toamnă)

De remarcat este că Lucian Blaga își încheie poezia, lăsând în urma sa un univers poetic deschis spre un orizont infinit al căruia timp se întinde în eternitate spiritualității românești. Căutând sensul îndepărtat al zămislirii mitului acestui popor, el făurește prin analogie simboluri semnificative pe care ni le destăinuie prin cuvinte ce închid în ele misterul lucrurilor văzute și nevăzute ale acestui pământ.

Poet ce creează un limbaj propriu în lirica noastră modernă a secolului al XX-lea, el consfințește prin verbul său valoarea expresiei și a gândului mărturisit în metafizica poeziei sale. Scriitor de dimensiuni cosmice, Lucian Blaga se înscrie prin poezia sa expresionistă în peisajul culturii noastre pe o coordonată spiritualistă înaintea lui Tudor Arghezi, alături de Mihai Eminescu, continuând tradiția marilor noastre valori.

OAMENI CARE AU FOST RADU GYR 10 ani dela moartea poetului

Zahu PANĂ

Ultima fotografie a poetului - 1968

(Stânga) Profesorul Raul Teodorescu; (Dreapta) Poetul Radu Demetrescu-Gyr.

"Toți vom pleca, dar nimeni nu va spune
că n'a avut în el un strop de cer
și toți vom duce-n noi câte-o minune..."

Dela Eminescu încoace, nici un poet n'a
fost mai cunoscut și n'a avut un destin
mai tragic decât Radu Gyr. Dela secarea
izvorului eminescian până la ocuparea
țării de Ruși-care a dus la sugrumarea
oricărei creații poetice - nimeni nu poate
tăgădui că cerul poeziei românești a
strălucit de stele de mărimea întâia. I-a
fost dat însă lui Radu Gyr să urce sub
povara geniului său, cele mai grele trepte
spre înălțare, pentru că:

"Poate inspire culmea cu mari focuri
travem peste sânge și morminte.
Poate ne vom sfâșia de blocuri,
nu-i nimic, călcăm pe oseminte.
Sus, ne-astăptăm culturi, în ciocuri
cu cununa spațiilor sfinte..."

(Jnepii)

Înălțimile se ating greu! Zborul își cere
vama lui și nu este la îndemâna oricui:

"Si plăta domnului! Dar nu pe-un gologan
un strop de sânge scâncitului și cere,
cici cumpuri doar cu sânge și fier..."

(Serănciobul)

Poetului nu i-au fost lăseate însă aripile
libere spre neapănteanul zbor, nici cu
prețul sângelui. Trei dictaturi, deosebite
ca formă dar identice în conținutul lor
anti-spiritual, l-au zăvorât ca pericolul, pe
cel mai blând dintre cântăreții epocii sale.

Acești ani de aur, smulși poetului,
deopotrivă cu dorurile tinereții, izbucnesc
în "Cântec de ancoră":

"Pui! Scap pe tine cărmă hotegă
de somn bubăit și lene,
mi-e silă de tărâmul, care mă leagă
de mlaștină ca niste cangrene..."

N'a fost numai legatul de țărni! Au ur-
mat foamea, bolile, chinurile, izolările, an-
chetele. Poetului -ca și celorlalți deținuți-
i s'a zăvorât și cerul. La ferestrele
celulelor au fost bătute scânduri înclinate,
pentru a nu vedea nimic în afară, lăsându-
se doar niște spații mici între ele, pe unde
să poată pătrunde un fir de aer. În această
celulă a intrat Iisus, înalt și trist, dându-i
poetului țărni răstăgîriri pe Cruce:

"M'am pipăit... și pe mîndre mele,
am găsit urmele culorilor Lui..."

(Iisus în celulă)

Poet al candorilor, tufănicilor, jnepilor,
verbinelor, al peisajului oltenesc și al
plaiului mioritic, exprimând în limbaj
poetic figuri istorice și momente naționale
dramatice, Radu Gyr, parcurge ca un
meteor frământata perioadă a României,
dela anii fericiti după Marea Intregire,
până la cea mai întunecată fază a
reeducării comuniste din închisori.

Iubit de toți, respectat și de zbiri, i-a

fost dat să primească și buretele cu oțet și
fier, stors cu nejustificată patimă de unii
neinformați din acest răvășit exil
românesc. Măna veșniciei i-a strâns însă
la un loc și acolo unde "nu este durere,
nici întristare, nici suspin" s'au întâlnit
cu toți cei plecați înainte și au văzut că
dincolo de norii întunecați ai planetei
noastre, mantiile lor de cavaleri ai cuvân-
tului, au rămas albe și nepătate. Fie ca
îmbrățișarea lor de acolo, să ajute celor
rămăși să nu mai repete greșeala.

Radu Gyr a văzut lumina zilei la 2 Mar-
tie 1905 în Câmpulung-Muscel. A crescut
în atmosfera intelectuală și artistică din
familie, creată de tatăl său, cunoscutul
Coco Demetrescu, societar al Teatrului
Național din Craiova. Inclinațiile poetice
s'au vădit de timpuriu, debutând la vârsta
de 19 ani, în 1924, cu volumul de poezii
"Liniști de schituri", apărut în Editura
Scrișul Românesc din Craiova. Pentru a
urmări evoluția poeziei gyriene, voi reda
doar o strofă din acest volum de debut:

"Călugărite albe din liniști vechi de schituri
atâtea de făcute ci-șat de reci părți
în serile chibii cu mohorîți porci
cînd tînga și se-ncheie în cărțile cu mituri..."

După terminarea studiilor universitare,
rămâne în București și funcționează ca
profesor de limba franceză la Liceul Sfân-
tul Sava, în aceeași epocă fiind și asistent
universitar la catedra Prof. Mihail
Dragomirescu.

Fecunditatea poetului dă la lumină o
multime de alte volume de poezii, teatru
pentru copii în colaborare cu N. Milcu și
mai multe eseuri literare. Colaborează la
o multime de reviste literare printre care:
Cele trei Crisuri, Năzuința, Gândirea,
Ramuri, Axă, Universul Literar, Propilee
Literare și altele.

Din volumele de poezii publicate, ar fi
de amintit în mod special Cercul de
lumină, apărut în 1928 în Editura Casa
Scărilor, pentru care a primit Premiul
Adamechi al Academiei Române și Cununi
uscate, apărut în 1938 în Editura Cartea
Românească, pentru care a primit Marele
premiu de poezie "Socce" al Societății
Scriitorilor Români.

Fărat într-o cântare cu un alt trubadur
-Ion Mănzatu sau Nello Manzatti-care au
umplut țara de cântec, cel mai ales tandem
poet-compozitor, pe care l-a avut România
Mare.

Profund afectat de problema socială,
Radu Gyr, a scris cel mai frumos cântec
pentru muncitori, armonizat la aceeași
valoare de Nello Manzatti, care a umplut
de invidie pe toți cei ce cântau "In-
ternațională". Muncitorului român, Radu

Gyr, i-a dat sentimentul de înaltă dem-
nitate, de organ vital în existența
neamului, nu luptător de clasă,
distrugător:

"În tradiție ne-am zădărnicit în umilință
trăind peina ne-ai luat,
destul ne-am înclăștat în suferință
cu neamul întreg am sîngerat..."

iar grozăvia comunismului ateu, a fost
înfierată într-una din cele mai frumoase
pagini de creație gyriană, pusă pe muzică
de același valoros Manzatti:

"Sunt rugări și flăcări e Spania în scrum,
gloantele cad în altar..."

operă întrecută doar de monumentală
lucrare Santa Cruz del Valle de los caídos.

Cartea care pare să fie o piatră de hotar
în opera lui Radu Gyr, este volumul Poeme
de război, apărut în 1943 în Editura Gor-
janul din Craiova. Acest volum de poeme a
fost trecut aproape sub tăcere la apariție,
fiind rodul dramaticelor impresii de răz-
boi, culese de autor, trimis pentru
reabilitare pe front, de către regimul an-
tonescian. Cenzura și-a făcut datoria, iar
critica a închis ochii.

Poate ar fi necesară o precizare, pentru
a nu crea dubii. Mareșalul Antonescu a
căzut plin de demnitate sub gloanțele
politurilor moscoviți și orice român se
pleacă în fața acestei jertfe. Trimiterea pe
front pentru reabilitare a intelectualilor și
tineretului român crescut anticomunist,
dar care la un moment dat au văzut altfel
decât Antonescu politica țării, a fost și va
rămâne o pată pentru această dramatică
guvernare. Oamenii ca Prof. Ion Dobre și
valorosul Haig Aterian -ca să-i numesc
numai pe acești doi- sunt victime care nu
pot fi uitate.

"Poeme de război", veneau la un an,
după volumul "Poezii de pe front" al lui
Virgil Carianopol. Aceste două volume și
un poem "Camarazii" al unui poet care
mai este încă în viață, au fost cam tot ce
s'a scris literar despre "Cruciada
impotriva bolșevismului". La unitățile
speciale --PP-- Phatomul de propagandă,
erau ținuti "rezerva de mâine
policianistă", adversarii războiului an-
ticomunist, junii democrați care se

bucurau de orice înfrângere suferită de
Români, pe front.

"Poeme de război" veneau după
perioada de poezie militantă a lui Radu
Gyr, după suferințele din închisori și după
alte dureroase trăiri. Criticii literari, vor
aprecia dacă maturizarea poeziei gyriene
incepe cu acest volum sau cu mult înainte,
în cântecele care se auzau în toată țara
începând din anul 1935, când a apărut

"De sus de pe Olt din poem..."

Profundul unanimitate de care este
străbătută întreaga carte, scenele
zugrăvite în "Din Vigoda în Vinogradar",
atmosfera groznică a războiului care nu
alege învingători sau învinși nici nu
califică dușmani, l-ar fi îndreptățit pe Gyr
să primească un premiu internațional de
poezie:

"Omizi liebelate nu curg pe sub cămăși"

"Si am-ni, care vite, travem făloși de pleac
prin Rusia imensă, cu pînțe de nori..."

poem ce descrie o altă atmosferă decât
teribilismul lui Virgil Carianopol din
îndemnuri:

"Uită tot și-nvătă să mori
și omorâți tot și iar omorâți,
e mai sfîntă mîna ce ucide ca soldat
decît mîna care plînge pe viață!"

(Poezii de pe front)

Marea operă a lui Radu Gyr rămâne
însă cea nepublicată de autor. Salvate și
reconstituite cât mai aproape de adevăr,
poezile publicate în volumul apărut în
editura "Cuvântul Românesc", sunt doar
o parte din vasta operă lucrată în
închisoare. Balade întregi ca "Cetatea fără
icoane" și poezii de toată profunzimea,
n'au putut vedea încă lumina tiparului.
Cine știe dacă vor apărea vreodată și în ce
condiții. Si cât de mult ținea Radu Gyr la
acuratețea poeziilor sale, voi reda prin
însăși părerea poetului.

Confruntând diferite variante ale unor
poezii care circulau în închisoare și auzind
că unii camarazi le-au învățat direct de la
sursă, pentru a nu-l obosi să-mi recite
versurile și mie, l-am întrebat într-o zi pe
poet:

Continuare în pag. 13

RADU GYR

Cine poate oare cu vorbe să'nchipe un om
și mai ales s'ajungă să prindă un suflet de poet
care a dus un cântec de neam, prin ochi,
prin inimi de tineri,
bătrani

întorși la tinerețe și luptă pentru neam.

Să aduci cu vorbe slabe, icoană de haiduc
ce-a'nvins cu versul aprig, mai mult
decît cu spada
pe drumul către soare, atîta întuneric
ascuns în noi de veacuri de multă apăsare.
În neputința noastră de-a da tot ce este drept
lui Radu Gyr

ne'deamnă
să aplecăm doar fruntea
și să lăsăm să cadă
o lacrimă s'adoarmă durerea
ce-a strâns-o printre gratii
din pivnițele ude și locurile triste
pe unde-a dus cîntarea și visurile toate,
în drumul fără urme
prin nesfârșit de viață
a unui neam pe care
l-a apărut cu totul;
ce-a fost, un trup prea subred
și ce va mai rămâne
fără de moarte și fără uitare
din mersul său de fulger.

Nicolae PETRA

RADU GYR

ÎNTELEPTUL

Nu scuipe pe nfrângerile mele !
Ce-am adorat nu știu să ard
și nu ridice în vânt obiele
în locul ruptului stindard .

De funia spânzurătorii
dezastru nu mi le-agă
și nici mândria din victorii
n'o pun sperietoare'n băț

Cu-aceleași zâmbete'nțelepte
îmi port și lanțuri și cununi
urcând spre soare clare trepte
sau coborând printre furtuni .

Și merg pe-aceleș țarm ce suie,
la braț cu prieteni sau vrăjmași,
de-o fi să-mi bată trupu'n cuie
sau să-mi presare crini sub pași .

Radu Gyr

Urmare din pag.12

-Domnule profesor, cine cunoaște cel mai corect poeziile Dvs.?

-Eu! mi-a răspuns zâmbind poetul.Nu mai era nevoie de nici un adaus.

Am rămas surprins cât de bine era informat asupra tuturor celor care scriau versuri în închisoare, în ciuda sănătății sale subrede. Avea o deosebită admirație pentru Fane Vlădoianu. Îl aprecia pe Sergiu Mandinescu și pe alți poeți care mai sunt în țară. A fost zguduit când un tânăr i-a recitat poezia "Noi nu vom avea bătrânețe" replica vie la poezia lui Gyr "Noi nu am avut tinerețe".

Viziunea poetică a lui Radu Gyr căpătase dimensiuni cosmice în anii de închisoare. Cuceriti de frumusețea versurilor, nu am căutat să vedem și mersul ascendent al poeziei. Întâmplarea a făcut ca mesajul poetului să-l aud direct din gura sa.

Fusesem adus cu un lot de pedepșiți dela Canal, la Aiud. La Canal scrisesem câteva poezii, pe care le-am recitat unui grup restrâns de prieteni. Când m'am întâlnit cu poetul, m'a pus să-i recit poeziile scrise la Canal. Auzise de "Moartea Fratelui de Cruce" și mi-a cerut să încep cu ea. Această poezie, făurită la Jilava, unde a murit în chinuri elevul Ienciu pentru că a refuzat reeducarea și l-a sfidat pe călăul Dulberger, la închisoarea din Târgșor, căuța să reproducă realitatea cât mai fidel. În minte cu credința și idealul celui care a murit, sfârșeam poezia cu versurile:

"La a vâmlor răscruc
stau în front "Frații de Cruce"
și i-au spus că pînă-sorți
înșiși Bodița Istrate,
cu toți frații în genunchi
și ascuțiți în Mănușchi".

După ce am terminat poezia și încă vreo câteva altele, Radu Gyr, cu extraordinara lui sensibilitate, mă întreabă:

-Te superi dacă vin cu unele sugestii?

-Din contră, Domnule Profesor, vă rog să-mi spuneți sincer, tot ce credeți.

-Vezi tu -începu poetul- băieții trăiesc aici intens și nu le pot spune unora, ce cred, ca să nu-i supăr. Îți vorbesc tie, fiindcă din tot ce mi-ai recitat nu am auzit de Feți Frumosi și Cosânzene, de care sunt pline cele mai multe versuri ce se scriu pe aici. Excepție fac câțiva și de aceea îl îndrăgesc pe Fane Vlădoianu. Voi începe cu poezia "Moartea fratelui de Cruce". Ce părere ai dacă ai elimina sfârșitul?

-De ce Domnule Profesor, nu este bun?

-Ba da -răspunde Gyr- dar vezi tu, aici în închisoare și în special afară, sunt foarte mulți tineri care mor luptând împotriva comunismului fără a mai apuca să intre în Frățiile de Cruce. Nu vrei ca și părinții lor să simtă aceeași emoție când citește poezia? Cu ultimele versuri, reduci poezia la lumea legionară. Renunțând la ele, dimensiunea se întinde peste întreaga țară și poate mai departe...Iată de pildă, eu. Când eram singuri la Aiud, am scris poezia

"Imn Morților" numai pentru legionari și sfârșeam cu versurile:

"Nu, Legionari nu vă plângeți
ci se cuminecă prin voi".

Au venit însă arestați din toată țara, de toate culorile politice și fără nici o culoare. Toți aceștia s'au ridicat împotriva comunismului, fiindcă așa au simțit. Si au început să moară, mulți, mulți de tot, întâi bătrânii, după aceea și din cei tineri. Si mor mereu. Numai este vorba de o mișcare ci de un neam întreg. Si atunci eu, Radu Gyr, am schimbat versurile:

"Nu, Neamul nostru nu vă plânge
ci se cuminecă prin voi".

Si acum să trecem mai departe! Eu, Radu Gyr, care am scris "Sfânta tinerețe legionară", ai mai auzit în poeziile de acum cuvântul legionar? Nu de teamă! Chiar alaltăieri au venit unii dela Interne să mă ancheteze. Le-am spus-o scurt: -Sunt poetul legionar Radu Gyr! Altfel este însă cu poezia. Trăim și faurim aici în închisoare. Poezia noastră trebuie să se ridice deasupra oricărei grupări politice și să fie mai mult decât națională. Suferința noastră trebuie să ajungă să fie înțeleasă de întreaga lume în puritatea ei. Morții, suferințele, dau eroi, martiri. Toate aceste crude realități trebuie transfigurate pentru a fi poezie. Si miracolul transfigurării vine prin taina cuvântului. Imbracă totul în metaforă și ai spat tiparele normale, spre universul spiritual. Uită-te la temele mele: Intorcerea lui Ulyse, Intorcerea din Cruciada, Don Quijote, altele și altele. Noi trăim drama unei umanități întregi. Această dramă să căutam s'o exprimăm pentru a putea fi înțeleși de umanitate. Acolo unde simțiți că vreți să spuneți ceva, nu uitați, metafora! Nu te superi, da?

S'a auzit fluieratul gardianului urmând "intrarea în celule". Se sfârșise timpul de aer, dar alt aer inhalat alături de vorbirea blândă a dascălului îmi ajungea pentru o viață întreagă.

Eliberat nu mult timp după discuția avută cu Radu Gyr, am căutat să transmit -pe cât posibil- în lumea de afară, mesajul poeziilor din închisori. Murise Stalin și comuniștii derutați nu știau ce va urma. Fără nici o înțelegere între noi, am aflat că aproape toți deținuții eliberați din Aiud -excepție făcând unii turnători- difuzau în țară poezii, în special cele făurite de Radu Gyr. S'a ajuns până acolo, că în perioada destalinizării 1955-56, foștii deținuți să fie invitați la diverse întâlniri de familie și să fie rugați să recite poezii de Radu Gyr. Rezistența română găsește supapă de care avea nevoie: Poezia. După revoluția din Ungaria, acesta a fost unul din principalele motive ale masivelor arestări din 1958-1959.

Ca mulți alții, am fost arestat și condamnat pentru difuzarea poeziilor lui Radu Gyr și Nichifor Crainic. Securitatea pregătise cadre speciale de anchetatori, mulți din ei studenți fără frecvență, care făcuseră cursuri de "literatură sub-

versivă" cu profesori universitari. Fenomenul "mobilizator" al poeziilor din închisori, a fost tratat în mod deosebit la cursurile de anchetatori, cu exemple vii, din poeziile lui Radu Gyr. Un test în acest sens, le-a fost dat securiștilor cu "Balada Ucenicului cu ochi albaștri". Fără să li se spună autorul, tratând poezia ca o creație recentă a regimului, i-a pus pe securiști să analizeze textul și să explice simbolurile. Fidelii învățăturii marxiste, au explicat în majoritate, că ucenicul este clasa muncitoare, și stăpânul este dușmanul de clasă, explotatorul. Este lesne de închipuit cum s'au văzut viitorii anchetatori când au fost beștelii de lectorul politruc și au aflat sensul baladei lui Gyr, "banditul de Radu Gyr!"

Perioada de relativă destindere ce a urmat după moartea lui Stalin și maladiul spirit dela Geneva, i-a adus lui Radu Gyr o scurtă etapă de libertate, după unii în urma intervenției lui Savaripali Radakrishnan, liderul indian, care făcuse o vizită în România. Ecoul poeziilor din închisori se auzea acum în întreaga țară și comuniștii nu-i mai puteau face față. Reconsiderarea lui Argezei ca și diverssiunea încercată cu dizidența ordonată a lui Alexandru Jar, nu și-au atins scopul. Lupta de rezistență se intensifica și în ea au intrat elemente tinere, crescute sub regimul comunist. A trebuit să vină revoluția din Ungaria, ca să le dea apă la moară comuniștilor din România, singurii nedezbărați de stalinism, pentru a începe o nouă și masivă arestare în toată țara. Radu Gyr, a fost arestat din nou! A fost ultima și cea mai deznădăduită perioadă. Securitatea lui Dej și Drăghici, puse la cale "reeducarea" închisorilor, după succesele avute la Pitești. Primul vizat, era desigur poetul Radu Gyr. Incarcerarea la Aiud, presiunile interne, cu deținuți agenți în celulă, ca și permanentele anchete cu grade superioare din Ministerul de Interne, cu acuzația că toți cei arestați, sunt victimele poeziilor difuzate de Gyr, n'au încetat nici o clipă...

În toate secțiile închisorii, începuse reeducarea, cu program diferit dela secție la secție, în funcție de importanța politică pe care reeducatorii din cc. o acordau fiecărui deținut. Ne-a fost dat să asistăm la scene și mărturisiri dramatice. Oamenii de cea mai curată credință și luptători întransigenți, au fost aduși în starea de automate. Mă cutremuram de fiecare dată când colonelul Crăciun, însoțit de întreaga suită, escorta un "vârf" fost cândva întransigent și îmi aminteam de cele spuse de un fost ofițer român, prizonier în Rusia, despre metodele comuniste: -Să te rogi lui Dumnezeu, să nu aibă ăștia nevoie de tine, pentru că nu există scăpare!

Ni s'a părut de rău augur, când colonelul Crăciun, ne-a adunat în marea sală de mese și înconjurat de întregul corp securist de reeducatori, a întrebat:

-Cine cunoaște scrisul lui Radu Gyr?

Îl cunoșteam mulți, dar nimeni nu s'a ridicat. Știam că va urma un nou act de umilință, S'a sculat totuși un "reeducat"

care a recunoscut că semnătura pe hârtia bătută la mașină, era autentică a lui Radu Demetrescu-Gyr.

-Dă hârtia și la alții, surădea "generos", Crăciun.

Au mai văzut-o câțiva, dar asta nu mai avea nici o importanță. A urmat citirea scrisorii. Eram cu toții încordați. Oricare din cei de acolo, ar fi preferat să îndure o pedeapsă, numai Radu Gyr, să rămână curat. Când s'a terminat citirea declarației, am respirat ușurați. Depe suflet ni s'a ridicat o mare apăsare. Gyr, a rămas tot Gyr! Singura frază care i-a încăntat pe reeducatori, a fost cea mai măiestrită a lui Radu Gyr:

"Pun un lacăt greu, într'ogului trecut".

Si era adevărat! Românul strânge tot ce este mai valoros în laviță și o închide cu un lacăt, ca să nu i-o prade hoții. Ne-am bucurat când am aflat că a fost pus în libertate, pentru a-și termina zilele în mijlocul familiei. Pentru cei care am rămas, închisoarea devenise mai apăsătoare. Atunci am înțeles abia ce a însemnat Radu Gyr, pentru deținuții politici din România. Hrana sufletească de care aveau cu toții nevoie, pentru că după rugăciune, suportul spiritual al deținuților, a fost poezia. Nu cunoșc regimul de detenție din celelalte închisori din lagărul comunist, dar în România, poezia a fost speranță și încredere.

În numărul 13, din Mai 1977 al Cuvântului Românesc, am scris de întâlnirea poetului cu unul din admiratorii săi și mesajul lui. Mai târziu, am intrat în posesia poeziei "Ziceam", care este o mărturie de credință a lui Radu Gyr, după ultima eliberare:

"Zidiri mi arpileașc
și-mi puneti la loc toți peretii".

Timpul își urmează crugul și zilele omului se scurtează. Lui Radu Gyr, urcitoarele îi sortiră 7 cicluri de câte zece. Sorocul s'a împlinit la 2 Martie 1975, dar cel căruia îi venise Iisus în celulă, nu putea pleca dintre noi în orice zi, ca un om oarecare. A mai sărbătorit de Florii ziua doamnei Flora la 27 Aprilie, ca să intre de Luni în Marea Săptămână a Patimilor. După a doua zi de denii, Dumnezeu l-a chemat la El, în noaptea de 29-30 Aprilie 1975. În vinerea Mare, pe ziua de 2 Mai 1985, când creștinii treceau pe sub epitaif și de pe Crucea Răstignirii, picura sângele Mântuitorului, norii care au plâns până atunci jalea unei țări robite, s'au dat la o parte și soarele a luminat pentru ultima dată sicriul care cobora în groapă cu cel care a fost Radu Gyr.

Vor trece ani și cei care l-am cunoscut nu vom mai fi, dar geniul lui se va ridica tot mai strălucitor și mai viu. Iar când vor veni și cei ce azi nu sunt, îndemnul lui va birui toate vremile de cumpănă, pentru că:

"Înfrunt nu ești atunci când singuri,
nici ochii când în lacrimi ti-
Ale vânturile înfrângeri,
sunt conștințele la via".

Si Radu Gyr n'a cunoscut niciodată o asemenea înfrângere!

Zahu PANĂ

URCUȘ

Ades îmi frige-un jăragai
adâncul cârnii'nfierbântate
și-aș tot sui pe brânci, pe coate,
urcuș, întoarcerii în rai.

Poate-am lăsat acolo sus
bucăți din aripile mele,
de mi se face dor de stele
și m'aș tot duce, drum nedus.

Poate-am uitat acolo'n cer
cenușa feței de-altădată,
sau poate vocea mea schimbată
mă cheamă undeva'n eter.

Ca de-o mireasmă mă îmbăt
la glasul meu din alte ere
și pentru-o clipă prind putere
să ure în ceruri îndărat.

O clipă sui și iar mă fac
cădere moale și afundă.
Urcușul meu a fost secundă
iar carnea mea rămâne veac.

Atât de dulce știu să cad
și-atât de greu mă'nalt în sfere,
că rădăcina mea în cer e,
iar fructul meu se coace'n iad .

Radu Gyr

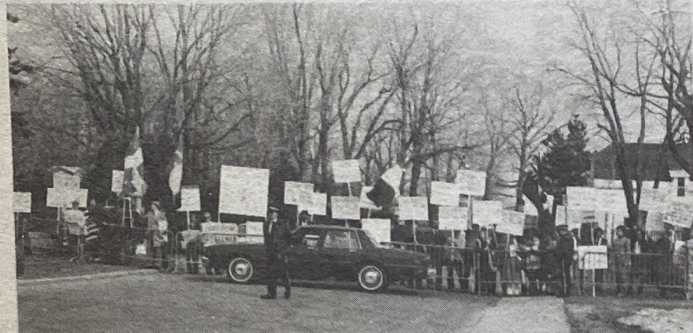
The Citizen

Ottawa, Monday, April 15, 1985

Romanian President Nicolae Ceausescu arrived in Ottawa Sunday to begin a five-day official visit and immediately ran into a demonstration against his communist regime's human rights record.

As Ceausescu swept onto the grounds of Gov. Gen. Jeanne Sauvé's residence in the midst of a long cavalcade of limousines and police cars, about 70 Romanian-Canadians chanted slogans calling him a criminal and waved placards comparing Ceausescu with Iranian leader Ayatollah Khomeini.

The demonstration promises to be only the first of several during Ceausescu's visit to discuss trade and political issues.

Demonstrații la intrarea reședinței destinate cuplului Ceausescu

THE TORONTO STAR MONDAY, APRIL 15, 1985 Romanian leader runs into protest

OTTAWA (CP) — Romanian President Nicolae Ceausescu immediately ran into a demonstration as he arrived here yesterday.

Ceausescu, on a five-day official visit, was attacked for his communist regime's human rights record. About 70 Romanian-Canadians chanted slogans calling him a criminal and waved placards comparing Ceausescu with Iranian leader Ayatollah Khomeini.

The demonstration promises to be only the first during Ceausescu's visit to discuss trade and political issues. Leaders of yesterday's demonstration said they plan candlelight vigils and protests to protest the visit.

But Romanians who have fled to western democracies maintain Ceausescu runs an iron-fisted government that has put as many as one million Romanians out of a total population of 20 million in concentration and labor camps.

THE TORONTO STAR 70 chanting protesters greet Romanian leader

The protesters at the gates of the expansive grounds around the Governor-General's residence held a large map of Romania that purported to show the location of a dozen or more detention camps, each one marked by a skull.

Romanian President cancels last day

Ziarele canadiene de Sâmbătă 6 Aprilie 1985 purtau următoarea notă, neobservată de majoritatea cititorilor români, aflați în week-end sau preocupați cu pregătirile de Paști: "CEAUSescu VISITS. President Nicolae Ceausescu of Romania, the last country to buy a Candu nuclear reactor, will visit Canada April 14-19. Nuclear energy is expected to top the agenda during talks".

De obicei ziarele din România anunță din timp și cu mare tam-tam vizitele oficiale în străinătate ale cuplului Ceausescu, interpretate de către presa de partid ca semn de respectabilitate internațională, atât de dorită de dictator. Presa occidentală în schimb, accelerează rapoartele despre situația dezastruoasă în care se află România la 40 de ani de dictatură comunistă, ultimii 20

dian. Această anulare de ultim moment nu a mai putut opri însă răspândirea ziarului "Tribuna României", ediția pentru Occident, iar tipărit la București încă dinaintea vizitei și care înfățișa pe Ceausescu cu Pierre Trudeau, primii cu flori și stegulețe de Români canadieni.

În ultimile luni, zvonuri despre vizita din Aprilie au

circulat printre persoane afiliate bisericilor "misionare" din Canada, ceea ce dovedește încă odată adevărata natură a bisericilor aflate sub jurisdicția Patriarhiei din București.

La inițiativa Consiliului Național Român, secția Canada, 13 organizații românești din Canada au hotărât să manifesteze împotriva acestei vizite.

Marți 9 Aprilie 1985, aceste organizații au expediat un memoriu adresat Primului Ministru al Canadei, R.H. Brian Mulroney și Ministrului Afacerilor Externe, H. Joe Clark. Memoriul prezintă succint realitatea politică, economică, socială, culturală și religioasă din România de azi. Se cerea ferm oprirea vânzării reactorilor canadieni Candu, unei țări din blocul comunist ca România, mai ales că plata reactorilor urma să fie făcută prin produse alimentare românești în Canada, în timp ce foamea domnea în România. Se arăta că această foame este în parte provocată artificial, spre a zdrobi orice urmă de rezistență a populației la stalinismul dinastic pe care clanul Ceausescu îl impune celor 23 de milioane de Români.

Vineri 12 Aprilie, ziarul "La Presse" din Montreal a publicat o scrisoare a Consiliului Național Român, secția Canada, în care se prezenta publicului canadian situația în care se găsește România după 4 decenii de gestiune comunistă.

Sâmbătă 13 Aprilie, Români din Hamilton și Toronto, sub conducerea subsecției CNR Ontario, au participat la slujba de Paști oficiată la Biserica Ortodoxă Română "Buna Vestire" din Montreal de pr. d. Petre Popescu.

Duminică dimineața, o coloană de mașini purtând Români din Montreal, Quebec, Hamilton și Toronto au plecat din Montreal spre Ottawa. Acolo s-au întâlnit în fața Parlamentului canadian cu alți Români, veniți direct din USA, Toronto, Ottawa, Winnipeg și alte orașe canadiene.

Prima demonstrație a început la 11,30, în fața Parlamentului canadian. Așezați în coloană, demonstrații au mărșăluit în jurul parcului din fața Parlamentului. Coloana era deschisă de steagul canadian. În spatele lui, steagurile provinciilor Ontario și Quebec, de unde proveneau majoritatea demonstrațiilor. Urma steagul american, încadrat de două tricoloruri românești. În spatele lui, un panou mare pe care era scris în limba engleză: "Libertate pentru România". Apoi, adusă dela Hamilton, o hartă mare a României, pe care, sub titlul "40 de ani de comunism" erau marcate închisorile și lagărele de concentrare prin care au trecut un milion de Români. Urmău 13 panouri cu numele organizațiilor participante la demonstrație, deasupra cărora era scris "Ceausescu is not welcome". Apoi demonstrații, fiecare purtând, după puteri, unul sau două panouri, pe care scria, între altele, în limbile franceză și engleză: "Ceausescu - Dictatură-Teroare-Foame", "Alegeri libere în România", "România, afară din pactul dela Varșovia", "Libertate pentru Români", "Canadians! Be aware of communism. Preserve our freedom!", "Ceausescu afară din Canada!", "Ceausescu - Romania's Khomeini".

În fața ziaristilor prezenți, s'a strigat: "Ceausescu cine ești? Criminal din Scornicești!" "Ceausescu și soția, Duc de răpă România!" "Ceausescu asasin!" "Ceausescu, afară din Canada!"

Ziaristii dela Canadian Press, The Citizen, Le Droit și dela alte ziare canadiene s'au întreținut cu demonstrații.

Au fost prezenți și ziaristii Nestor Rateș dela biroul din Washington al Europei Libere și Nicolae Dima dela Vocea Americii. Reportajele lor despre demonstrație au fost difuzate către România în aceeași zi.

S'au împărțit trecătorilor manifeste tipărite în limba engleză, despre tragedia de a trăi sub comunism.

La ora 14,00, coloana de manifestați s'a pus în mișcare către Casa Guvernamentală de pe Str. Sussex, reședința oficială a lui Ceausescu pe timpul șederii în Ottawa. La ieșirea din curtea Parlamentului, manifestații au fost întâmpinați de H. Jean Chretien - fost ministru de externe în guvernul lui Turner, actualmente critic al opoziției pentru afacerile externe - cu care s'au întreținut timp de cinci minute, înmânându-i la sfârșitul discuției un memoriu adresat liderului opoziției și deputaților opoziției.

Coloana demonstrațiilor a străbătut apoi centrul Ottawei, mergând pe același traseu pe care trebuia să treacă mașinile diplomatice ale vizitatorilor. Acest traseu era împânzit de 80 de securități români indignați și surprinși că manifestații au fost lăsați să parcurgă străzile pe care urma în 15 minute să treacă Ceausescu.

La ora 15,00 a început a doua demonstrație, peste

O VIZITĂ CU

SE APROPIE SFÂRȘITUL

Nu este vorba de sfârșitul lumii, în care și așa nu prea mulți cred, și pe care nimeni nu-l așteaptă, ci de un sfârșit în care din ce în ce mai mulți Români, atât din România cât și din lumea liberă, cred, și pe care îl așteaptă. Al cui sfârșit? Al lui, al ei, și al întregii dinastii ceaușiste, dela conducerea bieteii României.

Fașa lui rubicondă, cu buze groase întoarse pe dos, zămbetul sadic ascunzând fericirea sa personală și nemulțumirea poporului român, cea pe care o știm din România, a dispărut; ea s'a transformat într-o față hădă, cu falci căzute, gâlbujită și pătată, ce tinde spre mumificare; fașa pe care un corp strâmb și descentrat, cu un mers nesigur, o poartă între umerii cocărași. Aceasta este fașa lui reală, nu cea machiată dela televiziunea română, nici cea trucată în înlocuită în zările românești. Vocea tremurândă, abia auzită, fără nici o precizie, întreruptă, cu pauze mari, nu mai caracterizează pe acel individ înfumurat, fudul, sigur pe el și pe răul pe care-l face poporului, acel individ pe care-l știm și așa de prea mulți ani, ci pe cel despre care zările canadiene spun că este "soft spoken", adică unul care vorbește rar, moale. Acesta este Ceausescu, cel care a venit în Canada, acesta este acela ce se prezintă lumii americane, ca o mumie, cu o voce venită din caverne. Acela care își amintește de Cernomir la ultima apariție în lume, cu vreo lună înainte de a muri. O epavă!

Iar ea? Simplă, ștearsă, cantitate neglijabilă. Nici nu poate fi descrisă.

Cum spune zicala românească - Amândoi? Două nevoi.

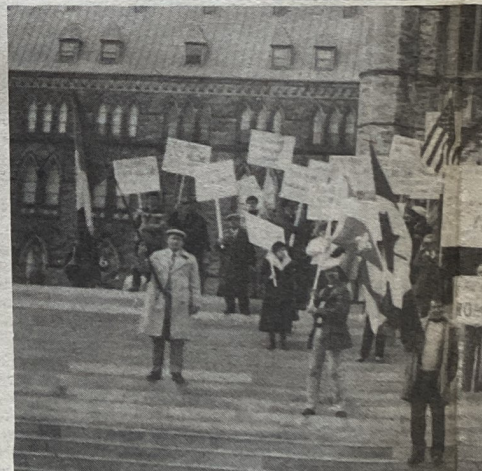
Vizita lui Ceausescu a fost ținută în secret, dar ca orice secret, s'a aflat imediat.

S'au invitat singuri, deși vizita a fost numită "oficială".

Au venit în ziua de Paști, sperând că Români, cei "nedisciplinați", cei credincioși, vor fi prea ocupați cu spartul ouălor roșii și a ciocnirii unui pahar de vin cu familiile lor, și deci, nu-i vor "aștepta" pe vizitatori.

Greseală! Au fost "întâmpinați" de 70 de adevărați Români, care au demonstrat împotriva dictatorului, chemându-l pe adevăratul lui nume.

Au aflat și el și ea - cât de iubit este "fiul iubit" al poporului român. Si mare le-a fost surprinderea văzându-i și auzindu-i pe demonstrații pentru prima oară (sperăm și ultima) atât de aproape, la câțiva metri, strigând:

drum de reședința Primului Ministru al Canadei și lângă intrarea reședinței destinate cuplului Ceausescu.

Ceausescu a sosit la baza militară Uplands, unde a fost primit în cadrul unei scurte ceremonii de către Guvernatorul general al Canadei, Doamna Sauve. Apoi a intrat direct în demonstrația românească, transmisă de televiziunea canadiană la buletinul național de știri de Duminică seara, raportată de aproape toate zările canadiene de luni și de posturile de televiziune din Europa Occidentală în buletinele de știri de luni.

Demonstrații așteptau lângă intrarea reședinței oficiale, la 10 m distanță de

Demonstrații în fața

drumul ce urma să fie par-

cur de mașinile guvern-

mentale.

"Întâmpinarea" lui Ceausescu la sosirea reședinței a constituit o surpriză neplăcută, el fiind silit să audă timp de o oră sloganele adresate lui și soției, și să vadă placardele pregătite pentru ei. La trecerea prin fața demonstrațiilor, Ceausescu și-a ascuns capul între umeri.

Socat și speriat de primirea neașteptată, dictatorul României a contramandat conferința de presă și înăltinirea cu fotografi care urma să aibă loc imediat după sosirea sa la reședință. În schimb, presa și televiziunea au profitat de ocazie

CU BUCLUC

UL...

"Ceausescu, cine ești?
Criminal din Scornicești!"

Au venit doar ei doi, fără fiul de năpărcă, înoțiți de o armată de vreo 100 de securiști grași, cu fețele rumene și unsuroase, rotunzi, pocnind de sănătate și bunăstare, îmbrăcați în haine negre ca niște ciocli, vestitori de rău - răul lui, al ei și al dinastiei ceaușiste.

Au fost primiți civilizat de către Canadieni, pentru că au venit să cumpere niște reactoare demodate, pe care oricum nu le cumpără nimeni. Iar afacerile sunt afaceri, și nu contează cu ce sunt plătite - cu sânge, cu mâncare, cu moarte.

Au fost primiți simpli și rece - nici o decorație pentru ei, "om politic și tehnic", "luptător pentru pace în lume", nici o diplomă de honoris cauza pentru ea, "academician și cel mai mare om de știință", "somitate în chimie", nici un "comunicat comun" despre așa zisa vizită oficială.

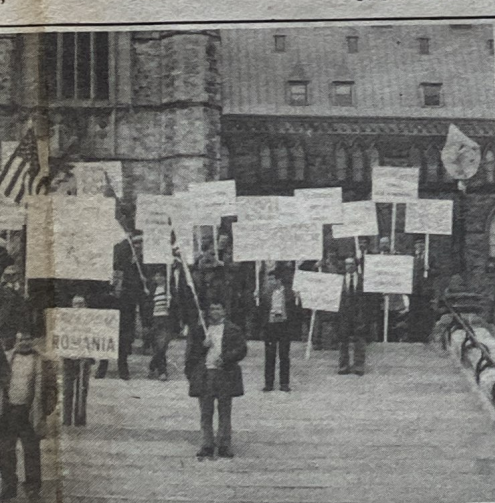
Au fost atât de speriați, încât și-au scurtat vizita cu o zi. Motivul real al plecării mai devreme - frica de a-i întâlni din nou pe Românii "nedisciplinați" din Toronto. Așa că, n'au văzut nici cel mai înalt turn de televiziune din lume, nici cascada Niagara, pe care nici n'au să le mai vadă vreodată.

S'au dus totuși la Montreal, crezând că acolo nu-i va aștepta nici un "nedisciplinat". Si-au adus un autobuz de securiști cu ei. S'au înșelat; acolo îi așteptau atât Românii care le-au făcut și aici o demonstrație demnă de păstrat în minte, cât și Ungurii; care Unguri, nici măcar nu-i cereau Ardealul nostru. Ungurii l-au tratat de asasin al familiilor lor de Unguri din România. Ce rușine!

Au plecat așa cum au venit: simpli, șterși, huliți. Li s'a dat în Canada o lecție dublă: de către Românii adevărați, veniți din toate părțile Canadei să-l "întâmpine" în ziua de Paști, uniți sub un singur nume - Consiliul Național Român - cu un singur țel - lupta anticomunistă, indiferent de partidele politice care le reprezintă fiecare, sprijiniți pentru prima oară de biserică; de către Canadienii sobri și reci, care nu i-au primit așa cum se așteptau și nu le-au oferit favorurile cu care erau obișnuiți în țările Europei occidentale pe care le-au bătut în lung și în lat.

Au trecut Oceanul ca să afle cine trăiește dincolo de el, și au aflat: Americanii distanți față de comuniști, în bună conviețuire cu Românii demni, cinstiți și apreciați, uniți în lupta lor anti-comunistă.

Observator

fața Parlamenului Canadian

ca să stea mai mult de vorbă cu demonștranzii români de afară, care astfel le-au explicat cine este Ceausescu, care este politica internă și externă pe care dictatorul o duce sub masca unei independențe false și ce ar însemna pentru Românii cumpărarea unui nou reactor.

A treia demonstrație a început în același loc, la ora 19,30, unde Părintele Petre Popescu, superiorul Bisericii Ortodoxe Române "Buna Vestire" din Montreal, a rostit o scurtă rugăciune, după care toți cei prezenți, mărșăluind în cerc, cu lumânările aprinse au cântat "Hristos a înviat din morți. Cu moartea pre moarte cântând". În liniștea serii, până

motel de pe Str. Rideau, la care nu din întâmplare, au stat peste noapte și manifestanții români.

Luni dimineața, șoferul ambasadei zăpăcit de mersul evenimentelor, trimis la motel să-l aducă pe "tov. Benghea", a bătut la ușa camerei unde erau cazați manifestanții români. Situația tragi-comică s'a sfârșit prin fuga șoferului până la capătul coridorului în câteva secunde.

În aceeași dimineață, manifestanții rămași la Ottawa, organizat, au intimidat securitatea română, ce-și aștepta "seful" în fața Parlamentului. Parte din fotografiile luate securiștilor români sunt în arhivele Consiliului Național Român.

***

După demonstrațiile din 14 Aprilie, Ceausescu a avut alte surprize: mai întâi anularea vizitei la Quebec City, deoarece Primul Ministru al Quebecului, Rene Levesque a refuzat să-l primească, pretextând că guvernul federal l-a anunțat prea târziu despre vizita lui Ceausescu, iar la datele propuse spre întâlnire avea două consilii de miniștri care nu puteau fi amânate.

Apoi a doua surpriză: anularea vizitei la Toronto, unde Ceausescu era programat să viziteze centrala nucleară dela Pickering. Din cauza unei greve la Pickering, compania Ontario Hydro a propus spre vizitare centrala atomică dela Bruce, sugestie respinsă de cei 80 de securiști români sosiți în Canada cu 10 zile înaintea lui Ceausescu, care au declarat că nu dispun de timpul necesar asigurării securității dictatorului.

Greva dela Pickering a fost doar un motiv oficial de anulare a vizitei la Toronto, unde securitatea română știa că era pregătită cea mai mare demonstrație de pe parcursul acestei vizite. Aceste două anulări au scurtat timpul de sedere al lui Ceausescu în Canada cu o zi, și în același timp a schimbat total programul de vizite dela Montreal, ca măsură de securitate.

Programul oficial al zilei de 17 Aprilie la Montreal era următorul:

9,30 - sosirea la Montreal, la aeroportul internațional Dorval;

9,45 - vizită la Întreprinderea CAE Electronics;

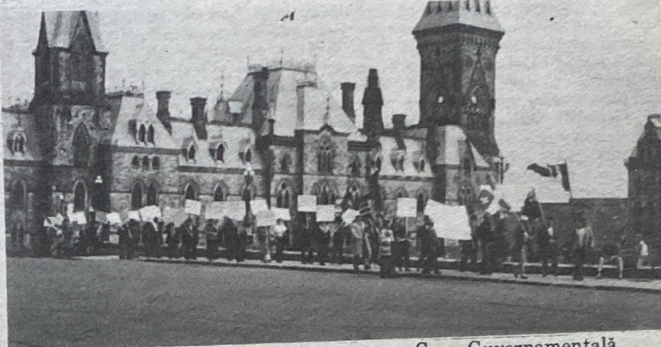
11,00 - vizită la Întreprinderea Vickers;

13,00 - Dejun oferit de Jean Drapeau, Primarul Montrealului, la Chateau Champlain.

La orele 20,30, manifestanții și-au strigat apoi indignarea. Rugăciunea și manifestarea de seară au fost înregistrate și transmise spre jară de Vocea Americii.

În timpul vizitei la Ottawa, crema securității române a fost cazată în casa vecină locuinței oficiale a lui Ceausescu. Autoritățile canadiene au permis demonstrațiilor români să manifeste exact între cele două locuințe, a lui Ceausescu și a securității române, dându-le posibilitatea și de a identifica pe securiștii români, de a-i intimida și chiar speria de ceea ce-i va aștepta la Toronto și Montreal. Restul de securiști și agenți români au locuit la un

lului unde urma să aibă loc dejunul cu primul orașului, a avut loc o demonstrație a 40 de Unguri, care protestau împotriva dictatorului dela București. Manifestanții unguri, pentru prima oară, s'au abținut din fericire dela invenții geopolitice. Ei purtau pancarte în care îl compara pe Ceausescu cu Dracula, scandal

Coloana de demonștranzii în drum spre Casa Guvernamentală

lozinci (Ceausescu asasin!) și cereau Canadei să nu vândă României reactoare Candu câtă vreme în România nu este de mâncare.

Chiar în fața peronului hotelului Chateau Champlain au descins dintr'un autobuz închiriat de ambasada română 20 de securiști înconștienți și crăvătă (unii dintre ei cu nelipsita haină de piele). Purtau stegulețe românești și înneau ascunse cu mare grija, între picioare, două pancarte cu portretele colorate ale cuplului Ceausescu. Preșa și televiziunea canadiană au încercat să le smulgă ceva declarații, însă securiștii au refuzat orice comentariu.

Dela 15,00 la 17,00 a avut loc o manifestație organizată de Consiliul Național Român secția Canada, în fața Întreprinderii CAE Electronics, ultima etapă a vizitei lui Ceausescu în Canada.

La puțină vreme după începerea demonstrației - același autobuz a transportat securiștii dela Chateau Champlain la Întreprinderea CAE Electronics. De această dată portretele cuplului Ceausescu dispăruseră.

Imediat după sosire, cei 20 de securiști au încercat fără succes să intimideze demonstrații. De această dată erau pregătiți să contracareze pe demonștranzii români, așezându-se în fața lor, privindu-i amenințător, încercând să rădă la sloganele strigate de demonștranzii, fotografiindu-i. Manifestanții nu s'au lăsat intimidați. Le-au strigat în română, franceză și engleză: "Aveți mâinile pătate cu sânge!"; "Mirosiți a sânge!"; "Unde este seful vostru Pacepa?"; "Care dintre voi rămâne în Canada?"; "Sunteți călăii poporului român", etc.

La ora 16,00 convoiul oficial a sosit la CAE Electronics. Numai 8 m despărceau demonștranzii de mașina din care a coborât Ceausescu. Securistii fluturau în lăcere stegulețele românești. În timp ce demonștranzii îl huiduiau pe Ceausescu. Pe panourile pe care le purtau era scris în franceză și engleză: "End Ceausescu dynasty", "Libertate pentru România", "Democrație în România", "Alegeri libere în România";

etc. Timp de o oră cât a durat vizita, tinerii au strigat, cerând libertate pentru cei lăsați acasă.

La ieșirea din Întreprindere, Ceausescu a dat din nou, de data aceasta cu fața, de demonstrații. Timp de câteva minute, până când coloana oficială s'a pus în mișcare, demonștranzii aflăi între 2 și 10 m de mână, i-au strigat în față dictatorului ceea ce tot poporul român gândește și nu poate rosti: "Asasin, criminal, dictator, dă mâncarea Românilor, n'o exportați!", etc.

Cu capul între umeri, alb și descompus, tremurând de frică, dictatorul s'a îndreptat spre aeroportul Dorval, aflăi chiar lângă CAE Electronics, de unde și-a luat zborul spre București înfometat.

Majoritatea demonștranzilor din Montreal erau ti-

la presse

MONTREAL, LUNDI 15 AVRIL 1985

OTTAWA — Le président roumain Nicolae Ceausescu est arrivé dimanche à Ottawa pour une visite officielle de cinq jours. Environ 70 Roumains ont manifesté au long du parcours emprunté par l'homme d'Etat entre l'aéroport et la résidence du gouverneur général, Mme Jeanne Sauvé.

Cette manifestation avait pour but de protester contre l'attitude du régime communiste de la Roumanie envers les droits de la personne.

A l'arrivée de M. Ceausescu à la base militaire d'Uplands, où d'importantes mesures de sécurité étaient prises.

Coloana de demonștranzii în drum spre Casa Guvernamentală

LE DROIT
OTTAWA, LUNDI 15 AVRIL 1985
Des mécontents manifestent

OTTAWA — L'arrivée au Canada du président de la Roumanie, M. Nicolae Ceausescu a soulevé un tollé hier de la part de la communauté roumaine au Canada qui a manifesté son mécontentement à la Colline parlementaire.

A l'occasion de la Pâques roumaine, environ 60 représentants de quinze organismes roumains ont tenu à faire entendre leurs doléances vis-à-vis du chef roumain.

Ceausescu n'est pas le bien venu au Canada

LE DEVOIR

Les Roumains ayant fui le régime soutiennent cependant qu'une douzaine de camps de concentration existaient en Roumanie, où seraient enfermés un million de leurs concitoyens.

Ils accusent également M. Ceausescu de népotisme, lui reprochant d'avoir offert plusieurs postes gouvernementaux à des proches. M. Ceausescu est accompagné de sa femme, Elena, qui est premier ministre.

Les manifestants s'opposent à la vente de 10 réacteurs nucléaires CANDU à la Roumanie.

etc. Timp de o oră cât a durat vizita, tinerii au strigat, cerând libertate pentru cei lăsați acasă.

La ieșirea din Întreprindere, Ceausescu a dat din nou, de data aceasta cu fața, de demonstrații. Timp de câteva minute, până când coloana oficială s'a pus în mișcare, demonștranzii aflăi între 2 și 10 m de mână, i-au strigat în față dictatorului ceea ce tot poporul român gândește și nu poate rosti: "Asasin, criminal, dictator, dă mâncarea Românilor, n'o exportați!", etc.

Cu capul între umeri, alb și descompus, tremurând de frică, dictatorul s'a îndreptat spre aeroportul Dorval, aflăi chiar lângă CAE Electronics, de unde și-a luat zborul spre București înfometat.

Majoritatea demonștranzilor din Montreal erau ti-

LE DROIT

Ceausescu încurcarea sa vizite de 24 heures

Ils accusent également M. Ceausescu de népotisme, lui reprochant d'avoir offert plusieurs postes gouvernementaux à des proches. M. Ceausescu est accompagné de sa femme, Elena, qui est premier ministre.

Les manifestants s'opposent à la vente de 10 réacteurs nucléaires CANDU à la Roumanie.

etc. Timp de o oră cât a durat vizita, tinerii au strigat, cerând libertate pentru cei lăsați acasă.

La ieșirea din Întreprindere, Ceausescu a dat din nou, de data aceasta cu fața, de demonstrații. Timp de câteva minute, până când coloana oficială s'a pus în mișcare, demonștranzii aflăi între 2 și 10 m de mână, i-au strigat în față dictatorului ceea ce tot poporul român gândește și nu poate rosti: "Asasin, criminal, dictator, dă mâncarea Românilor, n'o exportați!", etc.

Cu capul între umeri, alb și descompus, tremurând de frică, dictatorul s'a îndreptat spre aeroportul Dorval, aflăi chiar lângă CAE Electronics, de unde și-a luat zborul spre București înfometat.

Majoritatea demonștranzilor din Montreal erau ti-

Participant

PERSPECTIVE ȘI CONFRUNTĂRI

ROMÂNUL CA "HOMO POLITICUS"

încercare de sociopsihologie istorică

—Neagu DJUVARA—

Articolul ar mai putea avea ca subtitlu: "pledoarie a unui fost diplomat împotriva excesului de diplomație". Departe de țară de peste patruzece de ani, am cutreerat, ca n'aveți, "șapte țări și șapte mări". Peste tot am observat, cu adâncă mâhnire, că țara noastră era ori necunoscută, ori prost cunoscută, ori de-a dreptul defăimată.

Erau însă păreri de unor ignoranți. Oare specialiștii, istoricii străini care au catadicsit să scrie despre noi - căci suntem extraordinar de puțin pomeniți prin dicționare și istorii universale - să fi emis păreri mai măgulitoare?

În cartea unui profesor al unei universități americane, L. S. STAVRIANOS, *The Balkans since 1453*, New York, ed. a 3-a, 1961, la capitolul "Satellite Rumania" p. 764-765 este un pasagiu care se poate tălmăci cam așa, pe limba noastră: "Românii au umblat cu ciocara vopsită și în primul și în al doilea război mondial; au fost când cu unii, când cu ceilalți. Prima dată, ca prin minune, le-a ieșit bine; a doua oară însă mai puțin..." Mi se va spune: Stavrianos e grec, a avut simpatii pentru mișcarea de rezistență comunistă, etc., etc. E drept. Lucrarea lui însă e bine documentată, destul de echilibrată, și apoi, în istoriografia occidentală recentă e singura mai cuprinzătoare asupra zonei noastre geografice, deci considerată ca de referință. Lipsa de înțelegere, sau de interes, pentru istoria noastră mai reiese și din multe alte observații. De pildă, de mai bine de o jumătate de veac, n'a mai apărut în Occident nici o lucrare de ansamblu asupra României. Iar în seria de istorii naționale rezumate, din cunoscuta colecție franceză "Que sais-je?" (P.U.F.) a apărut istoria a aproape tuturor națiilor din lume, inclusiv Albania și Republica Nigerului, înainte ca să apară o istorie a României, încredințată de altfel unui universitar străin și neșpecialist.

Cum se explică acest dezinteres și imagine depreciată a României?

Prima cauză exterioară, obiectivă, îmi pare a fi întâmplarea care a făcut ca țările române, înainte chiar de a izbui să înjghebe unități statale, s'au găsit înglobate în creștinătatea de obediență orientală și s'au aflat, astfel tăiate de Roma și prin urmare de toată evoluția Europei apusene, chiar când această evoluție s'a făcut oarecum în afara sau chiar împotriva autorității Romei catolice (Renaștere, reformă, raționalism, etc.). Să fie bine înțeleasă că nu aduc aici în discuție aspectul religios al apartenenței noastre la Ortodoxie ci, strict obiectiv, consecințele ei politice și culturale.

A doua cauză obiectivă, și mai evidentă, e dominațiunea otomană care ne-a tăiat definitiv de lumea apuseană, în ochii căreia după câteva secole, când se mai știa de existența Moldovei și Valahiei, acestea apăreau doar ca niște nefericite provincii ale imperiului otoman. Nu mai vorbesc de **Românii din Ardeal pe care, în afară de rare excepții, Apusenii nu i-au descoperit decât după marea răscoală din 1784.**

În al treilea rând, iarăși fiindcă (ineam de biserica din răsărit, nu au existat între Principate și țările apusene legături dinastice (ca la Unguri și Poloni), atât de importante, până într-o epocă destul de recentă.

În al patrulea rând, situația noastră geografică, pe lângă că a fost cât se poate de puțin favorabilă dezvoltării noastre ca state, a fost de asemenea pricina că de cele mai multe ori, până în veacul al XIX-lea, știri despre Români n'au filtrat în Apus decât prin mijlocirea Ungurilor, a Nemților sau a Rușilor, neamuri care ne dușmăneau sau ne disprețuiau.

La acestea sunt tentat să mai adaug un alt factor - care poate fi contestat - a nemeșchimbarea oficială de nume ca națiune, la mijlocul veacului trecut. Eram cunoscuți din Evul Mediu ca Valahi, Vlahi, Volochi, Olahi etc. Deodată se afla în Apus că exista pe undeva la Dunăre o țară ce-i zice România și un popor român. Rumanien,

Roumanie, Rumania? Ce-i aia? În subconștientul omului de rând din Occident apărea subit în istorie o rasă nouă, necunoscută, pe când Ungurul, Sârbul, Bulgarul erau cunoscuți de veacuri.

Dar s'o luăm dela început, căci apariția tardivă a Românilor în "concertul european" medieval e și ea un subiect de mirare și un fenomen pentru care, după părerea mea, nu s'a propus încă o explicație satisfăcătoare. Faptul că ne-am aflat în calea tuturor năvălirilor din Răsărit, nu e o explicație suficientă, fiindcă câmpiile Ucrainei și Poloniei erau tot atât de deschise invaziilor, și totuși au văzut apariția unor state puternice înainte de anul 1000. Propun aici o interpretare în lumina istoriei comparate și a ciclurilor de civilizație: după prăbușirea sub loviturile unor "barbari" a unui imperiu, (însemnând și dispariția civilizației al cărei campion era noile state care apar pe ruinele fostei împărății pentru a crea cu încetul o nouă civilizație, nu sunt niciodată inițiate de elementele etnice ale marelui stat dispărut. În cazul imperiului roman, propunerea e lesne de verificat: pe întinderea fostului său teritoriu, noile regate medievale au fost constituite de barbarii Vandali, Vizigoți, Burgunzi, Franci, Lombardi etc., nu de Italiani, sau de Iberici romanizați sau de Gallo-Romani. Dece s'ar fi desfășurat lucrurile altfel cu Daco-Românii? Ba e interesant de notat că nici Slavii, probabil la început migranți prea pașnici, n'au fost în stare să constituie peste tot, prin "secrețiune naturală", state structurate, în noul context medieval: le-a trebuit în Balcani imboldul dominației militare a Proto-Bulgarilor, și în Rusia a celui al Varegilor scandinavi. Era deci în firea lucrurilor ca în regiunile noastre reprezentanții fostei națiuni imperiale romane, refugiați prin codri și munți, să fie printre ultimii în măsură să constituie state de sine stătătoare în noua constelație a civilizației medievale. Așadar Românii ar fi singurii din coborâșii fostului element imperial care să constituie prin ei înșiși state noi - însă cu mare întârziere. Și mai trebuie adăugate și câteva nuanțe: mai întâi osmoza cu elemente slave, probabil adesea conducătoare (cum ar sugera-o predominanța numelor slave la primii cnezi, voievozi și boieri cunoscuți documentar); apoi faptul că primii doi reprezentanți ai dinastiei care izbutește să unifice teritoriul Țării-Românești poartă nume cuman: Tochomer și Basarab. Deci și la Români ar fi fost necesar un altor străin pentru înjghebarea primelor unități statale din noua generație.

În perioada imediat următoare întemeierii principatelor, Românii cunosc o fază eroică. Și în faza aceea participă la luptă - o dovedesc documente de tot felul - toate straturile sociale. Intervine însă foarte repede o încercare peste puterile unor state mici (aici se poate vorbi într-adevăr de soartă potrivnică, de nenoroc istoric) înfruntarea cu uriașul imperiu otoman, pe când vecinii mai puternici, Unguri și Poloni, ori nu ne ajută îndestul, ori ne lovesc pe la spate. În aceste împrejurări, figura lui Mircea cel Bătrân îmi apare ca poate cea mai valoroasă din toată galeria suveranilor români.

Dar după el e clar că diplomația - privită adesea de străini ca duplicată - se dovedește mijlocul cel mai firesc de apărare. Putem spune că de atunci încolo avem în pătura conducătoare a țării, și printre Domni, două tendințe, să le numim schematic "curentul Vlad Tepeș" și curentul "Radu cel Frumos". Cel al rezistenței cu orice preț și cel al supunerii. Cel dintâi va fi din ce în ce mai slab, și în curând numai la două-trei generații se va mai ridica un Domn care să îndrăznească să repete "nebulnia" lui Vlad Tepeș; în acest sens uciderea lui Radu dela Afumați la 2 Ianuarie 1529 de către doi mari boieri e exemplară. Va mai fi totuși, la sfârșitul aceluiași veac, epopea lui

Mihai Viteazul. Și nu e pornită de un om singur, Mihai nu e un aventurier genial dar izolat, e exponentul unei partide de mari boieri belicoși. De aceea lupta lui Stroe Buzescu cu Tătarii la Ogretin la 13 Septembrie 1602 mi se pare că simbolizează și mai izbitor momentul culminant al spiritului cavaleresc la Români decât bătăliile victorioase ale lui Mihai Viteazul. Și dacă e adevărit că Buzescu ar fi răpus într'un fel de duel pe căpetenia Tătarii, ne-am afla, cu acest splendid episod, în prezența unei fapte vitejești tipic medievale cum întâlnim câteva în istoria Apusului, sau în epoca eroică a Bizanțului. Din nefericire această culme a spiritului cavaleresc e contemporană cu oprirea crescândă a țărânilor și extinderea latifundiilor, ceea ce n'ar fi în sine un fenomen excepțional, dar mai excepțional e faptul că acea boierie până atunci și militară și administrativă, se prefăce, în numai două sau trei generații, într-o aristocrație pur administrativă.

Astfel avem la începutul erei contemporane pe de o parte o boierie care sub influența spiritului fanariot și-a accentuat tendința către o excesivă supuț și supunere, pe de altă o parte o masă țărănească ajunsă în așa o stare de mizerie materială (chiar dacă nu luăm ad litteram descrierea apocaliptică a lui Dinicu Golescu) încât pare cu desăvârșire lipsită de vlagă. Doar câte unii, în disperare, iau calea haiduciei.

Țăranul român apare zdrobit, umil, aproape apatic, chiar sub pana scriitorilor care ne sunt cei mai apropiați suflători. Michelet deplora, după ce citise traducerea Mioritei lui Alecsandri - fiindcă o interpreta greșit, ca mai toată lumea - "această resemnare prea ușoară" (în fața morții) și adăuga: "E din păcate trăsătura națională". Și totuși curajul individual nu lipsea: ciobanii cu băta după lup, alți munteni luptând singuri cu cuțitul împotriva ursului, erau exemple care uimeau pe străini. E drept că era vorba de regiunile de munte care n'au cunoscut șerbia nici extrema sărăcie.

În asemenea împrejurări, tradițiile ostășești nu se mai întâlneau decât spre munte unde au fost înțelul cu înțelul înghesuite satele rămase de moșneni și răzeși - state unde se vor recruta pandurii și de unde va apare un Tudor Vladimirescu. Aiurea, cu vremea, se ofilise la Români din principate, la toate treptele sociale, fibra eroică - rămasă însă vie la Români din Balcani. Mai trebuie notat că Fanariotii, care aveau motive și mai valabile în ghetoul lor constantinopolitan de a fi adoptat față de stăpânire o atitudine de supuț și de supunere servilă, se vor trezi mai repede decât boierimea noastră, cum o vor dovedi-o în timpul Eteriei și al luptelor din Grecia pentru independență. Istoricii străini subliniază că dintre toate popoarele sud-est-ului european, Românii sunt singurii în veacul al XIX-lea care să fi atins obiectivul unității și autonomiei fără răscălaie populară, fără luptă, ci doar prin diplomație și prin jocul sau bunăvoința marilor puteri.

Această slăbire a spiritului de revoltă în împrejurările istorice pe care le-am schițat sumar, s'ar putea să fi fost favorizată la Români și de o trăsătură de caracter, în sine nobilă și laudabilă, dar, la limită, primejioasă pe plan social, anume nețărâmură lor putere de îndurare în fața înecărilor vieții. Puterea de îndurare, împreună cu simțul omeniei, cu spiritul de toleranță, cu forma specifică a creștinismului nostru unde predomină blândetea și smerenia, sunt însușiri admirabile pe plan individual, dar sunt oarecum antagoniste cu cele ce se cer războiului; dar numai oarecum: fiindcă nu sunt incompatibile, nu se exclud, iar când mai rar, se găsesc împreună, dau eroul desăvârșit.

Totodată, în pătura conducătoare se pune accentul numai pe dibăcia politică

și pe subtilitatea diplomatică. Astfel când ajungem la mijlocul veacului trecut într-o conjunctură deosebit de favorabilă neamului nostru, cu o libertate aproape totală de dezvoltare intelectuală și morală, am impresia că a lipsit în educația națiunii o anumită dimensiune: eroismul n'a mai fost cultivat pe plan național. Nu vi se pare oare ciudată "eroziunea" care a afectat în epoca contemporană vechile cuvinte de "bătălie", "vietjie"? Dacă ne referim la limbi occidentale pe care le cunoaștem, ca franceza sau engleza, vom găsi de pildă pentru calificarea eroismului individual gradații: courage, vaillance, bravoure, audace, intrépidité, témérité (în franceză, dar și mai bogată în engleză din cauza dublei moșteniri anglo-saxone și franco-normande). La noi bărbăție și vitejie aproape că au căzut în desuetudine. Primul concept e larg înlocuit de galicismul curaj care după mai mult de un veac nu e încă bine împământit; al doilea e timid înlocuit de bravură. Brav? Cam ridicol: miroase puțin a cărciumă de pe Grivița, "La Mihai Bravu"! Și dacă împingem gradația mai departe, îndrăzneală și cutezanță au căpătat un caracter mai mult peiorativ. În schimb, vedeți de ce aureolă se bucură cuvintele care indică abilitatea, iscusința, dibăcia. Și dela dibăcie se trece lesne la șiretenie, și apoi la șmecherie. E foarte semnificativ succesul acestui cuvânt, relativ recent, în limba și în trăirea Românilui contemporan. Aș fi de asemenea curios să știu dacă mai e altă limbă în care termenul de "hot" să fi căpătat în limbajul familiar un sens laudativ, măgulitor: "Uot mai ești tu, mă!" în gura Românilui de azi e un compliment.

În educația tânărului Român, de generații, nu s'a mai pus accentul pe virtuțile de cinste și bărbăție, nici la școală (în afară de istorioare de felul "Condeielei lui Vodă" sau "Sobieski și plăieșii") și nici în "cei șapte ani de acasă"; s'ar zice că în general, singurul scop urmărit, conștient sau inconștient, era de a făuri un om cât mai "descurcărât". Asta era idealul (ce să mai zicem de situația de azi, când nici nu mai poate fi alt ideal). Și atunci te întrebi dacă limita după care tot omul trebuie să știe să-și pună viața în cumpănă, dacă vrea să salveze barem un crâmpel din valorile pentru care trăiește nu a fost împinsă la noi prea departe. E drept că în veacurile trecute, când credința era elementul suprem în conștiința individului, Românul nu s'a lepădat de lege. Din toate popoarele Sud-estului european, Românii sunt singurii unde Islamul n'a pătruns cătuși de puțin - și nici măcar pe plan individual, din interes sau ambiție (afară de câțiva pretendenți "turciți" ce-i poți număra pe degete). Asta e una din manifestările extraordinare pater de rezistență "impermeabilă", caracteristică a Românilui. Dar această rezistență pasivă - în care totuși îți pui viața în joc, dar prea târziu - nu ajunge. Nu e oare mai util comunității să-ți alegi moartea decât să-ți înduri? Hai să visăm la ce s'ar fi întâmplat dacă Brâncoveanu, rămas la noi ca un simbol al martirului care acceptă moartea (a sa și a tuturor urmașilor săi) ca să nu se lepede de lege, ar fi acceptat riscul, pentru el și pentru țară cu un moment mai devreme: dacă ar fi trecut de partea Austriei în loc să lupte alături de Turci. Sau dacă ar fi adus lui Petru cel Mare, odată cu Cantemir, mica lui oștire și mai cu seamă zăbăvirea de care Rușii aveau așa cruntă nevoie (caci de flămânzi au fost bătuți la Stănilești). Dar Brâncoveanu a vrut să fie prela diplomat. Si Tudor Vladimirescu a fost prea diplomat! Ura pe boieri, dar a tratat cu ei, convins că n'ar putea guverna fără ei; ura pe Greci, dar s'a afiliat Eteriei; ura pe Turci - și s'a luptat cu ei ca un leu, în rândurile armatei rușești - dar când a fost la strâmtoare pe plan politic național, a încercat să negocieze cu ei pe ascuns, de unde i s'a

Continuare în pag. 17

HYPERION

Centrul de promovare a cărții românești

A APĂRUT:

ETHOS

NUMĂRUL 5

Citim în prefața numărului referitor la lungul articol al lui Dorin TUDORAN (50 de pagini din care reproducem câteva extrase):

Textul de mai jos a fost trimis clandestin din țară în primăvara anului 1984. Autorul lui, Dorin Tudoran, este unul dintre cei mai interesați poeți ai generației sale și era recunoscut ca atare (primise an după an, trei premii ale Uniunii Scriitorilor) până când a devenit disident.

Mi-e greu să le dau dreptate acestor foști "visători", pentru că îmi e, pe de altă parte, foarte clar că fiind doar obiectul unui vis, comunismul e azi, în orice formă un ersatz-un înlocuitor de realitate. Foarte vioi cit e în opoziție, ajuns la putere nu e deloc convingător.

El nu mai e nici măcar o utopie. Fiindcă o utopie care știe că nu e decit atit, dacă nu se autodesființează, devine impostură. Orice utopie e suportabilă, are "șarm", atita vreme cit nu știe, în naivitatea ei curată, că e... utopie. Pe de altă parte, mi-e greu să le dau dreptate acestor vechi visători, aducându-mi aminte cum au salutat cu entuziasm două acte profund nepatriotice, lovind în interesele poporului român: ciuntirea țării prin alipirea de către Uniunea Sovietică a Basarabiei și a unei bune părți a Bucovinei, ca și pumnul domnului Vișinsky care, trîntit pe masa succesorală de după război, a pecetluit definitiv destinul României.

Intellectualul român mai are în fața lui o baricada nesingeroasă de ridicat, aceea de unde să denunțe indecența, ilegitimitatea raportului stabilit de Putere între P.C.R. - tutore, și Cultura Română - puber. Fără eradicarea acestei promiscuități, Cultura Română și intelectualul român nu-și pot veni în fire cu adevărat, nu pot, adică, purta un dialog veritabil cu o ideologie. Si, măcar pentru faptul că e mai vîrstnică decit P.C.R. cu cîteva...secole și tot nu poate Cultura Română avea în acesta un tutore; această cultură și-a luat majoratul cu mult înainte de-a pătrunde în România ideologia comunistă. Ca să nu mai vorbim că nici o justiție nu poate obliga un puber să se supună abuzivului său tutore după un lanț atît de lung de agresiuni ale tutorelui împotriva puberului; agresiuni prea cunoscute spre a mai fi numite! Eliberarea Culturii Române din snopul de probleme ce constituie azi "afaceri de stat la cel mai înalt nivel" e o misiune sfîntă a intelectualului român.

A continua să reziste doar prin "faire culture" înseamnă pentru intelectualul român de azi să piardă ultimul tren. Si-așa ceasul e aproape al doispzecelea!

redactori : † Ioan cușa și virgil ierunca

Dorin TUDORAN
*Frig sau frică sau despre condiția
intelectualului român de azi*

Nicu CARANICA
Cîntec orb

Horia STAMATU
Cartea regilor și împăraților

Mircea ELIADE
La umbra unui crin

Mihai PUPAZAN
Crăciun

Daniel BOC
Următoarea respirație

Alexandru LUNGU
Scrisa de la vrevorel

BIBLIOGRAFIE

1984

PARIS

Numărul de referință pentru comenzi: 976

(10 dolari U.S.A.)

Pînă cînd nu vom fi în stare să ne apărăm copiii împotriva barbarizării limbii în care nu doar vorbesc, ci și simt, gîndesc, România nu va putea produce încă generații strălucite, cu adevărat competitive, de valoarea celei formate între cele două războaie mondiale. Riscăm să ne întorcem, într-un fel, la acea "Kultur der Kulturlosen" - cultura necultivaților, descrisă de Weule.

Cel dintâi vlăstar al Societății ersatz, cu mari și justificate pretenții la domnie, este kitsch-ul. De patru decenii, limbajul înțepit al ideologiei comuniste martelează, incontinuu, limba română.

Leziunile nemai avînd timp să se vindece, s-au cronicizat într-o plagă cuprinzînd aproape totul, de la discursul Agitpropului, pînă la limbajul copiilor. Ascultîndu-i pe copiii noștri vorbind, după cei dintîi ani de școală, ai senzația oribilă că nu lapte au supt ei la sînul mamei, ci locul comun, otrăvit, al discursului propagandei.

Primul lucru de care lua cunoștință intelectualul român după instaurarea noului regim comunist, săvîrșită, nu întîmplător, sub rinjetul "de baraj" al blindatelor sovietice și la umbra difereneței obtuze a aliaților, prea grăbiți să-și vadă "de-ale lor", era că el nu mai aparține nici unei clase sociale, deci, că are extrem de puține drepturi și infinit mai multe datorii, printre care și aceea de-a se lepăda, ferm, de tot ce constituise pînă atunci cartha morală a clasei sale; ca să nu mai vorbim de vechi și grele "păcate" ce trebuiau plătite. Declarat un simplu tolerat, intelectualul român trebuia să mai și mulțumească. Si spre surprinderea lui și a națiunii, asta face și azi - mulțumește!

Scriitorul român nu mai e azi ceea ce-a fost înainte - "conștiința neamului său" și asta nu datorită hotărîrii aceluia lider politic care a ținut să sublinieze de-atîtea ori că "toa-și să se înțeleagă foarte bine: conștiința națiunii noastre socialiste e P.C.R. și nimeni altcineva!" O astfel de retorică rebarbativă nu mai impresionează pe nimeni, de mult. Scriitorul român nu mai e "conștiința neamului său fiindcă națiunea, pur și simplu, nu mai descoperă în el reperele de altădată. Cînd una vorbește, alta "fumează" (-scrie - trăiește), scriitorul român nu mai poate fi un reper nici pentru sine însuși.

ROMÂNUL CA "HOMO POLITICUS"

Urmare din pag. 16

tras și moartea năpraznică. Aceeasi tradiție de "cumințenie" politică o regăsim și la generalul Magheru în 1848 cînd, cedînd în fața argumentelor consulului englez Colquhoun, cu inima zdrobită își imprăstie armata în loc să o jertfească într-o bătălie barem simbolică. S'ar zice că la noi nu mai există echivalența a ceea ce Francezii au numit cu un cuvînt arab: baroud d'honneur (dar o dovadă că tînjim după așa ceva, e importanța care s'a dat mai apoi în istoriografia noastră ciocnirii coloanei turcești, tot atunci, cu unitatea de pompieri la porțile Bucureștilor).

Pînă și Ionel Brătianu, fără îndoială cel mai mare cap politic pe care l-a avut țara de un veac încoace, trebuie așezat și el printre oamenii politici la care a preocupănt prudența și dibăcia diplomatică.

Se poate discuta la infinit despre ce s'ar

fi întîmplat dacă intram mai curînd în război sau dacă nu semnăm pacea dela București. (Culmea e că cu toată această tradiție de prudență politică am găsit cu cale, și în primul și în al doilea război mondial, să avem pierderile, proporțional, cele mai ridicate din toate armatele angajate în conflict! Pierderi de care apoi ne fîlăm ca și cînd ele ar fi de ajuns pentru a mărturisii de înfăptuirile unui "brav popor", cum zice marșul militar, cînd ele nu sunt decît consecința, pe de o parte a unei vinovate nepregătiri, și pe de alta a unei și mai vinovate nepăsări a conducerii militare în acțiune față de pierderile în oameni).

E clar de acum că primatul diplomației cu orice preț, dincolo de marginile îngăduite, a devenit norma politicii externe a României moderne. Astfel dubla noastră capitulare din vara 1940, și în fața ultimatumului sovietic și în fața "diktat" ului dela Viena, se inscrie perfect pe linia

adoptată acum de veacuri. Nu așa se petrec lucrurile în istoria izbutită de vre-o 6000 de ani de cînd o putem descifra. Nu există drept immanent al popoarelor. Un popor nu-și face loc în istorie și nu-și asigură perenitatea decît prin luptă, o luptă neîncetată, generație după generație, fără răsufare. Dacă Românii au izbutit înfine să constituie o națiune unitară și independentă, e fiindcă au știut să dea din veac în veac un Mircea, un Vlad Tepeș, un Stefan, un Petru Rareș, un Mihai, un Horia nu fiindcă au dat cu duimul de alde Argetoianu sau Marghiloman.

Dacă vrem acum să restabilim echilibrul și să ieșim cu adevărat la lumină, ne-ar trebui câteva generații în care să fie iarăși distilată, de copil, în inima Românului noțiunea de atitudine eroică în fața oricărei întîmplări a vieții, în orice clipă. Unde ești tu, Tepeș Doamne? N'am invoca azi umbra cum-

plitului voivod ca Eminescu fiindcă a tras în teapă pe tîlhari și pe boierii vicleni, ci fiindcă a îndrăznit, singur, să înfrunte pe cel mai strașnic împărat al celei mai mari grăunte de nebulie? Un astfel de grăunte de nebulie ar trebui cultivat, câteva generații, dacă vrem să avem și noi, în Europa de mîine, un rost, un destin, un nume.

Parole, parole...Vorbe goale. Si pentru cine vorbesc? Pentru noi pribegii? Pentru cei din țară? Apoi de m'ar putea citi, năpăstuiți cum sunt, ar zice că grăuntele de nebulie, nu cît bobul de muștar din Evanghelie, ci cît dolevacul de mare, e doar în capul autorului acestor rînduri!.

Si totuși...
Iată, citesc în ultimul ETHOS lucidul, demn și în deosebi curajosul articol al disidentului Dorin TUDORAN...

Neagu DJUVARA

EVANGHELIA EXILULUI (MAI 1985)

TEHNICA ALEGERILOR SPIRITUALE

Sergiu GROSSU

Acum un an v'am vorbit despre slăbănogul din scaldătoarea Betezei, și despre sufletul slăbănog, sortit imobilității și inertei morale, din cauza păcatului. De data aceasta vom încerca să scoatem în evidență un alt aspect al Evangheliei din cea dintâi duminică a lunii, și anume: obligativitatea post-vindecărilor, care constă în atitudinea dinamică a sufletului vindecat de Isus.

Fiindcă, după ce ni s'a spus, întocmai infirmului de 38 de ani: "Scoală-te, ridică-ți patul și umblă", suntem invitați de Apostolul Pavel: "să alergăm cu stăruință în alergarea care ne stă înainte" (Evrei, 12.1). Adică să îndrăznim ceva mai mult decât o simplă mișcare a ființei noastre mântuite înspre lucrurile credinței, decât bătorirea - devenită automatism religios - a drumului bisericii, sau căutarea unor modalități convenabile de trăire creștină. Ni se cere, cu alte cuvinte, să ieșim din cadrul unui creștinism static, inactiv, comod, pentru a pune în practică îndemnul din Cântarea Cântărilor: "Trage-mă după tine! Si haide să alergăm!"

Ca alergarea noastră să fie în conformitate cu voia lui Dumnezeu, trebuie să respectăm câteva condiții esențiale, așa cum ne învață Scripturile. Deoarece din ele aflăm "cum" și "la cine" să alergăm.

Adresându-se Galatenilor, sfântul Pavel scrie: "Voi alergați bine..." Si tot el ne arată ce înseamnă a alerga bine: "Umblați cărmuți de Duhul, și nu împliniți poftele firii pământești" (Galateni, 5.7.16). Pe creștinii din Corint îi sfătuiește: "Alegăți dar în așa fel ca să căpătați premiul!", ținând cont de propria sa mărturisire: "Eu, deci, alerg, dar nu ca și cum n'aș ști încotro alerg..." (1 Corinteni, 9.24.26). A alerga bine vrea să zică: a alerga cu un scop precis, spre o țintă precisă, care este Isus. După cum citim: "De îndată ce a văzut norodul pe Isus, s'a mirat și a alergat la El să I se închine" (Marcu, 9.15).

Este cazul să ne întrebăm: la cine alergăm noi, creștinii din diaspora românească, în cursul unei săptămâni? Alergăm la Isus, ca să ne închinăm Lui, ca să-I vorbim de toate problemele și frământările noastre sufletești, ca să-I cerem ajutor și binecuvântare oricăreori ne poticnim pe drumurile spinosae ale existenței, într-o lume din ce în ce mai ostentativ îndepărtată de Dumnezeu? Sau ne repezim, mai

degrabă, la reuniuni și taifasuri politice, la vizite și chefuri amicale, la spectacole de proastă calitate sau la diverse manifestări culturale românești, unde avem prilejul să ne bărfim și să improșcam cu noroi în orice inițiativă care nu ne aparține, în orice realizare lăudabilă care ne zgândărește orgoliul și ambițiile noastre detestabile?

Gândul care ar trebui să ne însuflească pe toți, "singurul lucru" pe care trebuie să-l facem, este acesta: "Uitând ce este în urma mea, și aruncându-mă spre ce este înainte, alerg spre țintă, pentru premiul chemării creștine a lui Dumnezeu, în Hristos Isus" (Filipeni, 3.13-14).

Însă alergarea spre obiectivele majore ale exilului s'o facem împreună cu ceilalți frați de băjenie, într-un elan colectiv de năzuințe românești subordonate idealului creștin preconizat de Evanghelie. Să evităm alergările singurătate. Să nu ne asemănăm cu omul din a doua carte a lui Samuel, care a fost văzut alergând "singur singurel" (2 Samuel, 18.24.26).

Dacă vrem să dăm un sens exilului, dacă ne mai doare chipul slujit al patriei căzută în mâinile "tălharilor" de mai bine de patru decenii, dacă mai așteptăm ceruri noi și un nou pământ românesc, în care să domnească dreptatea, adevărul și înfrățirea, să căutăm să alergăm braț la braț și inimă lângă inimă, într-o neştirbită solidaritate creatoare, spre "ținta" deja amintită, veghind unii asupra altora, indemnându-ne unii pe alții "la dragoste și la fapte bune", conform formulei paulinice, respectiv purtându-ne sarcinile "unui altora", pentru a ne învrednici să împlinim astfel "legea lui Hristos".

O altă obligație este înfrângerea egoismului natural, ieșirea din noi și contopirea cu ceilalți, cu sufletul românesc de acasă și de aici, cu frământările Bisericii din diasporă. Știți de ce stă "dărărmată" Casa lui Dumnezeu (și, ca atare, însuși edificii spirituale ale Românilor destărate)? Revelația biblică este cutremurătoare, când ni se atrage atenția că "fiecare din voi aleargă pentru casa lui" (Hagai, 1.9). Dumnezeu nu poate accepta o trăire egoistă, o activitate vizând exclusiv interesele proprii. De aceea ni se recomandă alergarea altruistă, pentru a îmbrățișa, în fuga noastră spre cer, întreaga

umanitate, începând cu familia noastră și sfârșind cu ultimul pribeag, pripăsit în lumea liberă. Adică ridicându-ne dela "dragostea de frați", despre care vorbește Ap. Petru, - această alergare limitată, numai "pentru casa lui", numai pentru gruparea din care facem parte, numai pentru prietenii sau cunoscuții pe care îi agreează vanitatea noastră - la "iubirea de oameni", care presupune aruncarea noastră "spre înainte", naufragiul eului nostru pătimaș și nevolnic în oceanul imens al iubirii totale, atunci când putem alerga spre cei ce ne blestemă, ca să-i binecuvântăm, și spre cei ce ne vorbesc de rău, invizându-ne și urându-ne ca să le facem mai departe bine, și să ne rugăm pentru mântuirea sufletului lor desfigurat de fărâdelegile care îi macină.

Să nu trecem cu vederea peste a treia obligație a alergării noastre creștine: preocuparea de soarta și viitorul tineretului: "Alergă de vorbește tânărului acestuia..." (Zaharia, 2.4). Fiindcă tineretul zilelor noastre, în special tinerii recent sosiți din țară se află în primejdie de moarte, hărțuiți de ispitele vârstei și cu mintea intoxicată de ideologia marxist-leninistă. Ce ne rămâne de făcut Cuvântul lui Dumnezeu - ne povătuiește să alergăm în calea tinerilor români, pe care regimul comunist a încercat să-i îndepărteze de Biserica, de Hristos și de tradițiile noastre strămoșești. Să alergăm spre inima lor, spre centrul ființei lor dezaxate, spre nejurile care îi domină încă, spre a le vorbi de Isus și de perspectivele uluitoare pe care ni le deschide credința. Să le arătăm că păcatul este paralizia sufletului, că din cauza păcatului devenim betești și slăbănogi, că doar Isus, Mântuitorul, ne poate îndrăveni, indiferent de stadiul avansat al bolii noastre lăuntrice.

Da, să alergăm spre tineretul exilului, împinsi de resortul invizibil al dragostei, pentru a le șopti, cu o neprefăcută căldură, cuvintele Ecleziaștilui: "Bucură-te, tinere, în tinerețea ta, fii cu inima veselă cât ești tânăr, umblă pe căile alese de inima ta și plăcut ochilor tăi; dar știi că pentru toate acestea te va chema Dumnezeu la judecată. Gonește orice necaz din inima ta, și depărtează răul din trupul tău; căci tineretea și zorile vieții sunt trecătoare." □

QUO VADIS...DOMINE?...

(ÎNCOTRO...UNDE TE DUCI...DOAMNE?...)

—Ilie OLTEANU—

Știința a făcut o descoperire nouă: recunoaște, că universul a avut un început. Adică, acest univers s'a născut dintr'un singur punct, care a explodat în neamărate particule. În felul acesta, știința umană a făcut un pas de apropiere de explicația ce o dă Biblia despre facerea lumii.

Ce particică suntem noi în acest univers în care soarele (imens) e doar cât un fir de nisip? Si, totuși, neținând seama de infima noastră particică (aproape ridicol de mică) ca și de minuscula dără ce o lăsăm pe linia vieșniciei, îndrăznim nu numai să discutăm, ci să ne și îndoim de adevărul învățării Domnului. Căci, cu puține excepții, această învățare o socotim peste puterea de comprehensiune a rațiunii umane. Din milă pentru puțina noastră înțelepciune, Pavel a spus: "Dumnezeu a vrut să mântuie pe cei credincioși prin mesajul "nebuliei", pe care îl propovăduim" (Cor, 1-21-22). Dar cine sunt acești credincioși? Fără îndoială, cei "săraci cu duhul", acei care nu au fost înținați de "Cunoașterea" (învățătura umană, care încă diube în întuneric). Adevărul (lumina cea adevărată) numai unul este însă, precum scris este:

"Eu (Christos) sunt lumina lumii" (Ioan, 8-12)

Va veni vremea când (însăși știința umană o admite) omenirea va putea auzi însuși glasul lui Isus, căci fiecare cuvânt roștit e înregistrat în eterul (sau oricum se chiamă) prin care se transmit emisiunile aparatelor din rachetele călătoare în univers. Dar, până atunci trebuie să credem pe acela (apostolul Ioan), care a auzit aievea cuvântul Domnului.

Cei mai mulți pricep despre Isus doar cât a înțeles Kleophas ("Noi creдем, că El va fi acela care să elibereze Israelul..."). Adică, cei doi cenenici îndrum spre Emaus credeau, că Isus a apărut numai pentru izbăvirea Evreilor, și nu pentru luminarea întregului neam omenesc ră-tăciitor prin întuneric.

Ce departe învățătura adevărului de faptelele celor mai mulți dintre creștinii! Căci, cu puține excepții, faptele sunt la fel cu ale celor vechi: un ochi pentru ochi, un dinte pentru dinte... Pentru că în-

vățătura dragostei și a iertării este prea incomodă pentru felul în care dorim să trăim viața noastră pământească. Iarasi, cu puține excepții, nu s'a înțeles, că toate problemele (și cele trecătoare și cele împletite cu vieșnicia) pot (și trebuie) să fie rezolvate cu ajutorul lui Dumnezeu, numai prin respectarea învățării lui Isus Christos.

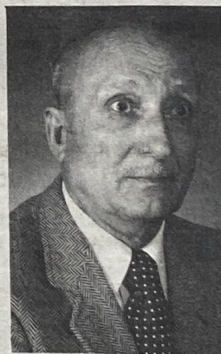
În legătură cu această puțină înțelegere omenească, legenda povestește o întâmplare: în vreme ce prigona împotriva creștinilor la Roma era în plin toi, Petru a încercat să fugă din Roma. Dar pe drumul lui, pe Via Appia Antica, a întâlnit pe Isus, carele mergea SPRE ROMA. Mirat, l-a întrebat pe Isus: "Quo vadis...Domine?" (Încotro... unde te duci... Doamne?) Isus i-a răspuns: Mă duc la Roma să mă mai răstignească odată... Petru a înțeles. S'a întors la Roma, a mărturisit mai departe, public, pe Cel Inviat, și a plătit "îndrăzneala" cu viața (a fost răstignit).

Comemorând în felul nostru, după credința pe care am vrea-o întreaga, dar care e totuși departe de a fi ceea ce trebuie să fie, învierea lui Isus-Domnul, se cuvine să ne dăm seama că se așteaptă ceva mai mult dela noi decât săvârșim în această lume guvernată de violența născătoare de dezastre peste dezastre. Că, adică, ar fi vremea să și TRAIM învățătura prin îmbrășarea non-violenței propovăduită în Predica de pe Munte, așa cum am îmbrășat-o primii creștinii, cărora Dumnezeu le-a dăruit, în cele din urmă, deplină victorie.

Oricare neam, care va "îndrăzni" să îmbrășeze non-violența din Predica de pe Munte, va plăti cu imense jertfe. Dar, până când creștinii vor decide să se conformeze acestei sfinte învățări, nu ne rămâne, celor mai mulți, decât pocăința de a mărturisi puțina noastră credință, simplindu-ne la fel precum se va fi simțit Petru, când (conform celor istorisite de legendă) a încercat să fugă din Roma și când, văzând pe Isus mergând SPRE ROMA, a întrebat, mirat și îngrozit, Dascălul lui:

"QUO VADIS...QUO VADIS...DOMINE?"

† CONSTANTIN MAGIRESCU †

schii, un bun și vechi prieten al decedatului, venit dela Cleveland și Nicolae Zelea din Hamilton, a urmat serviciul funerar din Săptămâna Luminată, la care au luat parte următorii preoți, pe lângă preoții amintiți mai sus: Pr. Dumitru Ichim din Kit-chener, Ontario și Pr. Petre Popescu, parohul Bisericii Ortodoxe Române din Montreal, cât și Pr. Mihai Handrabur, parohul Bisericii "Sfântul Gheorghe".

Ala fost unul dintre membrii fondatori ai Bisericii "Sfântul Gheorghe" din Toronto și din dragostea lui adăncă pentru Credința Ortodoxă, s'a străduit ca să învețe rânduiala stranei și a devenit al doilea cantor al Bisericii, servind strana cu mult zel și conștiințiozitate.

De asemenea, în cursul

anilor, a deținut diferite funcții în consiliile parohiale și de foarte multe ori, datorită priceperii, a condus serbări și hanchete la parohie, ca maestru de ceremonii.

În anul 1981, la 10 Mai, împlinind vârsta de 65 de ani, a ieșit la pensie dela Poșta canadiană, unde a servit timp de 27 de ani.

În tinerete, după terminarea studiilor liceale, a intrat în armată și a devenit ofiter activ și a luat parte la campania militară în contra bolșevismului, în timpul celui de al doilea război mondial, când, fiind rănit de explozia unui obuz, vindecare nu a mai avut, deoarece după zece de ani, mereu se plângea că îl doare ceva în piept și după scrupuloase cercetări medicale, s'a aflat că o parte infimă de schijă se afla localizată în apropierea unui plămân, schijă pe care doctorii au găsit de cuviință că nu poate fi scoasă afară.

Alături de scumpa lui soție Ida și feciorul lor Grigore, cât și frații și surorile lui din România, și noi toți cu inimile frânte de durere, ne rugăm Tatălui Cereș, care l-a luat dintre noi tocmai în Ziua Invierii Domnului Hristos, să-i binecuvânteze sufletul și de dreptății să-l numere în Împărăția Sa Cerească.

Dormi în pace, dragă frate de suferințe, sincer prieten și luptător dăr pentru cauza dreaptă a neamului sincer românesc.

CONSTANTIN PAPANACE

La 7 Aprilie 1985, în seara Duminicii Florilor, când în țara care l-a primit cu dragoste se sărbătorea - în rit catolic - Învierea Mântuitorului, s'a stins din viață la Salo - Italia, Constantin Papanace, Președintele Consiliului Conducător al Legiunii Arhanghelul Mihail.

Personalitatea marelui dispărut, intelectual distins și proeminent om politic, era cunoscută întregului exil românesc, care l-a găsit pe baricada delă începutul diasporei române.

Oamenii politici ai lumii libere îl cunoșteau și-l stimau, apreciindu-i cu cea mai mare obiectivitate viziunea politică, puterea de sinteză, fidelitatea față de idealul său politic, tactica în acțiune și exemplara sa modestie dusă până la exces.

Camarazii săi de luptă i-au recunoscut marile valențe intelectuale, cinstea deosebită și puterea de credință și l-au ales în unanimitate călăuzitor. Sarcină grea, plină de răspundere și de hotăriri precise față de evenimentele neprevăzute, de care Constantin Papanace, s'a achitat perfect, până în ultima clipă a suflării sale.

Solicitat în egală măsură în apărarea fraților aromâni amenințați de deznăționalizare în Macedonia ca și a fraților daco-români amenințați de comunism în România, Constantin Papanace a unit ca nimeni altul aspirațiile celor două ramuri traco-latine, într-o sinteză unică a românismului integral, poziție neatinsă de nici unul din liderii politici contemporani în viață. Câtă suferință, câtă jertfă, câtă stăpânire și clarviziune cere o asemenea poziție, numai cel care se încumetă să urce spre piscul unde a biruit Papanace, poate să afirme. El venea însă din piscurile Pindului, unde vulturii își

faceau cuib lângă mandra picurarului armân, înfrățiti în nesupunere și plutind în libertate.

Constantin Papanace, s'a născut la 15 Septembrie 1904, în cătunul Selia care aparține de centrul aromânesc Veria din Grecia. Descindea dintr-o familie de luptători pentru cauza românească, tatăl său Ion și mama lanula fiind victime ale opresiunii grecești din acea tulburătoare perioadă a luptelor din Balcani. Bunicul după tată, Preotul Atanasie, a citit pentru prima dată în Biserică, Evanghelia în limba română, atrăgându-și cu aceasta asupra lui, trănțele Patriarhiei grecești dela Constantinopol și ținta bandiților antați. Au fost nouă copii în familie: cinci băieți și patru fete, toți dedicați marelui cauze românești. Fratele Gula a murit într-un bombardament abătut asupra lagărului de concentrare din Germania, unde erau ținuti refugiații români alături de prizonierii străini. Un alt frate, Atanasie, moare la scurt timp după ieșirea din închisoarea Aiud, unde a suportat grelele izolări, ca frate al lui Costache.

Ani întregi, ochii uscați de plâns ai mamei lanula, n'au putut să vadă pe nici unul din cei trei feciori în viață unul fiind pribeg printre străini iar ceilalți doi, îngropați de vii în fundul temnițelor din România. Sora Florica, a fost arestată imediat după 23 August 1944, pentru simplul fapt că purta numele de Papanace.

Constantin Papanace a început școala primară românească în Veria. La vârsta de 8 ani, împreună cu alți copii armâni, s'au bătut cu copiii greci din oraș care i-au jignit pe Aromânii areștați de Greci, pentru că strigățul pe străzi după izgonirea Turcilor din

Veria, se schimbase în altă direcție: "Să fie spânzurați Romanizantii". Din acea încăierare a rămas cu o cicatrice pe frunte ca semn de amintire pe întreaga viață. Cursurile liceale sunt continuate la Școala Comercială Română din Salonic iar după terminarea lor, urmează Academia Comercială din București. Ca licențiat al Academiei Comerciale ocupă prima dată postul de casier general la Banca Românească din București iar la scurt timp se angajează în Ministerul de Finanțe și este numit Șef de serviciu la Administrația Financiară din Călărași-Ialomița. Este suspendat din serviciu pentru activitate politică iar mai târziu, după ce scapă de arestările din 1938, pleacă în primul refugiu în Ger-

mania, unde deține un loc de frunte în Comandamentul de acolo. Se întoarce după izgonirea regelui Carol al II-lea și funcționează în timpul guvernării antonescane ca Subsecretar de Stat la Ministerul de Finanțe, unde era titular liberalul Leon. După evenimentele dela 21-23 Ianuarie 1941, pleacă în exil și nu și-a mai revăzut niciodată țara pe care a iubit-o cu toată pasiunea și căreia i s'a dăruit total.

Inteligența nativă, înclinațiile artistice, spiritul analitic și capacitatea de expresie, erau daruri naturale care i-ar fi deschis lui Constantin Papanace în condiții normale orice poartă de afirmare pe tărâm cultural, economic sau artistic. Vitregia soartei abătută asupra

Românilor din Macedonia, a făcut ca acest mare spirit să opteze pentru lupta de eliberare și afirmare spirituală a neamului său.

Elev al veteranului Dumitru Badralexi - unul din cei 10 elevi aduși de Părintele Averchie la Școala dela Sfinții Apostoli din București - a învățat dela marele său dascăl că principala datorie a fiecărui Aromân este păstrarea și afirmarea identității latine a neamului armănesc.

Familia persecutată de politicienii greci a emigrat în județul Caliacra unde s'a colonizat. Idealul României Mari care i-a umplut de mândrie pe Aromâni, i-a decepționat pe coloniștii din Cadrlater, când goana după clientela politică a partidelor de atunci, a cedat cauza națională în favoarea voturilor Bulgarilor. Așa a apărut celebra Lege a Dobrogei Noi, pe care ministrul de Agricultură de atunci, Anghelescu, a prezentat-o în Parlamentul Român.

Protestul studenților macedoneni a fost prompt și a pornit la manifestatii care au sfârșit cu atentatul de operetă al lui George Beza. Prilejul a fost folosit însă de guvernul de atunci, care a arestat pe conducătorii studențimii aromâne în frunte cu Constantin Papanace. Regia politică a pus în scenă toată recuzita de circumstanță ca să dea amplasare atentatului care nici nu l-a zgâriat pe ministru. În această montare, nu putea lipsi nici arestarea lui Corneliu Codreanu.

Atunci, în vara anului 1930, cei mai curaji reprezentanți ai Românilor din Dacia și Macedonia, s'au întâlnit într-o dubă de închisoare - sumbră prevestire a celor ce urmau pentru neamul românesc.

S'au cunoscut mai bine la Văcărești și nu a fost putere în lume să-i

despartă. Unirea lor a fost marcată de morminte, semne ale veșniciei. Întai al lui Sterie Ciumetti, apoi lancu, Doru, alții și alții în nemuritoare și nevăzută cohortă a martirilor români... Anii s'au încrustat în trunchiuri de arbori și au sculptat fețele tinerilor de atunci. Constantin Papanace, a trăit intens întreaga răsturnare a lumii din acest secol care se apropie de sfârșit. A luptat, a suferit, a scris!

"Poate scurgerea anilor atâr decenii în cadrul unei jumătăți de secol, să fi decolorat unele amintiri" - scria Constantin Papanace. "Un lucru însă a rămas intact și nealterat: dragostea și venerația pentru CAPITAN și ceilalți CAMARAZI, martiri ai crezului nostru legionar."

Cu acest crez a plecat dintre noi!

Cei care l-au iubit și au putut să ajungă la timp din țările unde sunt răspândiți, l-au condus pe ultimul drum la Domul din Salo, unde cântările ortodoxe au răsunat în spirit ecumenic, vestind numeroase asistențe de Italieni, că în Răsărit mai trăiesc frați de ai lor de gîntă latină.

Oficialitățile din Salo, au afișat în întregul oraș necrologul în limba italiană.

Cortegiul a înaintat încet spre Mitirul Santa Lucia, unde își dorm somnul soția lui, Zoia și camaradul de credință Gh. Ghițea. Acolo a fost îngropat până la Noua Înviere, cel care a fost CONSTANTIN PAPANACE.

Sub limpezimea de azur a cerului lombardian, care până atunci a fost acoperit de nori, în primăvara de după-amiaza de 11 Aprilie 1985, cântecul care pleca ușor dela poalele Alpilor spre Carpați și Pind se întindea ca o litanie peste frământata noastră gîntă: "Noi mereu te plângem frate, iar tu dormi mereu"... □

COALIȚIA LIBERTĂȚII

(Afiliată Ligii Mondiale a Libertății)

-Secția Australia, Melbourne, Statul Victoria-

Distincția internațională a Premiului pentru Curajul Libertății a fost acordată anul acesta preotului ortodox

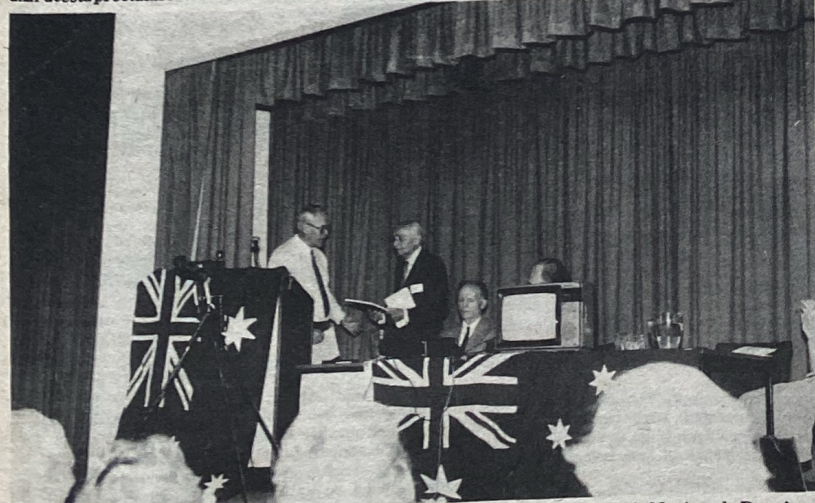
român, părintele Gheorghe Calciu-Dumitreasa, care a fost recent eliberat din închisoare. Această distinc-

ție este acordată în fiecare an de către Coaliția Libertății din Melbourne, cu ocazia celebrării Zilei Mondia-

le a Libertății. Distincția pentru preotul Calciu este a cincea de acest fel, celelalte fiind acordate lui Lech

Walesa, Mykola Rudenko, preotului Michael Bourdeaux și Alexander Solzhenitsyn. Distincția a fost prezentată

comunității românești de Domnul John Mc Kenna, Vice Președintele Coaliției libertății.

Dr. C.I. Untaru, Președintele Secției Australiene a Consiliului Național Român primind Certificatul Distincției

The Freedom Coalition
Melbourne, Victoria, Australia.
International Valiant for Freedom Award
This is to Certify that
Father Calciu Dumitreasa
received this Award at the
Fifth Annual Celebration in
Melbourne of World Freedom Day
on 10th March, 1985.

With rare courage he has fought a lonely struggle for freedom of religion and human rights on behalf of his fellow Romanians. For his stand he has suffered persecution and imprisonment and has become a symbol to his fellow countrymen and all who value liberty.

J.P. Lauder

Secretary

Bruce Skaggs

President

DIN VIAȚA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE, ȘI PĂȚITE

George DONEV

SE VOR MUTA COPACII!

Cu rădăcinile infipte în straturile de pe morminte, udată de întineric și frig, în țară a răsărit o lăcrimioară!

Primul "Samizdat" românesc" care difuzează patru poezii ale Anei Blandiana.

Versurile nu înflăcărează, e un "Gandism" în gândurile poetei. Ea vede realitatea:

Miliția are băte, Românil n'are pâine.

In loc de proteste, greve, "La Arme"....poeta întoarce și celălalt obraz:

"Eu cred că suntem un popor vegetal! Cine a văzut vreodată Un copac revoltându-se?"

Asta ne întoarce gândul la Regina Scotiei, Lady Macbeth, căreia vrăjitoarea i-a prezis sfârșitul atunci când se vor muta copacii:

"Am să mut pădurea toată suflând, n'are să mai fie nici somn, nici noapte, nici zi, care să atârne peste casa lui."

Azi, în România, a început să sufle vânt de cireșar...

El va muta pădurea!

NU NE UITA...

La întoarcere, în Apus, cei care l-au condus la aeroport i-au urât drum bun, sănătate și să mai vii ca să ne vezi din "Kent in Kent".

COANA LENUȚA LA ANANGHIE

Farsa reseristă, "Lenuta, Molecula Savantă", nu mai atrage spectatorii.

Presupusa academiciană care-și număra anii de școală pe degetele dela o mână și mai rămâne cu degete în plus, a profitat că liderii din țările comuniste își țin hazaicele (90% scurte și grase) la bucatărie, și s'a votat unanim diva intelectuală a lumii comuniste.

Cu titluri abracadabran-te: chimistă, inginer, doctor, etc. a făcut ocolul lumii, s'a plimbat la Londra încaleș-ca regală, la Veneția se dă cu barca, iar la banchete își șterge gura cu dosul palmei.

Reamintim o veche întâmplare:

Intr'o vizită, în Turcia, soții conducători au fost întovărășiți de d-l Cornel Mănescu, ministru de externe, și soția lui.

Ziaristii străini, privind la cele două exemplare feminine, au decis din ochi, cine-i "doamna" și cine-i "toapa".

patică, educată, se îmbracă cu gust și a captivat pe ziaristii din Londra.

Tovarășă, care va trimite pe Lenuta să pască iarba, se numește Raisa și este soția lui Mihail Gorbaciov, noul stăpân al Rusiei și al lui Niculiță.

Nu știm unde se află d-na Mănescu, dar știm că zâmbește!

TAROMÂNISME

O doamnă s'a dus la agenția de avioane "TAROM" din București ca să-și cumpere un bilet până la Londra.

Când casierita a observat că doamna merge susținută de un baston, a spus că nu poate să-i vândă biletul până când nu cumpără și un alt bilet extra dus și întors pentru însoțitorul, "oferit de Tarom", ca s'o ajute să se suie în avion în București și s'o coboare din avion la Londra.

Doamna, care mai vizitase străinătatea, a cumpărat biletul dela o altă agenție și a ajuns la Londra "netaromată".

Destinația vizitatorului era Detroit. Dar TAROM-ul face cursa numai până la New York. Cei din București i-au vândut biletul "extra" și pentru distanța New York-Detroit, dar la New York, nici o companie de avioane n'a onorat biletul vândut de TAROM!

Hotie sau prostie? Cei care vin în vizită sunt siliți să-și plătească biletul de avion dus-întors dacă cetățeanul rămâne în străinătate. TAROM-ul uită să înapoieze banii pentru biletul plătit dar nefolosit.

Norvegia a interzis zborurile avioanelor de marfă TAROM pentru motivul că ele sunt angajate în spionaj aerian. (Stirea este dată de agenția Reuter, N.R.).

CU LĂUTARI DUPĂ MINE...

Kremlinul îi dă voie să-și spună că-i "independent" deoarece e mai Stalin decât Stalin.

Iar cei din Apus îi dau voie să fie mai Stalin decât Stalin deoarece spune că-i "independent."

Intre timp Niculiță e vesel și cântă:

Cu îndrăgostința după mine

Eu toată țara o jefuiesc.

O jefuiesc și-mi pare bine

Că mă tot plimb și chefuiesc....

SCHIMBĂRILE DIN URSS

Părerea lui Ivan: Mor ai noștri, vin ai noștri.

RELIGIA ÎN RSR

Ultimile statistici privind numărul credincioșilor din România:

Un patriarh ortodox, doi bapțiști, trei evrei și 23 de milioane de protestanți.

MICA PUBLICITATE

Anunțurile dela rubrica "MICA PUBLICITATE" sunt redactate de solicitanți

Centrul Medical Românesc Al Doctorului Cornelius A. Opreșiu, M. D.

1660 Putnam Avenue, Apt. 11 Ridgewood, New York 11385
66 Tennis Place Forest Hills Hills Gardens New YORK 11375
Tel (212) 821-2613 sau Tel (212) 268-2784

24 ore pot fi contactat la serviciul permanent al centrului Tel:(212)268-2784

Practic Chirurgie de inimă, plămâni, artere-proteze, plastii, chirurgie de vene, chirurgie generală (stomac, ficat, vesica biliară, intestin subțire și gros, cancer pentru toate organele, hemoroizi, hernii, patologice de sân.

Acord consultații de medicină generală, evaluez pacienții chiar dacă nu au boli chirurgicale,

Sunt român creștin.

Sunt afiliat cu Spitalele din Manhattan și Queens.

Apelați cu încredere

"Show and Sell" Service

Cimerman

Real Estate Limited - Realtor

909 BLOOR ST. W., TORONTO, ONT. M6H 1L2
BUS: 534-1124 RES: 537-5235

NICK POPESCU
REPRESENTATIVE

ÎN HOLLYWOOD CALIFORNIA

PENTRU O MASĂ BOGATĂ ÎNTR'UN LOCAL FRUMOS
MERGEȚI LA:

ORZA'S Romanian Restaurant (REDESCHIS)

708 N. VALENTINO PLACE (NEAR PARAMOUNT STUDIOS AT MELROSE) - HOLLYWOOD, CALIF. 90028

PENTRU PRÂNZ: LUNI-VINERI 11 am.-3 pm.

SEARA: MIERCURI-SÂMBĂTĂ 5-9 pm.

Proprietari Jean și Maria Orza

Susanna Voros
Sales Representative

Canada Permanent Trust Company/Realtor

1560 Bayview Avenue
Toronto, Ontario M4G 3P1

Office (416) 488-2444
Residence 482-5177

The Permanent

CĂLĂTORIȚI

Cu MERCEDESUL propriu prin EUROPA! Cursul dolarului ridicat, prețurile germane scăzute. Formalitățile rapid și ieftin rezolvate. (în limba română) INFORMATII

Post Lager number: Ni 071253 c

Hamburg 60 W. Germany

Tel: 49 40 6546835

ANUNȚ EDITORIAL

A apărut, sub îngrijirea autorului, vol. II al cărții "ZAMBET PRINTRE LACRIMI" de Vasile Gurău, volumul intitulat "Valea Neagră". În această carte cu caracter autobiografic, sunt descrise întâmplări mai triste ori mai... puțin triste, trăite de autor pe la 20 de ani.

Un cutremurător document în același timp, asupra crimelor petrecute în lagărele dela Canalul Dunărea-Marea Neagră, din perioada anilor '50-'53. O pagină de tristă istorie a Neamului Românesc.

Cartea cuprinde 382 de pagini, costă 10 \$ (US) și poate fi procurată dela autor:

Prof. V. Gurău
Munchhofstr. 12, 78-Freiburg Br. W. Germany

PIANIST

Iulian Trofin

Diploma of merit, 1982

G. Enescu Conservatory, Iași

Seeks work contract in Toronto-Hamilton area as music teacher (piano, all theory), choral or orchestral conductor, or accompanist.

Has two years teaching experience in Piatra Neamț, and one year as ballet accompanist.

Phone (416) 336 1953 after 6 p.m.

CAUT RUDELE ȘI PRIETENII

* Carol Rakoczi din Deva caută pe MARIN ADAM, POPESCU MARCEL și CATA PETRU, cu care a trecut frontiere împreună. Rugăm telefoanați la New-York, la 1 (718) 779-1328.

* Titu Adrian Muresan caută pe VICTOR NOSDREA, 55, ceasornicar, născut Ucrainian, rezident în România între 1942-1972, sosit în Statele Unite în 1973. Vă rog, pentru orice informație sunați cu taxă inversă la tel. 1-201-729-6819.

* ING. AUREL IONESCU și ING. MIHAI PAPUSOI sunt căutați de către Gigi Ionescu Vurtejanu. Cei care îi cunosc sunt rugați a scrie la adresa: 153 Laverne St., ap.1 Vanier - Ottawa, Ontario, K1L 5E6, Canada.

CAUT PARTENER

"Sunt specialist în prepararea PASTRAMEI, etc. Caut partener serios în U.S.A sau Canada".

Cei interesați adresați-vă:

CROITORU Milian, BETTINASTR. Nr. 21,
6050 OFFENBACH am MAIN,
W. GERMANY

ZIARUL TUTUROR ROMÂNILOR

Români!

Dia nici o pasă să nu
lipsească ziarul

Cuvântul Românesc!

UN ZIAR PENTRU ROMÂNII
NU POATE FI FĂCUT
FĂRĂ ROMÂNII
RĂSPUNZĂTORI
FĂCETI ABONAMENTE NOI

ABONAMENTUL
DUMNEAVOASTRĂ
SUNT UN ZIAR
CARE LUPĂ
PENTRU O CAUZĂ DREAPTĂ

CĂSĂTORII

* Român, om bun, înțelegător și inteligent, de profesie strungar, apariție fizică foarte plăcută, 38 de ani, sa-ten, ochi albaștri, 1,77 m înălțime, 80 kg., distractiv, ne băutor și ne fumător, doresc să cunosc o doamnă sau domnișoară cu calități asemănătoare, etate până la 36 de ani, pentru înțelegerea unei căsătorii trainice, sincere și fericite. Persoanele interesate sunt rugate a se adresa, adăugând o fotografie și data nașterii, pe următoarea adresă: Matei Tudorel, Hotel Cairo City, 42 Marni St., Vathis-Square, Athens (108), Greece.

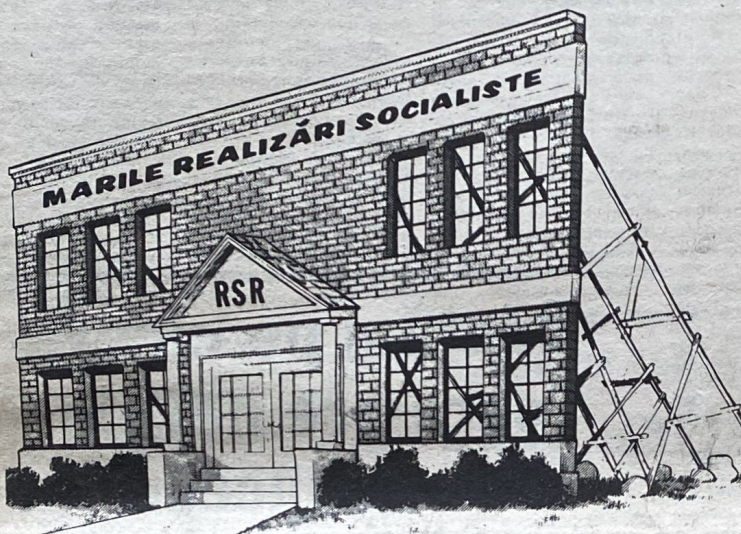
SĂ RÂDEM... SAU SĂ PLÂNGEM...?

ANUL 8 Nr. 57

APARE CÂND ARE INSPIRAȚIE

URZICA LIBERĂ

Vederi din țară

ROMÂNIA DUPĂ "20 DE ANI LUMINĂ"

p. conf. Dinu MĂTRĂGUNĂ

GLUME

* Un țigan vine la Ceaușescu și-l roagă să-l facă președinte de colectivă. Șeful statului îi promite că-l va îndeplini dorința, dacă țiganul va dovedi pricepere și îi va răspunde cu trei recomandări:

- Cum trebuie procedat, pentru a dispărea cozile care stau în fața magazinelor?

Tiganul: Să se dea populației ce se exportă și să se exporte ceea ce se dă populației.

- Cum să se rezolve lipsa de locuințe?

Tiganul: Să se deschidă granițele, pentru ca oricine să poată pleca.

- Cum să dezvețe credincioșii de a mai merge la biserică?

Tiganul: Să se înlocuiască icoanele cu lozinci de partid și cu portretul șefului statului.

* Președintele Germaniei de Vest, care a fost în vizită oficială în R.S.R. privind problema reunificării familiilor de Sași și Svabi, este primit pe aeroportul Otopeni de nea Nicu cu garda de onoare. Președintele german rostește cuvântul de salut ostașilor dingardă: "Dragi ostași, am venit să-l iau pe Sași!", iar ostașii răspund: "Să trăiți Domn Președinte, luați-ne pe noi înainte!"

* Toți porcii din România, organizează puternice demonstrații de protest pentru reintegrarea corpului. Capul, picioarele și coada în țară, restul în străinătate.

* Fidel Castro se duce în vizită la Brejnev. Printre altele, Castro solicită un ajutor financiar de 10 milioane de ruble, la care Brejnev îi promite imediat întreaga sumă. Castro revine și îi cere 20 de milioane. Brejnev i le promite imediat, fără discuții. Atunci Castro, prinde curaj și îi solicită din nou 50 de milioane. Brejnev nu comentează nici de această dată și i le promite chiar pentru a doua zi.

Surprins de ușurința cu care i se acordă această sumă frumusească, întreabă totuși, cum se face că i se dau banii cu atâtă ușurință, chiar cu un zâmbet de satisfacție pe buze.

Brejnev îi răspunde: - Mă gândesc numai ce mustră o să facă Ceaușescu mâine, când o să-l telefonez să-ți trimită banii.

* Într-una din sesiunile de partid secretarul vorbește salariilor despre exploatarea omului de către om, bineînțeles, în țările capitaliste. La care, Bulă se scoală în picioare și zice:

- Aveți dreptate, tov. secretar, la noi e invers...

* Știți de ce nu se găsește hârtie igienică în țară? Pentru că conform planului cincinal această se produce pe cap de locuitor, iar în momentul de față în țară sunt mai multe funduri decât capete.

* Ceaușescu cu consoarta lui, după publicarea legii prin care interzi-

cea avorturile în țară, a făcut o vizită într'un colhoz și discutând cu brigadierul dela ferma de porci, la despărțire, îi zice acestuia:

- Băde loane, câți copii ai?

- 2 - răspunde acesta.

- Te rog să-mi mai faci doi, zice Ceaușescu, și dă să plece.

Bădea Ion, nedumerit, îl întreabă:

- Păi, tov. prim secretar, nu mi-ai spus cum facem: vine toarașă Elena la mine, sau viu eu la București?

* Bulă vine la sedința festivă cu hainele mototolite.

- Bine, tovarășe Bulă, așa se participă la o sedință sârbătorească, în haine mototolite?

- Păi să vedeți, dădui drumul la radio și am auzit cum tovarășul Ceaușescu ne-a felicitat pe toți, dădu-i drumul la televizor și l-am văzut tot pe tovarășul Ceaușescu care ne spunea cum ne-a felicitat pe toți, așa că n'am mai avut curajul să mai bag ceva în priză...

* Hârtia igienică se vinde acum numai pe bază de adeverință dela partid. Trebuie să dovedești că ai avut ce mânca ziua trecută.

* Poporul sovietic este cel mai bogat popor din lume. Fiecărui cetățean sovietic, îi revin câte 4 galbeni. Desigur este vorba de rasa galbenă, adică de...Chinezi.

SCORPIA CU PATRU FEȚE

Doamne, nu-ți mai bate joc
De-un popor fără noroc.
Scorpia cu patru fețe
Dă poporului povețe.

Toanele și bunul plac
Au suit SCROAFA'n copac
Si cu grație porcină
Se consideră regină.

VACA paște prin fânețe
Lăsând urme pe ostrețe
Si uitând cât e de toantă
Se închipuie savantă.

BROASCA, dac'a'mbătrănit,
Gușile și-a răscroît.
Se vrea tânără și roză,
Dar nu scapă de scleroză.

Nu mai scapă nicidecum
VIPEREI ce-i lese'n drum.
Însă vrea să i se spună
Mama dragă, zâna bună.

SCORPIA CU PATRU FETE
Dă poporului povețe.
Doamne, nu-ți mai bate joc,
De-un popor fără noroc.

BASILIUS

EPIGRAME

Tom DEGEȚEL

CLEVTITORULUI

Are-atâția prieten! O, nenumărați,
de-i vezi împreună, poți să juri că-s frați!
Însă cum e singur și te nimereste,
își ia frații'n gură și-i măcelărește!

LECȚIE DE ISTORIE

Istoria începe dragii mei,
cu-o ceată de pungăși și derbedei,
discipoli ai curentului marxist,
care-au format partidul comunist.

TEORIE MARXISTĂ

Capitalul cel mai prețios
este omul - zis-a Marx odată;
dar să nu-i dai pâine de prisos,
și să-l ții cu limba ferecată.

UNUI ALITERAT

Poezia, teatrul, până și romanul,
sunt pentru băiatul ca un mizilici:
Serie'ntr'una geniul - scrie cu toptamul,
toacă timp aiurea, nespunând nimic.

POLIGLOTULUI

Toate limbile pământului le știe
faptă pentru care este demn de stimă.
Când vorbește însă, crezi că-i pantomimă,
însăși limba mamă e'n devălmașie.

SCÎNTEIA TINERETULUI

Tineretul roșu are iarul lui,
care povestește tot de dumnealui;
dar ca să difere cât de cât cumva,
pe pagina'ntăia, stă nevastă-sa.

UNUI PREOT COMUNIST

Eu sunt adevărul, viața și iertarea
tot exilul trebuie s'audă;
despre cea mai modernistă Iudă
care cântă ura și destrăbălarea.

ACTIVITĂȚII P.C.R.

Munca-i o onoare, strigă tovi'n cor;
e păcat ca plebea să se lenească:
ba să poarte jugul și să tot plătească,
pentru fiul țării cel risipitor.

Rățoiul

exilat

ANUL XV

OUL Nr. 66

PORTRETE:

CEAUȘESCU AL ROMÂNIEI
ÎMPREUNĂ CU FAMILIA

Dona RĂȚOIUL

POLITICA RUSIEI SOVIETICE FAȚĂ DE EUROPA

—Mihai MĂRCULESCU—

Unul din obiectivele prioritare ale geopoliticii Rusiei Sovietice, este să-și întindă controlul asupra întregii Europe. Pentru ajungerea scopului, URSS va întreprinde o dublă politică:

O politică neoficială, pentru că n'a fost niciodată recunoscută ca făcând parte din preocupările sau planurile guvernului sovietic și din a cărei analiză vom putea deduce sensul adevărat, dedesubturile și telurile urmărite de Rusia Sovietică în Europa.

După aceea, o politică oficială, care este definită și apărută în toate împrejurările: în conferințele și întâlnirile internaționale, în presă, la televiziune, sau prin reprezentanții lor oficiali în străinătate.

Aceste două politici sunt complementare și au un singur scop: cucerirea Europei.

Concretizarea politicii neoficiale, se va face pe două căi: prima cale, este ofensiva directă, făcându-se apel la punerea în practică a mai multor procedee sau acțiuni, dintre care am reținut următoarele:

• Prin amenințarea pe care o reprezintă prezența a 5 milioane de oameni înarmați până în dinți ai Pactului din Varșovia, cu tancuri și armament nuclear.

• Prin rețelele de spionaj și sabotaj pe care Rusia Sovietică le are la dispoziția ei în țările occidentale.

• Prin activitatea partidelor comuniste occidentale, a căror misiune, între altele, este să lupte în contra unității europene pentru a lăsa Europa în neputința de a se apăra în fața Rusiei Sovietice.

• În sfârșit, unul din mijloacele cele mai primejdioase și mai periculoase pe care URSS le întreprinde pentru a-și ajunge obiectivul, este "destinderea" ("la

détente"). Pentru Rusia Sovietică, destinderea nu înseamnă numai intensificarea cooperăției economice și industriale de o parte și de cealaltă a Cortinei de Fier, ci este și o abilitate tactică de demobilizare a opiniei publice occidentale, care întotdeauna i-a dat cele mai efective și mai bune rezultate.

Trebuie știut că pentru Rusia Sovietică, destinderea nu înseamnă "statu quo", pentru că în tot timpul destinderii, toate forțele de care dispune URSS în Europa, în afară de cele militare, își vor continua activitatea pentru cucerirea Europei. Pentru Moscova, nu există contradicție între destindere și continuarea acestei lupte. Așa se explică cum în timpul marelui destinderii, care a avut loc în decada din 1968 la 1978, Rusia Sovietică a obținut cea mai mare victorie în epoca de după război, prin semnarea în 1975 a Tratatului de la Helsinki, prin care forul internațional a confirmat limitele imperiului sovietic, obținerea acestui succes n'a împiedicat-o să organizeze ocuparea Angolei și a Mozambicului, prin intermediul trupelor cubane.

Ajungem acum la al doilea mijloc neoficial de cucerire al Europei, de data aceasta printr-o ofensivă indirectă, prin Africa, aplicând sfaturile și directivele date de Lenin: "Acela care stăpânește Africa, stăpânește Europa". Prin cucerirea Africii, forțele sovietice vor cădea în spatele apărării țărilor europene, grupate în Alianța Atlantică. Așa se explică marile sacrificii făcute de Rusia Sovietică în această direcție, precum și prezența ei politică și militară actuală în Libia, Etiopia, Angola și Mozambic.

În linii generale, aceasta este politica neoficială a Rusiei Sovietice, pentru a

ajunge să controleze continentul european.

În privința politicii ei oficiale, aceasta se bazează de la sfârșitul războiului, de acum 40 de ani, pe Acordurile de la Yalta și Postdam și se poate rezuma în următoarele puncte:

• Respectul frontierelor stabilite la Yalta și Postdam și confirmate în 1975, la Helsinki.

• Împărțirea Germaniei în două state cu drepturi egale, ceea ce s'a obținut în 1973, prin Ostpolitik.

• Plecarea trupelor americane din Europa. După intrarea Germaniei Federale în OTAN și crearea Pactului din Varșovia, Rusia Sovietică va propune în toate împrejurările dizolvarea simultană a OTAN-ului și a Pactului din Varșovia, pentru că prin acest procedeu s'a obținut plecarea trupelor americane din Europa. După aceea, trupele sovietice, pe baza tratatelor bilaterale pe care le vor încheia, vor putea oricând să se întoarcă în țările respective.

• În fine, o opoziție permanentă și decisivă împotriva unității politice și militare a Europei Occidentale. Rusia Sovietică își dă prea bine seama că în cazul când această unitate s'ar realiza, Europa Occidentală ar deveni un veritabil centru de putere, lucru pe care ea nu îl poate admite. Pentru URSS, toate mijloacele trebuie utilizate în vederea împiedicării organizării Europei libere, însă respectând o anumită limită și aplicând tactica cunoscută și recomandată de Lenin, numită "la Baionetă și a Oțelului", citată de Nixon în Memoriile lui și care se poate enunța în felul următor: "Sonduți cu baionetele. Dacă întâlniți un teren moale, înaintați. Dacă întâlniți oțelul, retrageți-vă."

Politica oficială este în

mod permanent reamintită occidentalului. În acest sens, în a releva articolul unui specialist sovietic în problemele europene, Vadim NEKRASOV, apărut în Studeutsche Zeitung, din 7 Noiembrie 1984, intitulat "Realitățile Europei."

Sub motivul că în ultimul timp s'a început o campanie în Statele Unite, prin care se pune în discuție existența actualelor frontiere europene. Nekrasov consideră această campanie ca o manevră strategică împotriva ordinii internaționale stabilită la Yalta și la Postdam. Susține autorul articolului, că la Conferința de la Yalta, reprezentanții celor 3 mari puteri n'au luat hotărâri în legătură cu împărțirea lumii în "sfere de influență" și nici nu s'a discutat de harta Europei. Ceea ce s'a negociat, a fost numai obținerea unei ordini internaționale, care să asigure o pace justă. Scopul

Acordurilor de la Yalta și Postdam a fost realizarea securității în Europa de după război, pentru a împiedica pe viitor, tot ceea ce ar putea provoca izbucnirea unui nou conflict. "Participanții la Conferință citează pe Vadim Nekrasov - au fost de asemenea de acord să considere că cea mai importantă condiție a securității europene, este aceea de a nu permite Germaniei o nouă agresiune". După ce arată că datorită Yaltei a început destinderea în relațiile europene, Nekrasov termină articolul pe un ton amenințător:

"Acei care contestă astăzi importanța și trăinicia acestor decizii, ca și a actului de drept internațional care a rezultat, se joacă cu pacea și uită învățămintele istoriei. Ordinea politico-teritorială în Europa, astfel cum a fost constituită, drept rezultat al celui de al doilea război mondial, este definitivă, in-

violabilă și nu poate fi supusă nici unei revizuirii, de oricare natură ar fi."

După cum se poate constata din acest articol, autoritățile sovietice au o singură preocupare: aceea ca Acordurile de la Yalta și Postdam să continue a fi recunoscute și aplicate, pentru că numai aplicarea strictă a acestor dispozițiuni, le poate asigura securitatea prin diviziunea Germaniei. Pentru Rusia Sovietică, împiedicând Germania să-și regăsească forța, vor împiedica unitatea Europei, deoarece Europa unită fără o Germanie puternică, nu numai din punct de vedere economic, dar și politic și militar, va fi în imposibilitate să se realizeze și să existe.

Acesta este scopul politic al Rusiei Sovietice în Europa și Acordurile de la Yalta și Postdam, instrumentele de realizare ale acestei politici. □

Căutăm pe cineva care are nevoie de un început

Spring/Summer '85

the job book
Ontario Youth Corps

Our Investment in Tomorrow.

ONTARIO YOUTH OPPORTUNITIES BILD

Avem servicii bune. Servicii pentru tineri băieți și fete cu puțină experiență; servicii pentru persoane cu probleme de sănătate, servicii pentru tineri nativi. Vă puteți încadra în această categorie dacă aveți vârsta de 15-24 ani; educație mai puțină decât gradul 12, nu mergeți la școală și nu ați fost angajați în ultimile 12 săptămâni.

Pentru mai multe informații, cereți o copie după "Cartea Serviciului", la Centrul pentru Angajarea tinerilor din zona Dvs, Centrul Comunal de Informații sau YM/CA.

Ori, simplu, telefonați la "Youth Hotline" la 1-800-263-7777. Meriți.

**Telefonați la
"Youth Hotline"
1-800-263-7777.**

ONTARIO YOUTH OPPORTUNITIES

BILD
ONTARIO
Youth
Secretariat

DEFICIENȚELE SISTEMULUI SOVIETIC

—Nicu COSTESCU—

Neajunsurile pe care le întâmpină Uniunea Sovietică sunt grave și evidente. Dintre cele multe enumerăm rările care privesc populația. Alimentele sunt raționalizate în unele orașe. Carnea e greu de procurat, legumele sunt de calitate inferioară. Anul trecut recolta de cereale a fost de 100 milioane în loc de 170 milioane de tone cât fusese planificat. De gase ani consecutivi recolta de grâne se află mult sub cifrele de plan. Criza de locuințe nu poate fi remediată. La Moscova 20% din populație mai con-

viește în locuințe cu baia și bucătăria în comun. Mortalitatea infantilă este de două ori mai ridicată decât în Statele Unite. Alcoolismul este epidemic. Durata de viață a bărbaților a scăzut de la 66 ani la 62 ani în ultimile două decenii. În 1984 economia sovietică a înregistrat o creștere de numai 2,6%; o singură dată creșterea a fost sub această cifră de la cede al doilea război mondial încoace.

În 1959 Nîchita Hrușciov afirmase că economia sovietică o va întrece pe cea americană până în 1980.

Astăzi, raportat la cap de locuitor, venitul global al țării e de două ori mai mare în Statele Unite decât în Uniunea Sovietică. În domeniul tehnologiei înalte și avansate (electronică și computere), Sovieticii rămân în urmă în mod disperat. Nu puțini analiști consideră că rămânerea în urmă globală sporește continuu de natură că la sfârșitul acestui secol Uniunea Sovietică va fi relativ mai înăpoiată față de rivalii mai occidentali decât ora Rusia țaristă în 1917 față de aceleași țări civilizate apusene. □

**Abonamentul D-stră
susține un ziar care luptă
pentru o cauză dreaptă**

(Radio Europa Liberă, emisiunea "De vorbă cu ascultătorii")

partidul a trait cu iluzia ca trecerea dintr'o formă de proprietate înalta, respectiv dela individuali la stat nu analiza modul în care a funcționat dele naționalizarea din 11 Iunie 1948 încoace, noua economie comunistă.

Sport

* Campionatul de fotbal Divizia "A" s'a întrerupt după 26 de etape în vederea pregătirii meciului cu Anglia dela 1 Mai a.c. În clasament continuă să conducă Steaua Buc. Dinamo se menține pe locul doi la patru puncte, iar Sportul Studențesc, care a obținut numai un egal în meciul cu Steaua dela 14 Aprilie, se menține pe locul trei la șase puncte față de lider, diferență foarte greu de recuperat. Între primele trei și restul echipelor este o diferență mare, valorică și de puncte, ilustrată și de faptul că între Sportul și U. Craiova clasată pe locul patru, este o diferență de opt puncte. Craiovenii au pierdut în etapa 26-a la F.C. Olt, fiind învinși de fostul lor jucător, Balaci. La coada clasamentului, în lupta pentru supraviețuirea în Divizia "A", care este tot atât de pasionantă ca și lupta pentru titlu, sunt angajate nouă echipe, dintre care numai una "Poli" Iași este fără nici o speranță. Așteptăm ca etapele următoare să producă unele clarificări.

CLASAMENTUL

1. STEAUA	26	20	5	1	58-14	45
2. Dinamo	26	16	9	1	48-23	41
3. Sportul stud.	26	16	7	3	53-19	39
4. Univ. Craiova	26	13	5	8	48-34	31
5. Corvinul	26	12	2	12	44-37	26
6. A.S.A. Tg. Mureș	26	10	6	10	22-24	26
7. Gloria Buzău	26	9	8	9	39-41	26
8. "Poli" Timișoara	26	9	7	10	24-36	25
9. Rapid	26	8	8	10	29-30	24
10. F.C. Bihor	26	10	3	13	29-35	23
11. F.C. Olt	26	10	3	13	26-37	23
12. F.C.M. Brașov	26	9	4	13	25-33	22
13. Jiul	26	8	5	13	26-40	22
14. F.C. Argeș	26	8	5	13	33-32	21
15. Chimia Rm. Vilcea	26	8	4	14	22-43	21
16. F.C. Baia Mare	26	7	5	14	24-32	19
17. S.C. Bacău	26	3	8	15	24-49	14
18. "Poli" Iași						

REZULTATE TEHNICE

A.S.A. Tg. Mureș	- "Poli" Timișoara	2-0 (0-0)
F.C. Bihor	- F.C. Argeș	2-0 (1-0)
Politehnica Iași	- Dinamo	1-2 (1-2)
Gloria Buzău	- F.C.M. Brașov	3-0 (1-0)
Rapid	- Chimia Rm. Vilcea	3-0 (0-0)
F.C. Olt	- Univ. Craiova	1-0 (0-0)
Jiul Petroșani	- Steaua	2-3 (1-1)
S.C. Bacău	- F.C. Baia Mare	3-0 (3-0)
Sportul studențesc	- Corvinul Hunedoara	1-0 (0-0)

Coras, dribblează pe Mărgineanu și șutează imparable înscrisând golul victoriei.
(Fază din meciul Sportul Studențesc - Corvinul 1-0)

EL MUNDIAL MEXICO 86

România - Turcia 3-0 (3-0)

* La 3 Aprilie a.c. s'a disputat la Craiova meciul de fotbal dintre echipele României și Turciei, terminat cu victoria categorică a echipei române. Scorul a fost deschis de Hagi, din lovitură liberă, iar Cămătaru înscrie următoarele două goluri. După pauză românii înținesc ritmul jocului și ratează o serie de ocazii favorabile. În ultimele 20 de minute este introdus în teren Balaci, care este însă departe de forma care l-a consacrat. El ratează o lovitură dela 11 m.

Cămătaru recuperează o minge dela apărătorii turci și înscrie al doilea gol al echipei române.

La închiderea ediției:

România - Anglia 0-0
Irlanda de Nord - Turcia 2-0

* În cele trei serii ale Diviziei "B" de fotbal sau disputat 23 de etape. Situația în fruntea clasamentelor este neschimbată. În seria I-a continuă să conducă Dunărea CSU Galați, urmată la numai 2 puncte de Petrolul Ploiești și probabil că învingătoare nu se va decide până în ultima etapă. Dinamo Victoria Buc. continuă să conducă destul de autoritar în seria II-a, unde Soimii IPA Sibiu nu are decât o șansă teoretică. Gloria Bistrița a redus dela șase la patru diferența de puncte dintre ea și liderul "U" Cluj, dar șansa câștigării seriei rămâne de partea studenților clujeni, deoarece în seria III-a patru puncte sunt un avantaj aproape imposibil de recuperat.

CLASAMENTUL SERIA I-A

1. DUN. C.S.U.	23	19	2	2	44-11	40
2. Petrolul P.	23	17	4	2	52-17	38
3. Oțelul G.	23	9	6	8	35-20	24
4. F.C. C-va	23	9	6	8	36-27	24
5. C.S.M. Sv.	23	10	4	9	40-24	24
6. Prog. Br.	23	12	10	1	32-32	24
7. Metalul P.	23	10	3	10	34-35	23
8. C.F.R. Paș.	23	10	2	11	28-32	22
9. Olimp. Rm. S.	23	10	2	11	27-34	22
10. C.S. Botoșani	23	8	5	10	25-33	21
11. Chimia Făl.	23	9	3	11	23-32	21
12. A.S. Mizil	23	9	3	11	35-49	21
13. Partiz. Bacău	23	9	1	13	26-31	19
14. Ceahlău P.N.	23	7	5	11	30-36	19
15. Met. Mang.	23	8	3	12	25-35	19
16. Prah. P.	23	7	4	12	22-31	18
17. F.E.P.A. 74 Br.	23	8	2	13	22-37	18
18. U. D. Focș.	23	6	5	12	26-36	17

CLASAMENTUL SERIA II-A

1. DIN. VICT.	23	14	7	2	45-21	35
2. Soimii IPA	23	14	3	6	45-18	31
3. Automatica	23	10	5	8	25-21	25
4. Mec. fină St.	23	11	3	9	33-33	25
5. C.S. Tîrgov.	23	11	5	7	35-23	24
6. Prog. Vul.	23	10	4	9	35-32	24
7. IMASA	23	8	7	7	23-24	24
8. Tractorul Bv.	23	9	5	9	31-27	23
9. Chim. Tîrn.	23	10	3	10	31-34	23
10. Carpați Mîrș.	23	10	1	12	35-33	21
11. I.P. Aluminu	23	8	5	10	27-29	21
12. Gaz metan	23	8	5	10	24-31	21
13. Metalul Buc.	23	7	7	9	28-41	21
14. Fl. Moreni	23	8	4	11	26-30	20
15. Autobuzul	23	6	7	10	27-32	19
16. CSM Tr. S.	23	8	3	12	26-35	19
17. Unirea Alex.	23	5	8	10	24-37	18
18. Min. Motru	23	5	7	11	14-27	17

CLASAMENTUL SERIA III-A

1. "U" C.I.-NAP.	23	14	7	2	45-12	35
2. Gloria Bie.	23	13	5	5	42-14	31
3. Armătura Zal.	23	12	2	9	40-25	26
4. Aurul Brad	23	11	3	9	28-24	25
5. C.S.M. Reșița	23	11	3	9	25-24	25
6. Strung. Arad	23	11	10	2	28-30	24
7. Minerul Lup.	23	10	4	9	33-37	24
8. Min. Căvinio	23	10	3	10	48-43	23
9. Mureșul Deva	23	8	7	8	30-25	23
10. FCM UTA	23	10	3	10	30-28	23
11. Unirea A. I.	23	10	3	10	24-25	22
12. CFR Tim.	23	8	5	10	26-25	21
13. Olimpia S.M.	23	7	6	10	36-34	20
14. Met. Cugir	23	7	6	10	26-27	20
15. Avint. Reghin	23	8	3	12	23-30	19
16. Gloria Reș.	23	8	2	13	20-49	18
17. Ind. elmei	23	8	5	12	22-35	17
18. Sticla Argeș	23	6	5	12	13-40	17

* Echipa H.C. Minaur Baia Mare a câștigat cea de a 4-a ediție a "Cupei I.H.F." la handbal, învingând în finală echipa sovietică S.I.I. Zaporje, câștigătoare ediției precedente, cu 22 - 17 la Baia Mare și pierzând cu 14 - 18 jocul dela Zaporje. Scorul general 36 - 35. La Zaporje a fost o partidă dramatică românii fiind câștigători, ca scor general, până cu 45 de secunde înainte de final când Sovieticii înscriu, scorul devenind astfel 17 - 14. Jocul se reia și în ultima secundă a jocului A. Stamate șutează dela mijlocul terenului înscrisând un gol senzațional care consfințește victoria, ca scor general, a echipei H.C. Minaur. Golurile echipei Minaur au fost înscrise de M. Voinea (7), Flangea (2), Porumb (2), Boroș (1), Marta (1) și Stamate (1). În semifinale românii au învins pe Wat Margarethen Viena cu 37 - 19 la Baia Mare și cu 28 - 25 la Viena.

Maricel Voinea, jucătorul de bază al lui Minaur, aruncă la poartă în meciul cu WAT Margarethen, Viena.

RUGBY: ROMÂNIA - ITALIA 7 - 6 (3 - 3).

* La 14 Aprilie a.c. s'a disputat la Brașov meciul de rugby dintre echipele României și Italiei, confănd pentru campionatul european organizat de F.I.R.A. Români, cu patru debutanți în echipă, au câștigat cu greu, dar pe merit, în fața unei echipe care a surprins prin jocul bun al pachetului de înaintași. Au marcat: Toader - eseu (min.59), Ion - l.p. (min.30), respectiv Bertarello 2, l.p. (min.5 și 73). A arbitrat J.P. Vedel (Franța).

PE SCURT DIN ȚARĂ

Liber dar izolat, descrie situația actuală a părintelui Calciu. N'are telefon, nu primește scrisori și vizitatorii, care s'ar încumeta să-l vadă, sunt întâmpinați de securității care stau de pândă la poartă. Elveția i-a acordat viză de intrare, dar României nu-i dau viză de ieșire.

Agentele străine de specialitate cred că rezervele de petrol ale României mai pot asigura o producție la nivelul exploatării actuale, pentru numai 11 ani, iar gazul metan va ajunge numai pentru 5 ani.

Metroul bucureștean a înregistrat 185 de milioane de călători dela înființare (1979), și este al 73-lea metrou din lume.

Pentru 1985 RSR-ul va importa din URSS 6 milioane de tone de petrol, iar în 1986 - 8 milioane. Rafinările pot prelucra 30 de milioane tone pe an, iar producția internă e de 12-13 milioane tone (și asta cu mari eforturi). Deci marea industrie chimică, în cele mai optime condiții va lucra doar cu 2/3 capacitate. Din Orientul mijlociu RSR importă doar 1 milion de tone.

Soferii de taxiuri, recepționiștii dela hoteluri, chelnerii, toți trebuie să raporteze la securitate ce-au auzit și ce-au făcut clienții cu care au venit în contact.

Nu există nici o coincidență între itinerariul trenurilor și sosirea și plecarea trenurilor. Întârzierile se numără cu orele pe distanțe mici, 100-200 Km.

Dumnezeu a dat zăpada, guvernul a oferit "muncă voluntară" ca să se curețe zăpada, dar...nu sunt lopeți. S'au comandat în grabă 1000 de lopeți ca să se curețe Triajul Gării de Nord.

Ești Român , ai luat o odaie la hotel pe o săptămână, o lună, etc. ca să-ți petreci vacanța pe litoral, dar seara când te întorci îți găsești bagajele la ușă. Odaia a fost oferită unei personalități cu "valută".

Ceausescu a primit o cerere din partea reprezentanților partidului ecologist german ca să elibereze trei deținuți politici: Radu Filipescu, Dragoș Oloieru și Erno Borbely.

Alături de alte mari și extra calități, tov. Nicolae își va înscrie încă un titlu pe cartea de vizită: Mare Compozitor. El lucrează de vreo 20 de ani la o Simfonie "Opus Nouă".

Nimeni n'are voie să devină popular. Asta se aplică și artiștilor, în special celor care apar la televizor. Dacă vreun "teleast" devine prea popular, el este înlocuit.

"El greșeste, un activist poate greși; partidul însă nu greșeste niciodată," scrie Tudor Gavril (Cronica, nr. 46) într-un articol: "Chipul activistului în filmul românesc."

Unele medicamente, și cele mai populare, lipsesc cu adevărat: aspirina, ergotoxinul și alte preparate necesare pentru susținerea circulației și a inimii. Cum aceste medicamente sunt folosite mai mult de bătrâni, este dela sine înțeles ce urmărește guvernul.

Pentru economisirea energiei, farmaciile sunt aprovizionate odată pe lună. Dacă între timp se termină medicamentele, bolnavul trebuie să aștepte ori să le cumpere pe sub mână. Întotdeauna farmacistul "termină medicamentele înainte de a le vinde."

În RSR nu există șomaj, și deci nu există nici ajutor de șomaj. Cei fără lucru intră în categoria "concediu fără plată". Altor, mai norocoși, li se acordă "concediu de odihnă" ca un preambul al concediului fără plată.

Ziarele se ocupă pe larg de spionajul făcut de agenții din Vest, și asta după declarațiile guvernelor comuniste. Despre spionii comunisti prinși nu se spune nimic, după cum nici despre un spion român, arestat recent, în India.

În 20 de ani Ceausescu a făcut 607 vizite de lucru. (Cam o vizită la 12-13 zile).

Guvernul a cedat presiunii unei delegații americane și a promis că a doua biserică baptistă din Oradea nu va fi distrusă până când credincioșii nu-și vor găsi un alt local.

În Gara de Nord s'au instalat ecrane de televizor care anunță orarul trenurilor.

Cam trei sferturi din spațiul magazinelor este ocupat de băuturi alcoolice.

RSR face parte din 650 de organizații internaționale. Efectiv ca este activă doar în acele unde-și poate etala propaganda.

RSR este vizitat de aproape 20 de ziariști străini pe an.

ȘTIRI DIN ȚARĂ

CRONICA RADIO

PERICOLUL TRANSILVANIEI ESTE CEAUȘESCU

Cu fineța mânușilor de box, tov. Grigori Romanov, membru în Biroul Politic Sovietic, l-a avertizat pe tov. Ceaușescu despre consecințele situației economice (și cultur personalității, N.R.) ce există în RSR.

Într-o recentă vizită în Ungaria, omul Kremlinului a subliniat realizările economice, libertatea pe care guvernul din Budapesta o acordă companiilor industriale și pragmatismul conducătorilor, promitând o viitoare "COOPERARE" și "schimburi" de idei (Sublinierile noastre, N.R.) între cele două țări socialiste.

Laudele sunt adevărate. Orice călător, în drum spre România, care a trecut prin Ungaria, a văzut diferența. (Notă: d. Elliott Abrams, ministru american la Departamentul de Stat, într'un interviu acordat postului de radio "Europa Liberă" a declarat: "în cazul Ungariei...când o comparăm cu Uniunea Sovietică, Cehoslovacia, România, este un loc în care e mai bine să trăiești din punct de vedere al drepturilor omului.")

Ce ne îngrijorează e că Ungurii-arătând Rușilor că sistemul lor economic (alături cu ideile capitaliste, N.R.) oferă o viață mai bună și mai liberă cetățenilor din Vestul Europei-vor cere Transilvania, nu în baza drepturilor istorice pe care nu le au, ci în baza "drepturilor omului". Cum Ivan este doctor în "eliberarea popoarelor", ne putem aștepta la orice.

Argumentul că Românii sunt terorizați la fel ca și Ungurii, servește de asemenea propagandei irentismului maghiar.

Ei au dreptul să strige că vor să elibereze de sub teroarea ceaușistă, nu numai pe Unguri, dar și celelalte minorități din țară, chiar și pe...Români.

Dacă mâine trupul României va fi ciuntit, Ungurii nu se vor putea lăuda că au câștigat Transilvania, deoarece Ceaușescu a pierdut-o!

O NOUĂ BRÂNĂ!

A apărut în țară o nouă brânză; din dragoste pentru "Fiul Iubit" i s-a dat numele de "Căscaval de Scornicești", făcut din lapte de Scornicești procurat de o doamnă vacă ce își are buletinul de identitate eliberat de șeful urbiei Scornicești.

SE'NCĂLZESC

PESTE HOTARE!

Diplomații străini din București și-au trimis familiile lor în Apus, sau în celelalte țări satelite. Motivul este lipsa de energie care ține termometrul doar cu câteva grade peste linia de îngheț.

UNDE-I PROFESORUL

NICOLAE STOIA?

De 9 luni nu se știe despre Prof. N. Stoia din Timișoara. În 1984 el a publicat o carte în samizdat intitulată "Adevărul" și în care descrie suferința poporului român din partea comunistilor. Pentru a scris adevărul, a fost arestat în 1984 și acum nimeni nu poate afla unde este.

CONTROLUL SCRISORILOR

Dacă un individ, urmărit de securitate, pune o scrisoare la cutie, agentul care-l urmărește, pune și el la cutie, imediat, un ziar. Cei care ridică scrisorile dela cutie, sunt instruiți de securitate, să scoată scrisorile cu grijă și ori ce scrisoare aflată sub ziarul aruncat de securitate, e trimisă spre a fi citită de agenții special însărcinați cu cenzura corespondenței.

CRONICĂ NECENZURATĂ

Deosebiri și asemănări:

INTRE ETIOPIA SI RSR

Etiopia este în Africa.

RSR este în Europa.

Conducătorul Etiopiei este Mengistu Haile Mariam, cu nevastă ne-savantă și ne-doctoară.

Conducătorul RSR-ului este Nicolae Ceaușescu cu nevastă savantă, doctoară și academiciană.

Etiopia și-a celebrat 10 ani dela "eliberare" cheltuind \$200 de milioane pentru scotch, steaguri, artificii și platforme, ca norodul să poată asculta promisiuni.

RSR-ul și-a sărbătorit 40 de ani dela "eliberare" aplaudând viitoarele succese ale planurilor cincinale ce vor începe în anul 2000!

Etiopia n'a ajuns la "Epoca Anilor de Lumină".

RSR a ajuns la "Epoca Anilor de Lumină" și becul de 40w.

Când se vor sărbători "41 de Ani Lumină" se vor întrebuința becuri de 41w.

Etiopia n'are datorii pentru că n'are industrie.

RSR are datorii pentru că are industrie multi-laterală.

Addis Abeba este capitala Etiopiei. Un oraș pitoresc care n'a fost încă supus planurilor de înfrumusețare.

Bucureștiul, capitala RSR-ului, este astăzi dărâmat ca să creeze spațiul vital defilărilor închinat sărbătoririi creșterii masei de mînta a tov. Conducător.

În Etiopia avem secetă.

În RSR avem "Revoluția Agricolă".

În Etiopia se moare de foame, în RSR se face coadă ca să nu mori de foame.

Etiopia vinde cafea, cărbuni, aur, etc.

RSR vinde totul, inclusiv copii din leagănele orfelinatelor.

Etiopia este condusă de un Consiliu Administrativ Militar.

RSR este condus de un Consiliu Administrativ de Familie.

SCUZELE CARE ACUZĂ

Frigul, întunericul și foametea se datoresc faptului că tov. Niculiță e patriot, anti-rus și "idipindint".

Așa cel puțin caută să ne asigure scribii comunisti: "A existat presupunerea" că România posedă rezerve de petrol suficiente și pe această bază s'a creat industria chimică!

Cine a făcut presupunerea? Fantasmagoricul din exil, ori oamenii partidului din RSR?

S'au clădit hidrocentrale electrice, dar în ultimii doi ani a fost secetă. Seceta nu-i ceva nou în România, o știu toți afară de cei care au cheltuit miliarde ca să clădească hidrocentrale pe toate pâraiele.

S'au clădit termocentrale ce urmau să folosească rezervele de cărbune lignit: Valea Jiului-Rovinari. Dar cărbunele, pe baza căruia s'au clădit uzinele, s'a aflat ulterior că-i "de-o valoare termică inferioară".

Logică: Întâi clădești termocentrala și apoi vezi dacă ai cărbunele de calitate necesară....

Cât despre a treia sursă de energie "Centralele nucleare sau atomice", România ar putea avea zeci și sute, dacă i-le-ar oferi cineva pe gratis.

Industrializarea României s'a făcut în baza științifică a socialismului: pe presupuneri, în contul petrolului care s'a epuizat, pe rugăciunile la Sf. Ilie că va da ploaie și'n baza cărbunelui care nu există.

Înima țării este securitate... ea bate, bate, bate!

Valoarea dolarului, la bursa neagră, oscilează în jurul sumei de 60 de lei.

Recensământul din 1 Ianuarie 1985: Populația țării 22.687.374; 10.5 milioane au servicii în activitatea economică socială. (29% lucrează în agricultură). Câmpul muncitorilor e format în proporție de 39% din femei.

Produsul Național Brut, al RSR, socotit de RSR, ar fi de \$2560 anual. Socotit în comparație cu valoarea dolarului și cu produsul din celelalte țări socialiste PNB al RSR ar fi de maximum \$1500. (Cel mai scăzut din Europa, cu excepția Albaniei).

"D. Ceaușescu a vorbit la Congresul al XIII-lea îndelung despre perspectivele luminoase ale țării, spre sfârșitul secolului al 20-lea. În ce privește situația actuală a fost mai puțin guraliv". (Bilanț economic și social pe anul 1984, editat de ziarul "Le Monde").

U. S. News, 18 Febr. 1985: India va vinde Uniunii Sovietice 500.000 de tone de grâu și de asemenea va vinde României 200.000 de tone.

Pentru anul 1985 Niculiță a decis să plătească 2.2 miliarde din datoria țării (aceasta include capital și dobânzi).

Restaurantele se închid la ora 9 seara.

După aproape trei luni de zile, cetățenii au acum voie să-și folosească propria mașină. Restricția Duminicilor "cu soț" sau "fără soț" rămâne în vigoare.

Gerul mare a avut și o parte bună. A înghețat Dunărea ușurând trecerea celor care doreau să fugă din RSR. Totodată se spune că și haitele de lupi au trecut în Iugoslavia.

Numărul turiștilor străini a fost mai mic ca în anii precedenți, dar statisticile arată că numărul lor a crescut. Acum se numără ca "turiști" și cei din vecinătatea hotarelor care, din diferite motive, trec zilnic pentru câteva ore, dintr-o țară în alta.

O triplă înțelegere între Moscova, București și Georgetown (Guyana): Avioanele Tupolev care fac cursa între Georgetown și Statele Unite (Miami, Fl. O) sunt pilotate de Români.

RSR, (scrie revista engleză "Survey")...rămâne una dintre cele mai sărace țări din blocul de Est, în care standardul de viață nu numai că a stagnat, ba chiar a decăzut în ultimii ani...Presă e masiv cenzurată...

Nu există alimente, și acele care există sunt de aruncat. Un doctor spune că laptele conține agenți patogeni (care pot cauza boli). De asemenea pâinea este transportată în camioane cu podeaua plină de praf și noroi. În unele unități de "Legume și Fructe" (ex. nr. 236 din Calea Victoriei) se vând mere putrede, lovit și murdare. Aceeși calitate se întâlnește și la ceapă, cartofi, morcovi, etc.

Aprovizionarea farmaciilor se face odată pe lună, și bine înțeles niciodată nu se dau destule medicamente ca să completeze prescripțiile doctorilor. Trebuesc dați bani pe sub mână ca să poți să-ți cumperi doctoria.

Pentru a reduce salariul muncitorilor, o nouă metodă a fost introdusă. Se face un plan de mare producție, care nu-i produs, dar care, în schimb, produce reducerea salariului deoarece nu s'a produs, atât cât se prevăzuse, în planul de producție!

Pe locul unde se găsea biserica Văcărești se va construi un nou Palat al Justiției. Iar actualul Palat al Justiției va fi transformat în Muzeu.

Întreprinderea Electro-Banat din Timișoara a oferit concediu "fără plată" la 470 de muncitori.

Reclamele luminoase au fost suprimate în mai toate orașele țării, (excepție face Scornicești) precum și în multe cartiere ale capitalei.

Din lipsă de combustibil, autobuzul care ducea pe turiștii străini pe Tampa ca să schize, și-a întrerupt circulația. În loc de autobuz călătorii au citit un anunț "...nu circula (autobuzele) decât dacă au combustibil pentru motoare Diesel."

În timp ce era nevoie de mai mult de jumătate de milion de locuințe, guvernul, prin "înfrumusețarea capitalei" a pus pe drumuri alte 40.000 de persoane, și asta în ajun de cumpănit iarnă.

Redactorul șef și redactorul adjuncat al revistei "Amfiteatru" au fost dați afară, iar responsabilă cu "secția poezia" Constanța Buzea, a fost retrogradată. Motivul: au lăsat să se publice poeziile Anei Blandiana. (Notă: în Febr. 1985 numele poetei apare în "România Literară")

A murit artistul Nae Roman, unul din vechi garda a artiștilor dela "Cărbuș", "Alhambra", etc.

SCUMP DAR PROST!

Campaniile: În Ungaria o cameră la hotel, încălzită după gust, cu apă caldă, hârtie de toaletă, săpun, cu asternuturi proaspete, costă \$7 pe zi.

În RSR o cameră neîncălzită, cu cearșafuri în care au mai dormit și alții, cu ștergare murdare, fără săpun, etc. costă \$25.

NU E LAPTE

DA'S "SUGACI"

În numai două luni, au fost delapidate cantități de lapte în valoare de circa 160 de mii de lei. "Sugacii" au fost cei care administrau "Întreprinderea Industriei Laptelui" din jud. Ilfov.

RECORDURI

DE MUNCĂ

Cooperativa agricolă din Hagietii, Ilfov, a bătut recordul în strângerea paielor de pe cele 137 de hectare ce le gospodărește. Strângerea păioaselor s'a făcut fără nici o pierdere de energie, fără nici o oră de muncă. S'a întrebuințat doar un chibrit! Paiela au fost intenționat arse!

ÎN ANII LUMINĂ

DOMNEȘTE

ÎNTUNERICUL

Televiziunea germană descrie orașul București de azi, cel căruia i se spunea ieri "micul Paris".

Ceea ce luminează străzile noaptea sunt lămpile de circulație, farurile dela autobuze și mașinile utilitare (salvarea, pompierii, etc.). Nu există vitrine luminate, ori firme care să-ți arate un cinematograful, restaurant, etc. Bucureștiul, spun cei dela televiziunea germană, este cea mai întunecată capitală europeană!

UCIDERE A PAPEI A FOST DECISĂ ÎN ROMÂNIA

Ziarul Italian "Europeo" publică un "top secret" document al serviciilor secrete militare italiene (SISMI), care arată amestecul Kremlinului în atentatul din Mai 1981 contra Papei.

Decizia finală-serie ziarul italian-a fost luată în cadrul unei întâlniri secrete a Miniștrilor Apărării Naționale ai țărilor ce formează Pactul dela Varșovia. Cel care a ordonat uciderea Papei a fost Mareșalul Ustinov al URSS.

ELECTRICITATE

BERECHET

Un securist, într-o scrisoare adresată postului de radio "Europa Liberă" mărturisește:

"Secția specială a închisorii Rahova reține în cele două celule (care sunt supravegheate zi și noapte) condamnații la moarte, care sunt executați de o instalație electronică subterană...."

Cei care nu-s condamnați la moarte își termină zilele prin puscării (câte una-două pe județ) deoarece acolo domnește "foametea, teroarea, bătăile sângeroase."

A fi omorât în puscărie este un lucru banal, "procuratura atât cea civilă cât și cea militară nici nu se mai deplasează ca să le semneze, nici cum să le mai raporteze cuiva. Mulți procurori din RSR au absolvit cursul de securitate la Băneasa, ceea ce-i scutește să mai țină cont de legi."

Și călăii s'au săturat de crimele lui Ceaușescu!

DIN CELE TREI COLȚURI ALE LUMII

Rubrică întocmită de ARGUS

Andreas Papandreu

Politica domnului Papandreu afectează întreaga Peninsulă Balcanică, prin schimbarea raportului de forțe în favoarea comunismului. Membră a Pieței Comune și a Pactului Atlantic, după ce a smuls nemeritate miliarde pentru compromisul admiterii Spaniei și a Portugaliei în Piața Comună, Grecia, prin domnul Papandreu, vorbește de un "paradox politic". Acest paradox, după Primul Ministru grec constă în faptul că face parte dintr-o alianță an-

ticomunistă în timp ce întreține cele mai bune relații cu comunistii și este aliat de drept cu Turcia, pe care o consideră singurul și realul adversar al Greciei. După ce i-a jucat festa domnului Karamanlis, Papandreu vrea să urgenceze noi alegeri pentru a-și asigura politica de stânga pe încă patru ani. Iată țara pentru care a fost sacrificată România, la Yalta, cum întoarce spatele Apusului care ne-a vândut. Breșa făcută prin defecțiunea Greciei, slăbește în mod considerabil frontul de Sud al Pactului Atlantic, izolând Turcia de țările apusene. Pasul spre stânga grecesc, aduce după sine continua depărtare a guvernului comunist din resere, de romanitatea balcanică. Aromânilor și călugărilor dela Sf. Munte, nu le rămân decât rugăciunile sau izgonirea neguțătorilor din Templu.

Acest teritoriu nupare să fie făcut pentru lupte violente. Insula pare mai mult să fie făcută pentru pictori și admiratori ai soarelui, decât pentru oameni cu puști. Cu toate acestea, în ultimii ani, Sri Lanka a început să combine terorismul din Nordul Irlandei, dezmembrațiile etnice din Cipru, cu geografia Americii Centrale, din care să ia naștere o nouă formă de luptă politică. Ca dezmembreare etnică - 72 % din populație sunt Sinhalezi, 18 % Tamils, 8 % Moors (Mahomedani), iar restul pretind a fi descins din Europeni.

Frontul Unit de Eliberare Tamil și Tigrii ai căror conducători se află în siguranță la Madras în India, în statul Tamil Nadu, vor un stat independent numit Eelam, cu capitala la Jaffna, de asemenea districtele nordice unde domină populația Tamil și districtele Trincomalee, Batticaloa și Ampara, ulti-

mile două fiind scenele unor recente lupte sângeroase. Geografic, Sri Lanka e parca făcută pentru luptele de guerilă, fiind constituită în mare parte din teritorii muntoase, plantații de ceai, etc.

În ultimile săptămâni, luptele de guerilă s-au soldat cu arderea câtorva mii de locuințe, dând naștere la zeci de mii de refugiați. Extremiștii Tamils au ars 17 persoane într-un autobuz. Cel puțin 85 de persoane au fost omorâte când un jeep încărcat cu exploziv a sârît în aer. Localnicii au învinuit mai întâi armata, dar apoi în debandada creată, au ucis persoane nevinovate de origine Tamil. Mai mult de 400 de persoane de origine Tamil au fost ucise de Sinhalezi într-o ambuscadă în Jaffna. În Amuradhapura, cunoscută pentru templele budiste, oficialitățile au mobilizat forțe de securitate în caz de sabotaj din partea rebelilor.

UNIUNEA SOVIETICĂ

Toate indicațiile arată că noul șef al Kremlinului Gorbaciov, se mișcă repede, căutând să-și mărească numărul simpatizanților lui din Biroul Politic. Pentru a cimenta poziția lui, el a numit la sfârșitul lunii Aprilie, 3 persoane pe care se poate baza. Victor Cherbrikov, 62 de ani, șeful KGB-

ului; Nicolai Ryzhnikov, 55 de ani, expert economic și Yegher Ligachev, 64 de ani, specialist de cadre. Pentru a putea avea un vot favorabil lui de 7-6, el a retras dreptul de vot ministrului apărării, unul din fosta "gardă veche", Socolov rămânând membru al Biroului Politic fără drept de vot.

ISRAEL

Guvernul israelian este îngrijorat că totala retragere a trupelor din Liban, va încuraja Siria să încerce să atace, printr-o ofensivă surpriză, recapturând înălțimile

Golan. Această teamă se bazează pe informațiile militare, care arată că Siria și-a mărit numărul de trupe și de armament greu din Valea Bekaa.

NICARAGUA

Președintele Reagan suferă de faptul că Congresul American a respins cererea de un ajutor de 14 milioane pentru trupele luptătorilor anti-comuniști, cunoscuți sub numele de "Contras" din Nicaragua, a ordonat suspendarea imediată a oricărui relații comerciale cu guvernul comunist sandinist.

"Activitățile acestei țări (Nicaragua) care este suportată de Uniunea Sovietică, sunt incompatibile cu relațiile țării noastre", a declarat purtătorul de cuvânt al Casei Albe, Larry Speakes.

ALBANIA

La 11 Aprilie 1985, a murit ultimul și cel mai mare stalinist contemporan, dictatorul roșu al Albaniei, Enver Hoxha. În locul lui a venit la putere Ramiz Alia de 59 de ani, care a promis că va merge neabătut pe drumul lui Hoxha, pe care îl consideră "cel mai mare om născut pe pământul Albaniei". Izolarea față de Apus, Uniunea Sovietică și China, va fi menținută, a anunțat Alia. Cât se va ține de cuvânt, urmează a ne arăta viitorul. Ce este important rămânând faptul că sub Hoxha s-a realizat primul stat ateu contemporan, care nu a admis nici de formă prag-

ticarea vreunui cult religios, cum fac celelalte țări comuniste. Hoxha a desființat bisericile moscheele și sinagogle în egală măsură. Dezastrul în care a împins Albania a căutat să fie rănat de tovarășul său de luptă, Mehmed Shehu, dar în diferența de vederi pe care au avut-o în cadrul comitetului central, Shehu a fost împușcat în plină sedință, de securitatea lui Hoxha. Pentru lumea de afară s-a comunicat că Shehu s-a sinucis, și partidul nu-i cinstește pe sinucigași. La groapa comună cu el!

UNIUNEA SOVIETICĂ

Ghinionul Rușilor este că nu pot stăpâni cât pot cucerii. Acțiunea de respingere a oricărui ajutor naționalistilor nicaragueni care luptă împotriva comuniștilor sandiniști,

dusă în Congresul american, le lasă Rușilor poarta deschisă pentru lovituri de stat în orice țară din America Centrală. De unde însă "cadre" pentru atâtea țări?

GERMANIA DE VEST

Președintele R. Reagan, răspunzând protestelor Evreilor și veteranilor de război, împotriva planului său de a vizita și a depune o coroană de flori la un cimitir militar din Germania de Vest, a evidențiat hotărârea lui de a vizita cimitirul Bitburg pe data de 5 Mai, în cursul celor 11 zile, când președintele Reagan se întâlnește, în Germania la

-Conferința economică - a șefilor țărilor dezvoltate. Vorbitorul Casei Albe - Larry Speakes - a declarat că "noi nu răspundem întrebărilor referitoare la Bitburg; până acum nu a fost schimbat nimic din planul președintelui".

Di Speakes a spus că vizita la Bitburg a fost programată ca urmare a cererii guvernului Germaniei de

Vest. Motivul a fost că anul trecut, Cancelarul Helmut Kohl și Președintele Franței Francois Mitterrand au avut o foarte emoționantă reconciliere la acest cimitir.

Cancelarul german Helmut Kohl a declarat recent că această vizită la cimitir, va fi un "gest nobil" apreciat mult de poporul german.

UNIUNEA SOVIETICĂ

Tinerele sovietice beau și fumează mai rău ca bărbații și au pornit la atac asemenea bandiților-scrie într-un editorial Comsomolska Pravda. Emanciparea a ajuns prea departe - scrie ziarul. Un oarecare Serghei din Novokuznetsk, scrie că într-o zi a fost atacat de patru frumoase Rușoici, care i-au luat tot ce avea, pentru a-și cumpăra țigări și băutură. "N'am să uit toată viața", scria Serghei.

NICARAGUA

Se pare că se conturează o nouă dispută ocazionată de un transport de arme comuniste spre Nicaragua. Servicii speciale ale Statelor Unite urmăresc în de aproape nava nicaraguană Monibo ancorată într-un port nord-coreean. Scopul este de a afla dacă vaporul va fi încărcat cu grâne sau cu armament nord-coreean achiziționat cu bani din Iran și destinat guvernului comunist zis sandinist. Printre armele în cauză s'ar afla și câteva sute de lansatoare mobile de rachete. Se știe că Nicaragua sporește ajutorul acordat rebelilor comuniști care operează în celelalte țări ale Americii Centrale. O stație de radio nicaraguană a sprijinit coordonarea a 37 de atacuri separate ale guvernelor marxiste care destabilizează Guatemala.

NICARAGUA

Comuniștii sandiniști din Nicaragua au făcut mare valvă în presa și la televiziune, că au identificat în cadavrul unui luptător de guerilă mort în lupte, pe Americanul Roger Patterson, după semnele de identificare pe care le poartă soldații americani. De aici, concluzia că în Nicaragua luptă trupe americane. Stângă din America se pregătise de un atac masiv contra Ad-

ministrației Reagan, dar deranjat din viața sa normală a apărut viu și nevătmă Roger Patterson, care a declarat că în viața lui n'a fost în Nicaragua. Mai mult decât atât, Patterson a arătat numărul său de identificare rămas intact de când l-a primit. Falsul comunist a dovedit încă o dată la ce te poți aștepta din partea lor. Ziariștii de stânga și-au aruncat articolele în foc.

ANGLIA

Mare scandal, mare! Prințesa Michael de Kent, născută Marie Christine von Reibnitz, căsătorită din 1978 cu Prințul Michael of Kent, a confirmat la 15 Aprilie 1985, că tatăl ei, Baronul Gunther von Reibnitz, a fost ofițer în trupele germane SS.

Prințul Michael of Kent este vărul primar al reginei Elisabeta a II-a a Angliei. Nu se știe ce resort a fost declanșat de cineva de undeva, că ziarul Daily

Mirror, nu s'a lăsat până nu a publicat știrea că în jurul Palatului Buckingham s'a strecurat o urmasă de nazist. Fără a mai ține seamă de alți responsabili acuzați până acum de holocaust, "presa dirijată" din întreaga lume, a publicat că Baronul Gunther von Reibnitz este răspunzător de moartea a șase milioane de Evrei. Să fie oare o încercare de reabilitare a lui Hitler?

AUSTRIA

Ministrul de externe american George Shultz va vizita Viena la 15 Mai când se sărbătorește cea de a 30-a aniversare a semnării tratatului de pace cu Austria. Există posibilitatea ca Shultz să aibă convorbiri cu ministrul de externe Andrei Gromiko cu privire la o eventuală întâlnire Reagan-Gorbaciov.

Shultz se va afla în Germania la începutul lui Mai când va participa la conferința economică anuală a șefilor de state din principalele țări industriale occidentale. Conform ambasadelor sovietice dela Viena, Gromiko a acceptat în principiu această întrvedere.

Bitburg military cemetery

Cronica internațională

UNIUNEA SOVIETICĂ NECESITĂ LIMITAREA ÎNARMĂRILOR

Niculae CIACHIR

Mai mult decât oricare conducător sovietic din ultimul deceniu, Mihail Gorbaciov trebuie să fie deosebit de conștient de ceea ce are de câștigat sau de pierdut Uniunea Sovietică la convorbirile dela Geneva pentru limitarea înarmărilor.

Gorbaciov a venit la cârmă într-o vreme când Uniunea Sovietică este confruntată cu dificultăți sporite pentru a ține pasul în cursa înarmărilor. Analizii problemelor sovietice afirmă că tocmai întrecerea mai crâncenă cu Statele Unite implică riscuri serioase pentru Gorbaciov sub aspect economic, politic și militar, în special dacă se ia în considerare și componenta cosmică drept urmare a planului apărării spațiale preconizat de președintele Reagan.

Chiar dacă noul conducător al Kremlinului acceptă pericolul economic și politic ale unei accelerate curse a înarmărilor, majoritatea experților cred că Uniunea Sovietică ar concura cu un dezavantaj pronunțat din cauza rămănerii în urmă tehnologică a țării. După părerea lui Arnold Horelick, fost sovietolog principal la C.I.A., această perspectivă oferă Kremlinului un stimul pentru a încheia un acord la Geneva în scopul de a dobândi un răgaz ca să respire.

Un analist al firmei Rand Corporation din California susține că: "Sovieticii vor fi foarte preocupati să oprească o întrecere nouă, în ritmul nostru și în domeniul armelor cu cea mai înaltă tehnologie". Inseamnă toate acestea că Sovieticii vor accepta să plătească un preț ridicat la Geneva pentru a obține un acord? Majoritatea experților cred că în următorul an Gorbaciov va duce un război psihologic,

sperând să forțeze Statele Unite să renunțe la masivul program spațial fără concesiile importante din partea Moscovei. Numai dacă Gorbaciov se convinge că această campanie propagandistică se soldează cu un eșec, el se va simți constrâns să facă o opțiune dificilă: să plătească prețul necesar pentru a obține o înțelegere asupra limitării armamentelor sau să accepte riscurile unei curse accelerate a înarmării.

Preocuparea principală a diriguitorilor sovietici este decalajul sporit din tehnologie, în care Uniunea Sovietică se află mult în urma Statelor Unite. Chiar în cazul unui efort maxim Moscova ar mai avea nevoie de un deceniu pentru a ajunge la nivelul Americii.

Aceiași experți observă că Uniunea Sovietică nu se află aproape de Statele Unite în nici unul din domeniile computere, microelectronica, lasere, roboți și nici în alte domenii care afectează critic cursa înarmărilor în viitor.

Ceea ce face ca înapoierea sovietică să fie deosebit de îngrijorătoare pentru Kremlin este strategia revoluționară americană care include atât tehnologia foarte avansată aplicată operațiunilor războiului convențional cât și cercetarea spațială. O mare îngrijorare pentru Moscova este propunerea lui Reagan de a dezvolta apărarea strategică spațială, al cărui plan de cercetare reprezintă 26 miliarde de dolari.

Sovieticii suferă trei handicapi majore în eforturile lor de a fi la nivelul realizărilor spațiale americane. Anume: computerele, vehiculele spațiale și supravegherea. Foarte pe scurt despre fiecare. Uniunea Sovietică nu a construit nici măcar așa-numita generație a patra de computere care în America e depășită și considerată

prea primitivă. Vehiculele spațiale sovietice sunt dotate cu echipamente automate care funcționează extrem de prost. Supravegherea sovietică suferă eșecuri repetate ale senzorilor necesari pentru a detecta și urmări rachetele în zbor.

Din cauza neajunsurilor de acest fel, Sovieticii se tem că Statele Unite pot să redobândească supremația strategică. Iată ce declară generalul William Odom, șeful serviciului de informații al armatei: "Aceste dileme trebuie să pară crude conducerii sovietice. După o acerbă luptă de 20 de ani pentru a o lua înainte, ei sunt confrunțați cu o luptă asemănătoare pentru a rămâne în frunte."

Lăsând implicațiile militare la o parte, avansul vizat de Reagan poate înrăutăți calamitățile economice acute ale Uniunii Sovietice prin aceea că obligă Kremlinul la cheltuieli de apărare chiar mai ridicate. Uniunea Sovietică se zbate cu un noian de probleme critice: producția de grâne extreme de deficitară, extracția țițeiului stagnantă, dotarea uzinelor slabă și, nu în ultimul rând ca importanță, rezervele forței de muncă în scădere.

În această situație, cheltuielile militare sporite pot fi finanțate doar prin aplicarea unui regim și mai sever al consumatorilor sovietici, o opțiune asupra căreia Kremlinul nu vrea să reflecteze în prezent. C.I.A. susține că la un buget militar actual, care absoarbe cel puțin 13% din venitul național brut, U.R.S.S. ar putea să majoreze cheltuielile militare numai cu riscul de a amplifica tensiunile politice interne. Cu timpul, tot după părerea C.I.A., aceasta "ar putea chiar să provoace o criză între regim și societatea sovietică."

Unii analiști cred că tocmai costul ridicat al cursei accelerate a înarmărilor mai pune și noi probleme serioase Uniunii Sovietice în imperiul ei din Europa răsăriteană. De pe acum Moscova este confruntată cu noi dificultăți în raporturile cu sateliții săi, după hotărârile de a reduce cantitățile de petrol la preț avantajos și de a restrânge alte avantaje ale țărilor comuniste supuse. Urmarea e un resentiment mornit la adresa Kremlinului.

Insumând totul, acești factori sunt considerați stimulente puternice pentru ca Gorbaciov, în cele din urmă, să ajungă la o înțelegere pentru a domoli ritmul cursei înarmărilor și, mai ales, pentru a înălțura un efort spațial major al Statelor Unite.

Ce-i drept, până acum indiciile sunt insuficiente în acest sens la convorbirile pentru limitarea armamentelor, care au debutat la Geneva în ziua de 12 Martie a.c. și la care negocierii sovietici au adoptat o atitudine inflexibilă.

Conducătorii Kremlinului speră să exploateze lipsa potențială de unitate dintre aliații occidentali și presiunea mărită din America pentru reduceri ale cugetului militar, în scopul de a forța mâna lui Reagan.

Dar, în toate acestea, Gorbaciov cu greu poate să-și permită a ignora pericolul unui eșec al convorbirilor dela Geneva, riscurile care lansează și alimentează o nouă și masivă cursă a înarmărilor. Retinem - cuvintele analistului Horelick, fost sovietolog al C.I.A.: "Moscova are temeiuri serioase de a considera tendințele de perspectivă ca nefavorabile în mod categoric." Oricum, controlul înarmărilor rămâne o problemă extrem de spinoasă pentru ambele supraputeri. □

Efemeride

Se împlinesc în acest Mai, 40 de ani dela încetarea ostilităților celui de al doilea război mondial, prin capitularea necondiționată a Germaniei.

Au crescut două generații de născuți după război, educați în spiritul învingătorilor, care în ultima analiză, îi asmutesc pe cei din Răsărit împotriva celor din Apus, iar cei din Apus nu știu cum să-și bată cuie în bocancii pentru a simți și ei, că îi doare ceva.

Învăgătorii, foarte grăbiți în a spânzura pe șefii învinșilor - ca răspunzători de declanșarea marelui război - n-au putut găsi în 40 de ani nici o formulă viabilă pentru încheierea păcii. S'au încheiat în schimb tratate militare, politice, economice și culturale, cu învinșii de ieri - împărțiți la rândul lor în două blocuri antagoniste - după noua concepție politică a învingătorilor, care au înființat după război o Organizație a Națiunilor Unite, pentru preîntâmpinarea unui nou război, dar care în zeci de războaie locale, dela pseudo-palicarii lui Marcos la ayatollahii iranieni, nu a oprit sângele să curgă pe planeta noastră nici o singură zi.

Noi nu putem încă înțelege, cum pot face parte din NATO și respectiv din Pactul dela Varșovia, câte o parte din Germania sfărțecată, când cu această țară nu s'a semnat pacea? Probabil că termenul de "capitulare necondiționată" are misterioase înțelesuri, care scapă omului de rând.

S'au împlinit 40 de ani!

Ziua victoriei, VE, va fi sărbătorită cu fast, șefii țărilor apusene, învingătoare, se vor întâlni din nou, la umbra proaspetelor rachete instalate în Europa - cadou de aniversare, aliatului de ieri.

Tulburătorii de ape, vor publica din nou lacrimogene fotografii ale "întâlnirii pe Elba", indemnând apolitic și pervers spre o întâlnire Reagan - Gorbaciov, pentru scufundarea omenirii într-o nouă detență.

Vor fi date uitării dramele Etiopiei, Cambodgiei, Afganistanului, Poloniei....Da! Si a Poloniei, țara pentru care au sărit în foc Anglia și Franța în Septembrie 1939, dând startul marelui măcel.

1939...Cleștele care a strâns până la strivire Polonia, a avut două brațe. Pe unul apăsa Hitler, pe celălalt Stalin, și strângându-se până la sărut, Polonia a încetat să mai existe ca stat. A trăit însă în lupte clandestine, în armata formată în exil care a fost aur pentru Anglia în acele vremuri de prăpăd și va trăi în veșnicie prin tinerii ofițeri trimiși pe lumea cealaltă de cartușul tras în ceață de către eliberatorii moscoviți, în pădurea Katyn, Polonia, extirpată de plămâni cu care respira în Răsărit, transplantat pe cancerosul imperiu sovietic.

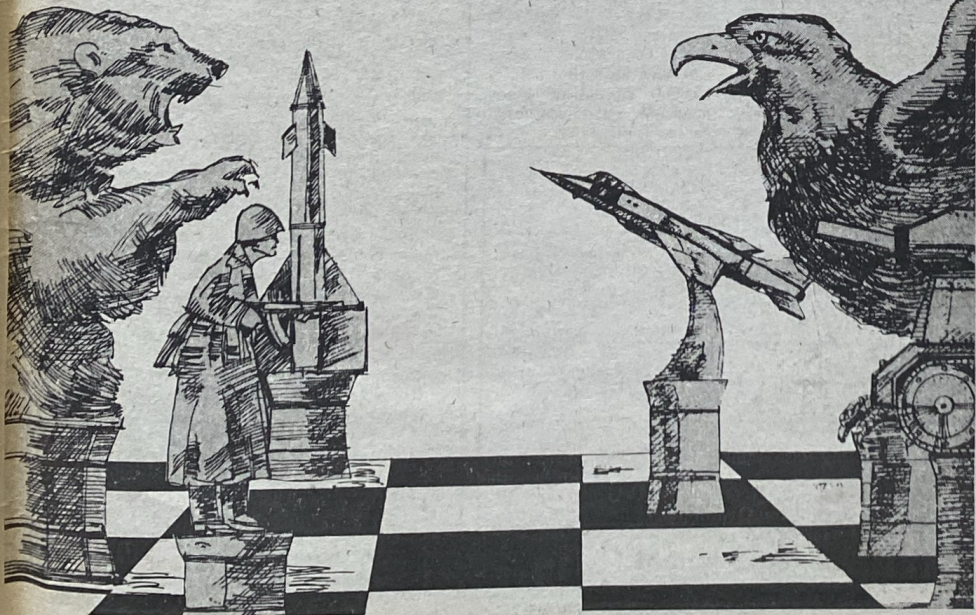
Au trecut 40 de ani din zecile de state participante în cel mai groaznic război, doar unul singur a ieșit dublu învingător - al învinșilor și al aliaților: Uniunea Sovietică!

Hoardele subumane, care n'auziseră de batiste și de furculițe, care întindeau - când găsseau - pasta de dinți pe pâine, pentru care ceasul era o minune, chiloții, obiect de lux, radio-ul, vrăjitorie iar fotografia (la a minut) cea mai mare descoperire, au mai dat împins din străfundurile steplerelor, peste nobila, civilizată și culta Europă. Ajutate de debarcările anglo-americane pe coasta Atlanticului, ele n'au mai putut fi oprite la Nistru sau Carpați cum s'a întâmplat în atâtea secole de năvăliri. România trădată, n'a mai dat domnitorii de altă dată care se băteau cu năvălitorii pentru ca Apusul să lucreze în tihnă tablouri, catedrale, sonete și madrigale iar trubadurii să-și plângă of-ul inimii, sub balcoanele iubitelor, scaldate de nefireasca lumină a lunii mediteraniene.

Rușii nu trebuiau însă, supărați. Cum nu trebuie nici acum. N'au fost supărați nici la Teheran, nici la Yalta, nici la Potsdam.

Aceiași obsedantă grijă de a nu-i supăra pe Ruși, a dus acum zece ani la anacronicul Pact dela Helsinki, unde întreaga Europă a capitulat inexplicabil, în fața lui Brejnev, dându-i pe tavă mult așteptatul statu-quo, al Europei. Si Brejnev nu era nici cel puțin Stalin. A urmat o perioadă de nemaîntâlnită înarmare, care a situat, pentru prima dată în istoria lumii, Uniunea Sovietică, superioară la capitularea armament. Unde s'ar fi ajuns cu jocul diplomației vestice este greu de conceput, dar norocul omenirii a fost că peste toate socotelile cancelariilor, mai este o Mână Nevăzută, căreia după inundații și cutremure i se face milă de biata lume și intervine când totul pare pierdut. Așa a umblat nițel prin Kremlin, făcând puțină curățenie cu ceea ce se cheama Brejnev, Andropov, Cernenko. Acum este rândul oamenilor să fie înțelepți și să-și facă singuri curățenie. Nu de alta, dar de lecția dată de ciolovecul din Ludwigslust, care în cinstea întâlnirii pe Elba, și-a descărcat balalaica în ofiterul american Arthur D. Nicholson. Așa, ca să se știe cu cine au de-a face!

În Mai 1985, Marii Mari, a ceea ce a mai rămas din lumea liberă, vor sărbători încetarea unui război dar nu și o pace, care nu se știe dacă va mai fi vreodată.

CRONICA VREMI

10 MAI 1948: ZIUA DEȚINUȚILOR POLITICI DIN ROMÂNIA

Ion BOIERU

La 15 Mai 1948 a început bătălia cea mare a rezistenței românești. Până la data aceea se găseau în închisori câteva categorii de deținuți, prin prezența cărora nu se încheia o adevărată și națională rezistență românească, față de comunism. Așa erau grupul celor acuzați de crime de război, țărani care refuzau colectivizarea, grupuri anti-comuniste ad-hoc și individualități singulare.

Odată cu arestările masive dela 15 Mai 1948, structura închisorilor comuniste devine cu totul alta, devine total politică, orientată pe linia de rezistență față de comunism; activă, dinamică, cu caracter național și ireductibilă. Atunci au fost arestați peste 5000 de legionari, care aduceau o nouă viziune de luptă anti-comunistă. Viziunea unei bătălii totale, fără compromisuri și târguiri. Viziunea unei confruntări pe viață și moarte. Legionarii erau înarmați cu o pregătire ideologică și spirituală pe care nu o aveau ceilalți deținuți, chiar cei ce erau politici în sensul adevărat al cuvântului, adică reprezentau o ideologie politică. Numai legionarii aduceau spiritul adevărat al unei lupte anti-comuniste, al unei tradiții anti-comuniste, proiectată pe dimensiunea națională. Numai legionarii au fost arestați ca reprezentanți ai unei ideologii anti-comuniste, ca reprezentanți ai unei formațiuni politice, în corpore. Si numai mișcarea legionară a fost pusă sub acuzare, ca formație politică.

Celelalte partide românești nu au apărut, în închisori, ca grupuri politice, consistente; unitare și cunoscute în lumea românească prin poziția lor anti-comunistă. Deținuții celorlalte partide politice au devenit cu adevărat politici, în închisori, nu prin apartenența lor la un partid sau altul, ci prin integrarea în categoria deținuților politici. Este adevărat că aceasta nu scade din meritul acestora; foarte mulți din acești deținuți au avut o comportare excelentă, ca

Români și reprezentanți ai partidelor lor.

În închisorile comuniste române, după 23 August 1944, era vorba de o ciocnire între două lumi: cea românească și cea comunistă. Cei care au formulat cu claritate și cu principii trainice poziția românească au fost legionarii. Ei se plasaseră dela începutul existenței lor într-o opoziție ireductibilă față de comunism. Ei definiseră structura politicii naționale cu caracter anti-comunist. Așa se face că partidul comunist a decis, prin arestările din 15 Mai 1948, lichidarea mișcării legionare; arestări care în luna Iulie 1948 depășiseră numărul de zece mii de legionari.

Nici un partid politic românesc nu s'a găsit vizat de intențiile distructive ale comunistilor, așa cum a fost vizată mișcarea legionară. Pentru celelalte partide politice existau - pentru comunisti - soluții de rezolvare, în afara închisorilor. Pentru legionari, partidul comunist nu înțelega alte soluții și mijloace decât temnița, cu obiectivul final al distrugerii totale. Așa se explică înverșunarea cu care s'au făcut torturile dela Pitești, unde se găsea floarea tineretului legionar, din rândurile căruia, cei mulți, nici nu cunoscuseră pe Corneliu Codreanu. Așa se explică acțiunea de reeducare, dintre 1962-1964, care viza pe legionari. Cei alți deținuți politici au fost ținta reeducării, numai marginal. Legionarii au fost, și au rămas, inamicii principali ai comunismului român. Înainte de prigoana comunistă, în timpul acestei prigoane și de atunci încolo fără întrerupere.

Nici astăzi, partidul comunist nu a încetat campania sa împotriva mișcării legionare, pentru că există în țară, ca stare de spirit, nu ca formațiune; ca un obstacol peste care comunistii nu pot avea nici o putere sau influență. Nici un alt partid politic nu mai intră în preocupările comunistilor români, cum intră mișcarea legionară.

Mișcarea legionară este singura formațiune politică românească care n'a colaborat, sub nici o formă, cu partidul comunist și n'a avut pe nimeni în combinațiile guvernamentale, după 23 August 1944.

Dacă se adaugă la arestările din 1948, arestările ce au continuat în anii următori și, apoi, arestările masive de câteva mii de legionari din Februarie 1958 se ajunge la un număr de legionari întemnițați, deci de deținuți politici, care depășește cifra de 25.000. Numai mișcarea legionară a dat acest număr impresionant de întemnițați. Au fost mulți, tari, credincioși și invincibili. Legionarii din temnițe au asigurat traiectoria rezistenței românești, prin finuta lor morală, prin claritatea poziției lor ideologice, prin capacitatea lor de sacrificiu și jertfă și prin dimensiunea națională a idealurilor lor. Ei au format chiagul românismului anti-comunist din temnițe. În jurul lor s'au strâns toți cei ce au avut suflet și credință românească și cei ce au avut nevoie de omenie, ajutor și îmbrăbătare. Mișcarea legionară a fost piatra de temelie a românității și a speranțelor din temnițele comuniste.

Unii dintre cei ce au trăit această atmosferă a tărilor legionare din închisori, au uitat de binefacerile spirituale de care s'au bucurat prin aceste țării. Si au devenit, post-festum, purtători de cuvânt al unor realități imaginare. S'au descoperit eroi, prin întârziere. Au devenit reprezentanți ai unor formațiuni politice, pe care în temnițe nu le-au întâlnit decât ocazional și fragmentar. Ei au suferit enorm și și-au păstrat integritatea morală, căci nu au aterizat pe aereporturile comuniste. Dar, post-bellum, suferința lor trecută le-a generat o fabulație politică, care le proiectează personalitatea în zone suprafestive, ideale.

Suferința are o valoare reală, numai dacă duce la adevăr, apără adevărul și face pe om mai bun, respectuos al valorilor mora-

le. Sub imperiul suferinței din temniță și în spiritul educației lor, legionarii trăind în celule cu cei ce au fost ucigași și adversarii satanici ai mișcării legionare, nu s'au răbunat, nu i-au lovit și nu le-au făcut reproșuri. Dimpotrivă, i-au ajutat, i-au îmbrăbătat, și le-au arătat calea cea adevărată a omeniei românești: atitudinea legionară, plină de dragoste, camaraderie și credință. Nici unui deținit politic din temnițele comuniste, legionarii nu i-au refuzat ajutorul și omenia lor.

La împlinirea a 37 de ani dela arestările din 15 Mai 1948, se cuvine să privim cu luciditate, obiectivitate și respect semnificația acestei date istorice. Această dată istorică este începutul celei mai dure confruntări a românității cu invazia și dominația comunismului, care continuă și astăzi, și din care, până acum, victoria este de partea mișcării legionare. Mișcarea n'a putut fi înfrântă sau lichidată, iar comunismul nu și-a găsit nici un suport popular, tocmai pentru că spiritul legionar a supraviețuit pretențienilor în țară. Din confruntarea aceasta - între legionarism și comunism - s'a născut o mitologie legionară adevărată, care le face zile negre comunistilor români.

Toți cei ce au trecut prin urgia comunistă din temnițe, toți deținuți politici autentici, se întorc cupioșie către trecutul în care mii și mii de camarazi au fost uciși, pentru că au apărut drepturile istorice și spirituale ale poporului român și au afirmat, fără frică, credințele lor strămoșești și creștine. Si ziua de 15 Mai 1948 este ziua de îngemănare românească, sub semnul dragostei, al iertării creștine și al luptei împotriva celor ce năzuiesc să ucidă poporul român și să distrugă cultura, civilizația și spiritualitatea românească. Căci la 15 Mai 1948 a început bătălia cea mare anti - comunistă. Aceasta este ziua deținuților politici români, din temnițele comuniste. Nici una, alta; căci ar fi o erezie.

NOTE SI COMENTARII

ASTFEL SFÂRȘESC DEMOCRAȚIILE

Scritorul francez de renume mondial Jean-Francois Revel, în cartea sa de mare răsunet și valoare istorică: "Comment les Democraties Finissent", tradusă în limba germană sub titlul: "So enden die Demokratien" (Astfel sfârșesc democrațiile), apărută în luna Octombrie 1984 în editura R. Piper & Co. din München, analizează cu lux de amănunte raporturile dintre Uniunea Sovietică și țările democratice.

Tema de bază a acestei cărți este că: dela revoluția bolșevică și instaurarea comunismului în 1917 în Rusia, datorită unei combinații de "orbire" și "teamă", democrațiile au ajutat dictatura comunistă să ajungă la o poziție dominantă și în același timp să fie datătoare de cuvânt în rezolvarea problemelor internaționale. Astfel, subliniază Revel, comunistii se bucură astăzi de o situație privilegiată și de îndată ce ajung undeva la putere, partidul comunist devine: PARTID UNIC. Așa se face că în Rusia, neîntrerupt, din anul 1917 și până în zilele noastre, partidul ce iese învingător în toate alegerile, este unul și același, adică partidul comunist, permițând astfel Rusiei Sovietice să urmeze o strategie consecventă și de durată.

În timp ce în țările cu regimuri democratice, conducerea se schimbă din timp în timp, dela un partid la altul, aducând la putere noi conducători, noi energii și noi idei și programe, în Rusia Sovietică, chiar atunci când se "transformă" ceva, (Stalin urmându-i lui Lenin, Brejnev lui Andropov sau Cernenko lui Brejnev), cu adevărat nu se "schimbă" nimic. (Ceea ce ne amintește de proverbul nostru românesc: "Lupul își schimbă părul, dar năravul ba", și iarăși că: "Schimbarea domnilor, e bucuria proștilor").

Afirmă astfel dl. Revel că: fostul președinte al Statelor Unite Jimmy Carter s'a balansat în credința că va putea ajunge la o înțelegere pașnică cu dictatorul din Kremlin, Leonid Brejnev, dar a căzut ca din nori când Rușii au invadat Afganistanul, și la fel a asudat până la sânge și fostul Președinte al Franței depe acea vreme, Valery Giscard d'Estaing, de îndată ce i-a fost adusă la cunoștință această abominabilă și neîntemeiată acțiune a Rusiei Sovietice, în afacerile interne ale unei alte țări.

Continuă însă dl. Revel că: dacă acești doi oameni de stat din lumea liberă și-ar fi amintit spre exemplu cum Sovieticii în anul 1921 au înrob Republica Caucaziană Georgia, care, în alegerile libere și democratice din acel an au dat bolșevicilor din 900.000 de votanți doar 24.513 de voturi și că, imediat după această înfrângere umilitoare, Armata Roșie a invadat, a ocupat și apoi a anexat Republica Georgia, iar în 1940 țările baltice: Lituania, Letonia și Estonia, n'ar fi fost cătuși de puțin surprinși. (Dar, iarăși vorba noastră românească: "La așa cap, așa căciulă").

Mai departe, scriitorul Jean-Francois Revel, spune că: este îndeobște cunoscută poziția anumitor cercuri din lumea liberă de a nu lua în serios nerespectarea anumitor obligații ce și-a luat Rusia Sovietică, căci, argumentează aceste cercuri mafiotice că este știut că Sovieticii sunt victima unui complex de inferioritate, a unei boli zisă "proprie apărare" și a unei frii de "încercuire". Asta poate fi adevărat, o spune dl. Revel, dar continuă dânsul: Dacă luăm în considerare toate cele de mai sus, adică: complexul de inferioritate, boala unei apărări proprii și frica de încercuire din partea țărilor democratice din lumea liberă, cum oare nu le-a ajuns la minte Rușilor că trăiesc o "nebulie" din care trebuie să se trezească.

Spune iarăși dl. Revel, că, de când amme, țările cu regimuri democratice le-au permis Rușilor anexările cu forță a unor teritorii în afara de orbita de o așa zisă apărare a Uniunii Sovietice, i-au obișnuit pe muscalii cu ideea că se pot extinde și la alte aventuri de subjugare a altor țări din lumea liberă, conștinșind că democrația își trăiește "somnul cel de moarte", de "teamă", sau de "orbire".

N'a spus-o oare cu obraznicie Nichita Hrușciiov: "Noi vă vom îngropa"?

Ceea ce Nichita Hrușciiov a vrut s'o spună atunci, fost că, în timp, comunismul va cuceri întreg globul, dat fiind faptul că țările democratice din lumea liberă conștient sau inconștient, le-a tras apă la moară. Căci, nu mai începe nici o îndoielă că, în timp ce muscalii fac trei pași înainte și numai unul înapoi, țările democratice din lumea liberă fac, doi pași înainte și trei înapoi.

Nicolae NOVA

CUVÂNTUL ROMĂNESC

THE ROMANIAN VOICE

ISSN 0704-8365

Redacția și administrația:

P.O. BOX 4217
STATION D.
HAMILTON, ONTARIO
L8V 4L6
CANADA
TELEPHONE:
(416) 387-1832

CUPON DE ABONAMENT

(COMPLECTAȚI CU LITERE DE TIPAR)

☐ NOU

☐ RÊNNOIRE

NUMELE DE FAMILIE.....

PRENUMELE.....

STRADA/Nr.....

ORAȘUL.....

STATUL/PROVINCIA.....

COD POȘTAL.....

ȚARA.....

PREȚUL UNUI ABONAMENT PE AN ESTE:

\$30 ÎN SUS - ABONAMENT DE SPRUIJN -

\$25 PENTRU INSTITUȚII

\$20 PENTRU PARTICULARI